

**Banca Națională
a Moldovei**

**SITUAȚIILE FINANCIARE
CONSOLIDATE ȘI INDIVIDUALE
ȘI RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT**

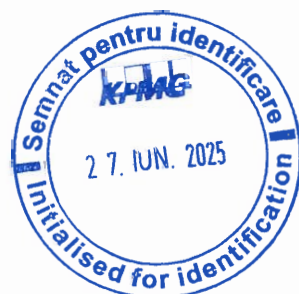
Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2024

Cuprins

Raportul auditorului independent

Situații financiare consolidate și individuale întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară:

Bilanțul contabil consolidat și individual	1
Situația consolidată și individuală a rezultatului global	3
Situația consolidată și individuală a fluxurilor de mijloace bănești	5
Situația consolidată și individuală privind capitalul și rezervele	7
Note la situațiile financiare consolidate și individuale:	11
1. Informație generală despre Banca Națională a Moldovei	11
2. Baza de întocmire	12
3. Politici contabile materiale	15
4. Managementul riscului	34
5. Numerar și plasamente pe termen scurt	82
6. Valori mobiliare investiționale	83
7. Active la/datorii față de FMI și alte OFI	85
8. Aur monetar	89
9. Instrumente derivate	89
10. Valori mobiliare emise de Guvernul RM	90
11. Credite acordate băncilor și altor persoane	92
12. Filiala Băncii	93
13. Active și datorii financiare	94
14. Imobilizări corporale și necorporale	105
15. Alte active	107
16. Moneda națională în circulație	108
17. Disponibilități ale Guvernului RM	110
18. Disponibilități ale băncilor	111
19. Certificate emise de BNM	111
20. Disponibilități ale altor clienți și alte datorii	112
21. Capital și rezerve	113
22. Determinarea profitului disponibil pentru distribuire	115
23. Venituri din dobânzi	117
24. Cheltuieli cu dobânzi	118
25. Venituri/(Pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase	119
26. Pierderi din tranzacții cu instrumente financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	120
27. Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare	120
28. Alte venituri	121
29. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice	125
30. Cheltuieli operaționale	129
31. Părți afiliate	131
32. Angajamente și datorii contingente	133
33. Contracte de leasing	136
34. Modificări în datorii din activitatea financiară	137
35. Structura activelor și datoriilor după maturitate	138
36. Evenimente ulterioare	140

ICS KPMG Moldova S.R.L.

Bd. Stefan cel Mare nr. 171/1, Et. 8
MD-2004, Chisinau
Republica Moldova

Tel: +373 (22) 580 580

www.kpmg.md

Raportul auditorului independent

Catre Consiliul de Supraveghere al Bancii Nationale a Moldovei

Opinie

1. Am auditat:

- situatiile financiare consolidate ale Bancii Nationale a Moldovei („Banca”) si a filialei sale („Grupul”) care cuprind bilantul contabil consolidat la data de 31 decembrie 2024, situatiile consolidate ale rezultatului global, fluxurilor de mijloace banesti si privind capitalul si rezervele pentru perioada de gestiune incheiata la aceasta data, si note, cuprinzand politicile contabile materiale si alte note explicative.
- situatiile financiare individuale ale Bancii care cuprind bilantul contabil individual la data de 31 decembrie 2024, situatiile individuale ale rezultatului global, fluxurilor de mijloace banesti si privind capitalul si rezervele pentru perioada de gestiune incheiata la aceasta data, si note, cuprinzand politicile contabile materiale si alte note explicative.

2. Situatiile financiare consolidate si individuale la data de si pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2024 se identifica astfel:

• Total capital si rezerve consolidate:	9 462 252 mii lei
• Profit net consolidat a perioadei de gestiune:	6 006 652 mii lei
• Total capital si rezerve individuale:	9 452 292 mii lei
• Profit net individual al perioadei de gestiune:	6 005 820 mii lei

3. In opinia noastra, situatiile financiare consolidate si individuale anexate ofera o imagine fidela a pozitiei financiare consolidate a Grupului, respectiv a pozitiei financiare neconsolidate a Bancii la data de 31 decembrie 2024 precum si a performantei sale financiare consolidate, respectiv neconsolidate si a fluxurilor de mijloace banesti consolidate, respectiv neconsolidate ale acesteia pentru perioada de gestiune incheiata la aceasta data, in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara („SIRF”).

Baza opiniei

4. Am desfasurat auditul nostru in conformitate cu Standardele Internationale de Audit ("ISA") si Legea nr.271/2017 cu modificarile si completarile ulterioare ("Legea"). Responsabilitatile noastre in baza acestor standarde si reglementari sunt descrise detaliat in sectiunea *Responsabilitatile auditorului intr-un audit al situatiilor financiare consolidate si individuale* din raportul nostru. Suntem independenti fata de Banca si Grup, conform *Codului Etic al Profesionistilor Contabili (inclusiv Standardele Internationale privind Independenta)* emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili ("codul IESBA") si conform cerintelor de etica profesionala relevante pentru auditul situatiilor financiare consolidate si individuale din Republica Moldova, inclusiv Legea, si ne-am indeplinit celelalte responsabilitati de etica profesionala, conform acestor cerinte si conform codului IESBA. Credem ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a furniza o baza a opiniei noastre.

Alte informatii – Raportul Anual

5. Conducerea Bancii este responsabila pentru intocmirea si prezentarea altor informatii. Acele alte informatii cuprind Raportul Anual, dar nu cuprind situatiile financiare consolidate si individuale si raportul auditorului cu privire la acestea.

Opinia noastra cu privire la situatiile financiare consolidate si individuale nu acopera acele alte informatii si, cu exceptia cazului in care se mentioneaza explicit in raportul nostru, nu exprimam niciun fel de concluzie de asigurare cu privire la acestea.

In legatura cu auditul situatiilor financiare consolidate si individuale, responsabilitatea noastra este sa citim acele alte informatii si, in acest demers, sa apreciem daca acele alte informatii sunt semnificativ neconcordante cu situatiile financiare consolidate si individuale sau cu cunostintele pe care noi le-am obtinut in cursul auditului, sau daca ele par a fi denaturate semnificativ.

In ceea ce priveste Raportul Anual am citit si raportam daca Raportul Anual este intocmit, in toate aspectele semnificative, in conformitate cu prevederile legislatiei aplicabile si anume Legea contabilitatii si raportarii financiare nr.287/2017, articolul 23, punctele 2 – 4, si articolul 30, punctele 1 si 2a).

In baza exclusiv a activitatilor care trebuie desfasurate in cursul auditului situatiilor financiare consolidate si individuale, in opinia noastra, in toate aspectele semnificative:

- a) Informatiile prezentate in Raportul Anual pentru perioada de gestiune pentru care au fost intocmite situatiile financiare consolidate si individuale sunt in concordanta cu situatiile financiare consolidate si individuale;
- b) Raportul Anual a fost intocmit in conformitate cu Legea contabilitatii si raportarii financiare nr.287/2017, articolul 23, punctele 2 – 4, si articolul 30, punctele 1 si 2a).

In plus, in baza cunostintelor si intelegerii noastre cu privire la Banca si la Grup si la mediul acestora, obtinute in cursul auditului, ni se cere sa raportam daca am identificat denaturari semnificative in Raportul Anual. Nu avem nimic de raportat cu privire la acest aspect.

Responsabilitatile conducerii si ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situatiile financiare consolidate si individuale

6. Conducerea Bancii este responsabila pentru intocmirea situatiilor financiare consolidate si individuale care sa ofere o imagine fidela in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara si pentru controlul intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare consolidate si individuale lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
7. In intocmirea situatiilor financiare consolidate si individuale, conducerea este responsabila pentru evaluarea capacitatii Bancii si a Grupului de a-si continua activitatea, pentru prezentarea, daca este cazul, a aspectelor referitoare la continuitatea activitatii si pentru utilizarea contabilitatii pe baza continuitatii activitatii, cu exceptia cazului in care conducerea fie intentioneaza sa lichideze Banca sau Grupul sau sa opreasca operatiunile, fie nu are nicio alternativa realista in afara acestora.
8. Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiara al Bancii si al Grupului.

Responsabilitatile auditorului intr-un audit al situatiilor financiare consolidate si individuale

9. Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare consolidate si individuale, in ansamblu, sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare si in emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastra. Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garantie a faptului ca un audit desfasurat in conformitate cu ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista. Denaturarile pot fi cauzate de fraudă sau de eroare si sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, individual sau cumulat, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor, luate in baza acestor situatii financiare consolidate si individuale.
10. Ca parte a unui audit efectuat in conformitate cu ISA, exercitam rationamentul profesional si ne mentinem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
 - Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare consolidate si individuale, cauzata fie de fraudă, fie de eroare, proiectam si executam proceduri de audit ca raspuns la respectivele riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a furniza o baza a opiniei noastre. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune complicitate, fals, omisiuni intentionate, declaratii false si eludarea controlului intern.
 - Obtinem o intelegere a controlului intern relevant pentru audit, in vederea proiectarii de proceduri de audit adecvate circumstantelor, dar fara a avea scopul de a exprima o opinie cu privire la eficacitatea controlului intern al Bancii si al Grupului.
 - Evaluam gradul de adecvare al politicilor contabile utilizate si caracterul rezonabil al estimarilor contabile si al prezentarilor de informatii aferente realizate de catre conducere.
 - Concluzionam cu privire la gradul de adecvare a utilizarii de catre conducere a contabilitatii pe baza continuitatii activitatii si, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea pune in mod semnificativ la indoiala capacitatea Bancii si a Grupului de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia in raportul auditorului asupra prezentarilor de informatii aferente din situatiile financiare consolidate si individuale sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina Banca si Grupul sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.

- Evaluăm în ansamblu prezentarea, structura și conținutul situațiilor financiare consolidate și individuale, inclusiv prezentările de informații, și măsura în care situațiile financiare consolidate și individuale reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să rezulte într-o prezentare fidelă.
 - Planificăm și efectuăm auditul grupului pentru a obține probe de audit suficiente și adecvate cu privire la informațiile financiare ale entităților sau unităților de afaceri din cadrul grupului, ca bază pentru a ne forma o opinie cu privire la situațiile financiare consolidate ale grupului. Suntem responsabili pentru coordonarea, supravegherea și revizuirea procedurilor de audit efectuate pentru scopul auditului grupului. Suntem singurii responsabili pentru opinia noastră de audit.
11. Comunicăm cu persoanele responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, cu privire la aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

27 iunie 2025

Pentru și în numele ICS KPMG Moldova S.R.L.:

Nicoleta Rusu

înregistrat în registrul public electronic
al auditorilor financiari cu Nr.0802064

Auditor licențiat pentru auditul general

Certificat de calificare a auditorului

Seria AG, Nr.000064

Auditor licențiat pentru auditul instituțiilor financiare

Certificat de calificare al auditorului instituțiilor financiare

Seria AIF, Nr.0007

Administrator ICS KPMG Moldova S.R.L.

Irina Rubeli

Partener

ICS KPMG Moldova S.R.L.

Bd. Ștefan cel Mare 171/1, et. 8

MD-2004, Chișinău

Republica Moldova

înregistrat în registrul public electronic
al firmelor de audit cu Nr.1903038

La 31 decembrie	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
ACTIVE					
Active în valută					
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	18 862 647	19 831 327	18 862 647	19 831 322
Valori mobiliare investiționale	6	84 360 018	74 798 336	84 360 018	74 798 336
Active la FMI	7	4 163 499	4 267 146	4 163 499	4 267 146
Aur monetar	8	115 639	85 533	115 639	85 533
Alte active	15	39	2 874	39	2 874
		107 501 842	98 985 216	107 501 842	98 985 211
Active în moneda națională					
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	163	30	-	-
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	13 884 466	14 252 043	13 852 550	14 226 117
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	188 193	21 987	188 193	21 987
Investiții în filiale	12	-	-	24 000	24 000
Imobilizări corporale	14	80 515	75 949	80 044	75 065
Imobilizări necorporale	14	62 443	38 894	62 403	38 846
Active privind impozitul pe profit amânat		13	15	-	-
Alte active	15	17 046	12 423	16 283	12 111
		14 232 839	14 401 341	14 223 473	14 398 126
TOTAL ACTIVE		121 734 681	113 386 557	121 725 315	113 383 337
DATORII					
Datorii în valută					
Disponibilități ale Guvernului RM	17	2 371 026	1 273 531	2 371 026	1 273 531
Disponibilități ale băncilor	18	16 769 652	17 667 546	16 769 652	17 667 546
Datorii față de FMI	7	4 974 304	5 063 104	4 974 304	5 063 104
Alte datorii	20	291 199	287 367	290 465	286 224
		24 406 181	24 291 548	24 405 447	24 290 405
Datorii în moneda națională					
Moneda națională în circulație	16	48 548 977	42 090 746	48 548 977	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	17	12 007 416	9 496 028	12 007 416	9 496 028
Disponibilități ale băncilor	18	17 275 090	22 571 500	17 275 090	22 571 500
Disponibilități ale altor clienți	20	191 777	313 981	193 473	321 479
Certificate emise de BNM	19	9 767 606	11 179 999	9 767 606	11 179 999
Datorii față de alte OFI	7	44	1 821	44	1 821
Instrumente derivate	9	192	-	192	-
Datorii privind impozitul curent		54	-	-	-
Alte datorii	20	75 092	65 386	74 778	64 939
		87 866 248	85 719 461	87 867 576	85 726 512
TOTAL DATORII		112 272 429	110 011 009	112 273 023	110 016 917

La 31 decembrie	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
CAPITAL ȘI REZERVE					
Capital autorizat	21	2 122 980	1 124 372	2 122 980	1 124 372
Fondul general de rezervă	21	4 245 959	2 022 626	4 245 959	2 022 626
Total capital statutar		6 368 939	3 146 998	6 368 939	3 146 998
Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	21	2 753 773	-	2 753 773	-
Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale		178 427	178 427	178 427	178 427
Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase	21	70 076	39 970	70 076	39 970
Alte rezerve	21	89 662	9 610	81 077	1 025
Rezultatul filialei atribuibil Băncii	21	818	-	-	-
		3 092 756	228 007	3 083 353	219 422
Capital și rezerve atribuibile Băncii		9 461 695	3 375 005	9 452 292	3 366 420
Interese care nu controlează	12	557	543	-	-
TOTAL CAPITAL ȘI REZERVE		9 462 252	3 375 548	9 452 292	3 366 420
TOTAL DATORII, CAPITAL ȘI REZERVE		121 734 681	113 386 557	121 725 315	113 383 337

Notele 1-36 sunt parte integrantă a acestor situații financiare consolidate și individuale.

Aceste situații financiare consolidate și individuale au fost aprobate pe data de 26 iunie 2025 de către Consiliul de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei.

Anca-Dana Dragu
Guvernator

Aliona Vacarița
Director al Departamentului buget,
finanțe și contabilitate,
Contabil-șef

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Venituri din dobânzi din activele oficiale de rezervă					
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt	23	586 302	863 080	586 302	863 080
Venituri din dobânzi la valori mobiliare	23	3 252 937	2 514 827	3 252 937	2 514 827
		3 839 239	3 377 907	3 839 239	3 377 907
Venituri din dobânzi din instrumente în moneda națională					
Venituri din dobânzi la creditele acordate și repo	23	7 296	5 068	7 074	5 059
Venituri din dobânzi la valori mobiliare	23	717 563	831 778	715 728	827 980
Venituri din dobânzi la alte disponibilități	23	-	2	-	-
		724 859	836 848	722 802	833 039
Venituri din dobânzi calculate utilizând metoda dobânzii efective		4 564 098	4 214 755	4 562 041	4 210 946
Cheltuieli cu dobânzi în moneda națională					
Cheltuieli cu dobânzi aferente disponibilităților	24	(803 525)	(1 799 368)	(803 525)	(1 799 368)
Cheltuieli cu dobânzi aferente operațiunilor cu valori mobiliare și repo	24	(376 466)	(1 181 823)	(379 066)	(1 184 423)
		(1 179 991)	(2 981 191)	(1 182 591)	(2 983 791)
Cheltuieli cu dobânzi în valută					
Cheltuieli cu dobânzi la creditele primite	24	(38 668)	(46 543)	(38 668)	(46 543)
Cheltuieli cu dobânzi negative la plasamente pe termen scurt	24	-	(6)	-	(6)
		(38 668)	(46 549)	(38 668)	(46 549)
Cheltuieli cu dobânzi		(1 218 659)	(3 027 740)	(1 221 259)	(3 030 340)
Alte cheltuieli similare	24	(396)	(569)	(256)	(340)
Venituri nete din dobânzi și alte cheltuieli similare		3 345 043	1 186 446	3 340 526	1 180 266
Venituri/(Pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase	25	3 317 865	(5 932 348)	3 317 872	(5 932 412)
Pierderi din tranzacții cu instrumente financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	(460)	(15 929)	(460)	(15 929)
Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare	27	(53 607)	(146 451)	(53 607)	(146 451)
Alte venituri	28	84 292	111 190	76 996	105 455
(Cheltuieli)/Venituri privind deprecierea activelor financiare	4	(438)	34 823	(446)	34 822
Cheltuieli cu personalul	30	(400 830)	(330 333)	(391 641)	(321 587)
Cheltuieli aferente producerii monedei naționale	30	(169 031)	(21 678)	(169 031)	(21 678)
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor	30	(36 537)	(34 402)	(36 066)	(33 854)
Alte cheltuieli operaționale	30	(79 503)	(65 759)	(78 323)	(64 556)
Profit/(Pierdere) până la impozitare		6 006 794	(5 214 441)	6 005 820	(5 215 924)
Cheltuieli privind impozitul pe profit filialei		(142)	(196)	-	-
PROFIT/(PIERDERE) NET (Ă)		5 006 652	(5 214 637)	6 005 820	(5 215 924)
Din activitatea Băncii		6 005 820	(5 215 924)	6 005 820	(5 215 924)
Din activitatea filialei		832	1 287	-	-

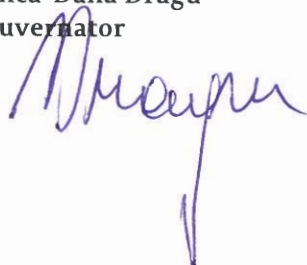
SITUAȚIA CONSOLIDATĂ ȘI INDIVIDUALĂ A REZULTATULUI GLOBAL (CONTINUARE)
Banca Națională a Moldovei **Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2024**

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Alte venituri globale					
<i>Elemente care sunt sau pot fi redistribuite în profit sau pierdere</i>					
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21	75 205	225 262	75 205	225 262
Diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21	4 154	15 114	4 154	15 114
Diferențe din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21	693	3 464	693	3 464
TOTAL REZULTAT GLOBAL AL PERIOADEI		6 086 704	(4 970 797)	6 085 872	(4 972 084)
PROFIT/(PIERDERE) NET (Ă) atribuibil:		6 006 652	(5 214 637)	6 005 820	(5 215 924)
- Băncii		6 006 638	(5 214 659)	6 005 820	(5 215 924)
- intereselor care nu controlează		14	22	-	-
TOTAL REZULTAT GLOBAL AL PERIOADEI atribuibil:		6 086 704	(4 970 797)	6 085 872	(4 972 084)
- Băncii		6 086 690	(4 970 819)	6 085 872	(4 972 084)
- intereselor care nu controlează		14	22	-	-
DETERMINAREA PROFITULUI DISPONIBIL PENTRU DISTRIBUIRE					
PROFIT/(PIERDERE) NET (Ă) din activitatea Băncii		6 005 820	(5 215 924)	6 005 820	(5 215 924)
(Defalcarea)/Acoperirea (veniturilor)/pierderilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	25, 26	(2 753 773)	5 493 557	(2 753 773)	5 493 557
Defalcarea veniturilor nerealizate din diferențe de la reevaluarea metalelor prețioase	25	(30 106)	(3 221)	(30 106)	(3 221)
PROFIT DISPONIBIL PENTRU DISTRIBUIRE		3 221 941	274 412	3 221 941	274 412

Notele 1-36 sunt parte integrantă a acestor situații financiare consolidate și individuale.

Aceste situații financiare consolidate și individuale au fost aprobate pe data de 26 iunie 2025 de către Consiliul de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei.

Anca-Dana Dragu
Guvernator

Aliona Vacarița
Director al Departamentului buget,
finanțe și contabilitate,
Contabil-șef

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ ȘI INDIVIDUALĂ A FLUXURILOR DE MIJLOACE BĂNEȘTI
Banca Națională a Moldovei **Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2024**

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea operațională					
Profit/Pierdere net(ă)		6 006 652	(5 214 637)	6 005 820	(5 215 924)
<i>Ajustări pentru:</i>					
Amortizarea imobilizărilor	14	36 537	34 402	36 066	33 854
Provizioane aferente concediilor neutilizate		4 033	5 876	4 035	5 864
Venituri din operațiuni cu imobilizări intrate cu titlu gratuit		(1 690)	(3 482)	(1 690)	(3 482)
Pierderi din derecunoașterea imobilizărilor		72	617	72	617
(Venituri)/Pierderi nete nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare și a metalelor prețioase	25	(2 784 064)	5 784 055	(2 784 064)	5 784 054
Pierderi din tranzacții cu instrumente financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere		460	15 929	460	15 929
Cheltuieli/(Venituri) privind deprecierea activelor financiare		438	(34 823)	446	(34 822)
Venituri din dobânzi	23	(4 564 098)	(4 214 755)	(4 562 041)	(4 210 946)
Cheltuieli cu dobânzi	24	1 219 055	3 028 309	1 221 515	3 030 680
(Venituri)/Pierderi nete realizate din operațiuni valutare	25	(533 801)	148 293	(533 808)	148 358
Cheltuieli privind impozitul pe profit al filialei		142	196	-	-
		(616 264)	(450 020)	(613 189)	(445 818)
<i>(Majorarea)/diminuarea netă a activelor operaționale</i>					
Valori mobiliare emise de Guvernul RM		1 307 237	(524 435)	1 313 730	(527 232)
Depozite la termen în valută		8 528 437	(471 225)	8 528 437	(471 225)
Active la FMI		184 902	(190 167)	184 902	(190 167)
Credite acordate băncilor și altor persoane		(165 985)	(2 229)	(165 985)	(2 229)
Valori mobiliare investiționale		(5 147 660)	(30 196 003)	(5 147 660)	(30 196 003)
Alte active		6 855	(4 721)	7 315	(4 742)
		4 713 786	(31 388 780)	4 720 739	(31 391 598)
<i>Majorarea/(diminuarea) netă a datoriilor operaționale</i>					
Moneda națională în circulație		6 458 230	4 308 843	6 458 230	4 308 843
Disponibilități ale Guvernului RM		3 625 581	1 686 109	3 625 581	1 686 109
Disponibilități ale băncilor		(6 374 357)	4 277 041	(6 374 357)	4 277 041
Certificate emise de BNM		(1 410 099)	4 571 350	(1 410 099)	4 571 350
Datorii față de FMI și alte OFI		(184 828)	(139 955)	(184 828)	(139 955)
Alte datorii		(155 439)	543 750	(161 116)	548 346
		1 959 088	15 247 138	1 953 411	15 251 734

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ ȘI INDIVIDUALĂ A FLUXURILOR DE MIJLOACE BĂNEȘTI (CONTINUARE)
Banca Națională a Moldovei **Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2024**

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Dobânzi încasate		3 613 379	6 118 557	3 610 819	6 114 247
Dobânzi plătite		(1 265 056)	(3 250 105)	(1 267 515)	(3 252 476)
Impozit pe venit achitat		(71)	(393)	-	-
Flux net de mijloace bănești din activitatea operațională		8 404 862	(13 723 603)	8 404 265	(13 723 911)
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea de investiții					
Achiziții de imobilizări corporale și necorporale		(36 299)	(42 019)	(36 283)	(41 994)
Flux net de mijloace bănești din activitatea de investiții		(36 299)	(42 019)	(36 283)	(41 994)
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea financiară					
Plăți de principal privind datoriile de leasing		(4 490)	(3 859)	(4 056)	(3 496)
Flux net de mijloace bănești din activitatea financiară		(4 490)	(3 859)	(4 056)	(3 496)
Diferențe din reevaluări ale numerarului și echivalentelor de numerar		244 598	(1 730 544)	244 617	(1 730 542)
Creșterea/(Descreșterea) numerarului și echivalentelor de numerar		8 608 671	(15 500 025)	8 608 543	(15 499 943)
Numerar și echivalente de numerar la 1 ianuarie		10 655 580	26 155 605	10 655 545	26 155 488
Numerar și echivalente de numerar la 31 decembrie		19 264 251	10 655 580	19 264 088	10 655 545
Analiza numerarului și echivalentelor de numerar la 31 decembrie	Note	2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Conturi în valută	5	-	5	-	-
Conturi în moneda națională	5	163	27	-	-
Numerar în valută	5	1 159 765	1 148 244	1 159 765	1 148 244
Numerar în moneda națională		-	3	-	-
Conturi "Nostro"	5	39 232	1 606 630	39 232	1 606 630
Depozite la termen în valută	5	17 081 361	7 900 671	17 081 361	7 900 671
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova		983 730	-	983 730	-
		19 264 251	10 655 580	19 264 088	10 655 545

Notele 1-36 sunt parte integrantă a acestor situații financiare consolidate și individuale.

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ ȘI INDIVIDUALĂ PRIVIND CAPITALUL ȘI REZERVELE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2024

Banca Națională a Moldovei

CONSOLIDAT

31 decembrie 2024

Sold la 1 ianuarie 2024

Profit net

- din activitatea Băncii

- din activitatea filialei

Alte venituri globale:

Diferențe din reevaluarea
valorilor mobiliare în valută
evaluate la valoarea justă prin
alte elemente ale rezultatului
global

Diferențe de curs din
reevaluarea valorilor mobiliare
în valută evaluate la valoarea
justă prin alte elemente ale
rezultatului global

Diferențe din deprecierea
valorilor mobiliare în valută
evaluate la valoarea justă prin
alte elemente ale rezultatului
global

Alte venituri globale, total

**Rezultat global la finele
perioadei**

Distribuirea profitului

Majorarea capitalului autorizat

Majorarea fondului general de
rezervă

Rezultatul filialei

Sold la 31 decembrie 2024

Note

Capital autorizat	Fondul general de rezervă	Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase	Profit disponibil pentru distribuire	Alte rezerve	Interese care nu controlează	Total capital și rezerve
MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
1 124 372	2 022 626	-	178 427	39 970	-	9 610	543	3 375 548
-	-	2 753 773	-	30 106	3 222 759	-	14	6 006 652
-	-	2 753 773	-	30 106	3 221 941	-	-	6 005 820
-	-	-	-	-	818	-	14	832
-	-	-	-	-	-	75 205	-	75 205
-	-	-	-	-	-	4 154	-	4 154
-	-	-	-	-	-	693	-	693
-	-	-	-	-	-	80 052	-	80 052
-	-	2 753 773	-	30 106	3 222 759	80 052	14	6 086 704
998 608	-	-	-	-	(998 608)	-	-	-
-	2 223 333	-	-	-	(2 223 333)	-	-	-
-	-	-	-	-	(818)	818	-	-
2 122 980	4 245 959	2 753 773	178 427	70 076	-	90 480	557	9 462 252

CONSOLIDAT		Capital autorizat	Fondul general de rezervă	Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase	Profit disponibil pentru distribuire	Alte rezerve	Interese care nu controlează	Total capital și rezerve
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
31 decembrie 2023										
Sold la 1 ianuarie 2023		1 124 372	1 748 214	5 493 557	178 427	36 749	-	(235 495)	521	8 346 345
(Pierdere)/Profit net(ă)		-	-	(5 493 557)	-	3 221	275 677	-	22	(5 214 637)
- din activitatea Băncii		-	-	(5 493 557)	-	3 221	274 412	-	-	(5 215 924)
- din activitatea filialei		-	-	-	-	-	1 265	-	22	1 287
<i>Alte venituri globale:</i>										
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21	-	-	-	-	-	-	225 262	-	225 262
Diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21	-	-	-	-	-	-	15 114	-	15 114
Diferențe din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21	-	-	-	-	-	-	3 464	-	3 464
Alte venituri globale, total		-	-	-	-	-	-	243 840	-	243 840
Rezultat global la finele perioadei		-	-	(5 493 557)	-	3 221	275 677	243 840	22	(4 970 797)
<i>Distribuirea profitului</i>										
Majorarea fondului general de rezervă	22	-	274 412	-	-	-	(274 412)	-	-	-
Rezultatul filialei		-	-	-	-	-	(1 265)	1 265	-	-
Sold la 31 decembrie 2023		1 124 372	2 022 626	-	178 427	39 970	-	9 610	543	3 375 548

BANCA

31 decembrie 2024

Sold la 1 ianuarie 2024

Profit net

Alte venituri globale:

Diferențe din reevaluarea valorilor
mobiliare în valută evaluate la
valoarea justă prin alte elemente ale
rezultatului globalDiferențe de curs din reevaluarea
valorilor mobiliare în valută
evaluate la valoarea justă prin alte
elemente ale rezultatului globalDiferențe din deprecierea valorilor
mobiliare în valută evaluate la
valoarea justă prin alte elemente ale
rezultatului global

Alte venituri globale, total

Rezultat global la finele perioadei

Distribuirea profitului

Majorarea capitalului autorizat

Majorarea fondului general de
rezervă

Sold la 31 decembrie 2024

Note

Capital autorizat	Fondul general de rezervă	Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase	Profit disponibil pentru distribuire	Alte rezerve	Total capital și rezerve
MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
1 124 372	2 022 626	-	178 427	39 970	-	1 025	3 366 420
-	-	2 753 773	-	30 106	3 221 941	-	6 005 820
-	-	-	-	-	-	75 205	75 205
-	-	-	-	-	-	4 154	4 154
-	-	-	-	-	-	693	693
-	-	-	-	-	-	80 052	80 052
-	-	2 753 773	-	30 106	3 221 941	80 052	6 085 872
998 608	-	-	-	-	(998 608)	-	-
-	2 223 333	-	-	-	(2 223 333)	-	-
2 122 980	4 245 959	2 753 773	178 427	70 076	-	81 077	9 452 292

BANCA	Note	Capital autorizat	Fondul general de rezervă	Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investitoriale	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea metalelor pretioase	Profit disponibil pentru distribuire	Alte rezerve	Total capital și rezerve
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
31 decembrie 2023									
Sold la 1 ianuarie 2023		1 124 372	1 748 214	5 493 557	178 427	36 749	-	(242 815)	8 338 504
Pierdere netă		-	-	(5 493 557)	-	3 221	274 412	-	(5 215 924)
<i>Alte venituri globale:</i>									
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21	-	-	-	-	-	-	225 262	225 262
Diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21	-	-	-	-	-	-	15 114	15 114
Diferențe din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21	-	-	-	-	-	-	3 464	3 464
Alte venituri globale, total		-	-	-	-	-	-	243 840	243 840
Rezultat global la finele perioadei		-	-	(5 493 557)	-	3 221	274 412	243 840	(4 972 084)
<i>Distribuirea profitului</i>									
Majorarea fondului general de rezervă	22	-	274 412	-	-	-	(274 412)	-	-
Sold la 31 decembrie 2023		1 124 372	2 022 626	-	178 427	39 970	-	1 025	3 366 420

Notele 1-36 sunt parte integrantă a acestor situații financiare consolidate și individuale.

1. Informație generală despre Banca Națională a Moldovei

Banca Națională a Moldovei (în continuare Bancă) este banca centrală a Republicii Moldova, fondată în 1991. Activitatea Băncii este reglementată prin *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548/1995*. În conformitate cu legea menționată, Banca este o persoană juridică publică autonomă și este responsabilă față de Parlamentul Republicii Moldova. Obiectivul fundamental al Băncii este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor. În plus, Banca activează ca organ unic de emisiune a monedei naționale, stabilește și implementează politica monetară și valutară în stat, păstrează și gestionează rezervele valutare ale statului, acționează ca bancher și agent al statului, licențiază, supraveghează și reglementează activitatea băncilor persoane juridice din Republica Moldova și cea a sucursalelor băncilor din alte state, precum și activitățile de prestare a serviciilor de plată și de emisie a monedei electronice, prestează băncilor și altor instituții eligibile servicii de clearing și de plată, în numele Republicii Moldova își asumă obligații și execută tranzacțiile rezultate din participarea Republicii Moldova la activitatea instituțiilor publice internaționale în domeniul bancar, de credit și monetar în conformitate cu condițiile acordurilor internaționale și acționează ca autoritate de rezoluție a băncilor, iar începând cu 1 iulie 2023, este responsabilă inclusiv de licențierea, autorizarea, emiterea avizului pentru înregistrarea de stat, reglementarea și supravegherea activității asigurătorilor, reasigurătorilor și a intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, a asociațiilor de economii și împrumut, a birourilor istoriilor de credit și a organizațiilor de creditare nebancaară.

Banca dispune de două organe colegiale de conducere: *Consiliul de supraveghere* și *Comitetul executiv*. Consiliul de supraveghere este organul responsabil de organizarea unui sistem eficient de supraveghere publică independentă a activității Băncii Naționale a Moldovei. Comitetul executiv exercită conducerea executivă a Băncii Naționale a Moldovei și asigură realizarea independentă a atribuțiilor de bază ale acesteia, în modul stabilit de lege. Membrii organelor de conducere ale Băncii sunt numiți în funcție de parlament.

Banca deține o cotă de 98,36% din capitalul Societății pe acțiuni "Depozitarul central unic al valorilor mobiliare" (în continuare DCU sau filială), entitate fondată și înregistrată pe 4 aprilie 2018. Activitatea DCU este reglementată prin *Legea cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare nr. 234/2016*. În conformitate cu legea menționată și licența acordată de către Banca Națională a Moldovei, DCU desfășoară activități de înregistrare inițială a valorilor mobiliare în formă de înscriere în cont, deschidere și administrare a conturilor de valori mobiliare, gestionare a sistemului de decontare a valorilor mobiliare, de clearing și decontare a valorilor mobiliare de stat, certificatelor emise de către Banca Națională a Moldovei și valorilor mobiliare corporative ale societăților pe acțiuni.

Sediul Băncii este situat pe bd. Grigore Vieru nr.1, Chișinău, Republica Moldova. Sediul DCU este situat pe bd. Mitropolit Bănuțescu-Bodoni, nr. 57/1, Chișinău, Republica Moldova.

Situațiile financiare consolidate sunt întocmite pentru grupul Banca și filiala acesteia, numite în continuare pe parcursul situațiilor financiare consolidate "Grup", iar situațiile financiare individuale sunt întocmite pentru activitatea Băncii.

2. Baza de întocmire

Situațiile financiare consolidate și individuale ale Grupului și Băncii sunt întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB).

Situațiile financiare consolidate și individuale sunt întocmite ținând cont de principiul continuității activității și sunt prezentate în lei moldovenești (MDL), unitatea monetară a Republicii Moldova, rotunjite la cea mai apropiată valoare exprimată în mii lei. Banca menține conturile și registrele sale în conformitate cu *Standardele Internaționale de Raportare Financiară, Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei și Legea contabilității și raportării financiare* și întocmește Situațiile financiare consolidate și individuale în conformitate cu acestea.

Situațiile financiare consolidate și individuale (în continuare "Situații financiare") sunt întocmite în baza convenției costului istoric sau costului amortizat, cu excepția elementelor evaluate la valoarea justă care cuprind activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (în continuare AERG) și instrumentele financiare derivate (forward și swap valutar) evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Datorită specificului Băncii, categoriile activelor financiare prezentate în Bilanțul contabil consolidat și individual au fost dezvăluite, fiind utilizate alte denumiri decât cele prevăzute de IFRS 9 „Instrumente financiare”. Această prezentare oferă o înțelegere mai clară a activelor și datoriilor financiare ale Băncii, considerând specificul activității acesteia.

Totodată, fiecare poziție de active și datorii financiare din Bilanțul contabil consolidat și individual corespunde unor anumite categorii clasificate în conformitate cu IFRS 9 "Instrumente financiare", acestea fiind expuse în Notele la situațiile financiare consolidate și individuale (în continuare "Note la situațiile financiare").

În conformitate cu paragraful 10 al IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare”, Banca a ales să păstreze denumirea „Situația consolidată și individuală a rezultatului global” (în continuare "Situația rezultatului global") și „Bilanțul contabil consolidat și individual” (în continuare "Bilanțul contabil") ca și în situațiile financiare din anii precedenți, reflectând mai bine așteptările utilizatorilor situațiilor financiare, dar și asigurând consecvența prezentării informațiilor față de anii precedenți.

Estimări și raționamente contabile semnificative

Întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară impune conducerea să recurgă la estimări, prezumții și raționamente în determinarea sumelor înregistrate în situațiile financiare. Rezultatele actuale pot fi diferite de aceste estimări. Estimările și prezumțiile aferente sunt verificate în permanență. Revizuirile estimărilor contabile sunt reflectate în perioada în care este revizuită estimarea și în toate perioadele viitoare afectate. Aceste estimări și raționamente sunt bazate pe informația disponibilă la data întocmirii situațiilor financiare.

Informațiile privind raționamentele efectuate în aplicarea politicilor contabile care au le mai semnificativ impact asupra valorilor recunoscute în aceste situații financiare sunt următoarele:

a. Clasificarea activelor financiare

Clasificarea activelor financiare conform IFRS 9 implică identificarea și evaluarea modelului de afaceri în care se încadrează activele deținute și evaluarea aspectului dacă termenele contractuale ale instrumentului financiar reprezintă doar plăți de principal și dobândă (testul "DPPD" sau "SPPI"). Detalii sunt prezentate în Notele 3.e și 4.

2. Baza de întocmire (continuare)**b. Tratatamentul contabil al aurului monetar**

IFRS nu acoperă aspectele aferente tratamentului contabil al aurului monetar, în calitate de activ de rezervă. Respectiv, considerând prevederile p.10-12 din IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori” și Cadrul conceptual de raportare financiară revizuit, Banca a folosit raționamente semnificative în aplicarea unei politici contabile specifice aferente aurului monetar, similară celei stabilite pentru contabilizarea instrumentelor financiare. Detalii sunt prezentate în Nota 3.c.

c. Tratatamentul contabil al activelor și datoriilor cu Fondul Monetar Internațional (FMI)

Considerând specificul și unicitatea relațiilor și tranzacțiilor băncilor centrale cu FMI, mandatul de a reprezenta Republica Moldova în relațiile cu FMI, participația strategică în FMI, tratamentul contabil și recunoașterea activelor și datoriilor din relațiile cu FMI implică aplicarea raționamentelor semnificative de către conducerea Băncii, acestea fiind detaliate în Nota 3.d și Nota 7.

d. Tratatamentul contabil aplicabil obligațiunilor de stat derivate din garanțiile de stat conform Legii nr. 235/2016

Raționamentele semnificative aplicate în determinarea tratamentului contabil al portofoliului obligațiunilor de stat derivate din garanțiile de stat conform Legii nr. 235/2016 în calitate de instrument financiar unic aplicate de către conducerea Băncii sunt descrise în Nota 10.

e. Recunoașterea și evaluarea datoriilor contingente privind litigiile

Conducerea aplică raționamente profesionale și utilizează estimări semnificative în evaluarea obligațiilor potențiale rezultate din litigiile în curs. În conformitate cu prevederile IAS 37 *Provizioane, datorii contingente și active contingente*, Banca analizează toate litigiile cunoscute la data bilanțului pentru a determina dacă este probabil ca un flux de resurse să fie necesar pentru a stinge o obligație existentă și dacă valoarea acestuia poate fi estimată în mod fiabil. În cazul în care aceste condiții sunt îndeplinite, se recunoaște un provizion; în caz contrar, se prezintă o datorie contingentă. Estimările se bazează pe opinia consilierilor juridici și conducerea Băncii, pe evoluția cazurilor și pe experiența anterioară în situații similare. Detalii sunt prezentate în Nota 3.bb. și Nota 32.

f. Estimarea pierderilor de credit așteptate

Aplicarea modelului pierderilor de credit așteptate implică asumarea și aplicarea raționamentelor și prezumțiilor semnificative în determinarea „creșterii semnificative a riscului de credit” de la recunoașterea inițială a activului, încorporarea condițiilor economice viitoare în modelele de depreciere, precum și selectarea și aprobarea modelelor utilizate în evaluarea pierderilor de credit așteptate. Detaliile privind estimările și raționamentele utilizate în determinarea pierderilor de credit așteptate ale instrumentelor financiare sunt prezentate în Nota 3.g. și Nota 4.2.

Informațiile privind prezumțiile și incertitudinile estimărilor care au un risc semnificativ al unor ajustări materiale asupra situațiilor financiare pentru perioada de raportare sunt:

Pierderi de credit așteptate

Prezumțiile semnificative aferente modelului pierderilor de credit așteptate pentru activele evaluate la valoarea justă prin AERG și activele evaluate la cost amortizat sunt datele de intrare ale modelelor de depreciere aprobate, inclusiv încorporarea condițiilor economice viitoare.

2. Baza de întocmire (continuare)

- **Valoarea justă a instrumentelor financiare și clasificarea în niveluri de ierarhie**

Atunci când valoarea justă a activelor și datoriilor financiare înregistrate în bilanțul contabil nu poate fi determinată cu referință la piața activă, aceasta se determină utilizându-se diferite tehnici de evaluare care includ aplicarea modelelor matematice. Datele utilizate în aceste modele pot fi luate de pe alte piețe active, dacă este cazul. Dacă nu este posibilă identificarea unor astfel de piețe, valoarea justă se determină prin aplicarea raționamentelor proprii. Raționamentele includ determinarea pieței active pe instrumente financiare similare, analiza datelor aferente lichidității și aplicarea modelelor acceptate de conducere. Detaliile privind valoarea justă a instrumentelor financiare deținute de către Grup și Bancă sunt prezentate în Nota 3.f. și Nota 13.

3. Politici contabile materiale

Politicile contabile materiale expuse mai jos au fost aplicate consecvent de către Grup și Bancă pentru toate perioadele prezentate în aceste Situații financiare.

a. Reevaluarea soldurilor și tranzacțiilor în valută

Tranzacțiile în valută sunt înregistrate la rata de schimb din ziua tranzacției. Elementele monetare sunt zilnic reevaluate, fiind utilizat cursul oficial al leului moldovenesc la data de raportare. Activele monetare și datoriile denominate în valută sunt convertite la cursul oficial al leului moldovenesc la data de raportare. În perioadele de raportare, cursul oficial al leului moldovenesc față de valutele de referință a fost următorul:

	Anul 2024		Anul 2023	
	mediu pe perioadă	la finele perioadei	mediu pe perioadă	la finele perioadei
USD/MDL	17,7918	18,4791	18,1607	17,4062
EUR/MDL	19,2533	19,3106	19,6431	19,3574
GBP/MDL	22,7384	23,2875	22,5714	22,2660
XDR/MDL	23,6172	24,1110	24,2302	23,3534
XAU/MDL	1 364,0512	1 559,8835	1 132,5963	1 153,7733

Diferențele de schimb valutar rezultate din finalizarea tranzacțiilor la rate de schimb diferite de cele ale stocului valutar sunt recunoscute în situația rezultatului global în venituri și pierderi realizate din diferențe de curs valutar (Nota 3.z și Nota 25).

b. Mijloace bănești și echivalente de numerar

Pentru întocmirea Situației fluxurilor de mijloace bănești, numerarul și echivalentele de numerar cuprind numerarul în valută deținut în casă, conturile „Nostro” și plasamentele pe termen scurt în alte bănci și valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu scadența mai mică de 3 luni de la data achiziționării. În bilanțul contabil numerarul este recunoscut la valoare nominală, iar plasamentele pe termen scurt în bănci sunt recunoscute la cost amortizat și sunt prezentate pe bază netă (numerarul în casă în moneda națională fiind compensat cu moneda națională emisă în circulație).

c. Aur monetar

Aurul în Bancă se păstrează în lingouri care corespund cerințelor de certificare internațională și de tranzacționare pe piața monetară. Fiind un component al activelor oficiale de rezervă, aurul este considerat activ monetar.

Pornind de la caracteristicile expuse mai sus, conducerea Băncii conștientizează că IFRS nu acoperă aspectele aferente tratamentului contabil al aurului monetar. Respectiv, considerând prevederile p.10-12 din IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori” și Cadrul conceptual de raportare financiară revizuit, Banca a determinat ca fiind relevantă aplicarea unei politici contabile specifice aferente aurului monetar, similară celei stabilite pentru contabilizarea instrumentelor financiare și prezentarea dezvăluirilor aferente aurului, în calitatea sa de activ monetar, în componența instrumentelor financiare. Aurul monetar se recunoaște inițial la valoarea justă plus costul de tranzacționare. Ulterior, aurul monetar se reevaluează zilnic conform prețului stabilit de către Bancă în conformitate cu indicatorul P_{Au USD} fixat de compania London Gold Market Fixing Ltd.

Reflectarea în evidența contabilă a aurului se efectuează conform metodei costului mediu ponderat. Veniturile și pierderile din reevaluarea aurului monetar la valoarea justă sunt recunoscute în situația rezultatului global și raportate în *Venituri din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase*.

3. Politici contabile materiale (continuare)

d. Active la FMI

Activele la FMI includ contribuția Republicii Moldova în cota la Fondul Monetar Internațional (FMI) și disponibilitățile în D.S.T ale Băncii Naționale a Moldovei la Fondul Monetar Internațional (FMI).

Contribuția Republicii Moldova în cota la FMI reprezintă cota de participare a Republicii Moldova la FMI și reprezintă o investiție strategică, este stabilită în Drepturi Speciale de Tragere (XDR), dar evidența acestora se ține în MDL cu reevaluarea lunară, în ultima zi lucrătoare a lunii gestionare, la cursul XDR față de leul moldovenesc, calculat de FMI. Valoarea cotei fiind stabilită în XDR aproximează cel mai bine valoarea justă a acesteia, deoarece este prețul la care cotele sunt „cumpărate și vândute”, similar celei mai recente revizuirii ale cotelor la FMI.

Considerând că IFRS nu prevăd tratament aliniat pentru contabilitatea cotelor la FMI, se ia în considerare cel mai apropiat echivalent. Cota este o formă de participare în FMI și, prin urmare, are o anumită analogie cu o participație la capitalul unei entități (instrumente de capital). Cota RM la FMI fiind o participație strategică, conducerea Băncii a ales să aplice evaluarea la valoarea justă prin AERG.

Conform Hotărârii Parlamentului (HP) nr.1107/1992 de aderare a Republicii Moldova la FMI și Statutului FMI, Banca a fost împuternicită să fie agentul Republicii Moldova la FMI, agentul fiscal și depozitarul FMI în Republica Moldova. Parlamentul, în temeiul HP nr.1107/1992 și Legii nr.548/1995 a împuternicit Banca să efectueze, în numele Republicii Moldova, toate operațiunile și tranzacțiile autorizate conform prevederilor statutului FMI și să primească orice sumă care poate fi plătită sau transferată Republicii Moldova în operațiunile și tranzacțiile autorizate conform diferitelor prevederi ale Statutului FMI.

Subscrierile la Cota FMI sunt efectuate de către Banca Națională a Moldovei, în temeiul Legii nr.548/1995 și legilor speciale, prin care Banca e mandată să își asume toate obligațiile pentru efectuarea subscrierii la FMI conform cerințelor Fondului.

Banca Națională ca agent al Republicii Moldova poate să-și asume obligații și să execute tranzacții ce țin de participarea Republicii Moldova la organizațiile internaționale, inclusiv FMI. Poziția de guvernator al Republicii Moldova în cadrul Consiliului de Guvernatori al FMI este deținută de către guvernatorul Băncii, iar cea de guvernator supleant – de către prim-viceguvernatorul Băncii.

Considerând că Banca este împuternicită prin lege să reprezinte Republica Moldova la FMI, să-și asume și să efectueze operațiuni cu FMI, să efectueze subscrierile cotei la FMI, să încaseze sume în numele Republicii Moldova de la FMI, să desemneze reprezentanții săi în organul de conducere al FMI, precum și să acționeze în calitate de agent fiscal și depozitar al FMI, în relația operațiunilor Republicii Moldova cu FMI, cu excepția celor direct atribuibile Guvernului Republicii Moldova, Banca acționează în calitate de debitor principal și recunoaște activele și datoriile din aceste operațiuni în bilanțul său contabil.

Disponibilitățile în D.S.T reprezintă contul curent deschis la FMI care este evaluat la cost amortizat, fiind de natura plasamentelor pe termen scurt.

3. Politici contabile materiale (continuare)

e. Instrumente financiare

Instrumentele financiare ale Băncii cuprind:

- Numerar și plasamente pe termen scurt
- Active la FMI
- Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova
- Credite acordate băncilor și altor persoane
- Valori mobiliare investiționale
- Investiții în filiale
- Instrumente derivate
- Moneda națională în circulație
- Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova
- Disponibilități ale băncilor și ale altei clientele
- Certificate emise de Banca Națională a Moldovei
- Datorii față de FMI și alte organizații financiare internaționale (OFI)

Instrumentele financiare ale filialei cuprind în exclusivitate valori mobiliare de stat.

Recunoașterea activelor și datoriilor financiare

Activele și datoriile financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus, în cazul activelor și datoriilor financiare altele decât cele evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere sau a creanțelor (comerciale) care nu au o componentă semnificativă de finanțare, costurile de tranzacționare direct atribuibile.

Activele și datoriile financiare nederivate sunt recunoscute în bilanțul contabil utilizând contabilitatea la data decontării, atunci când instrumentele sunt primite sau livrate (instrumentele măsurate la cost amortizat: plasamente, credite acordate, valorile mobiliare de stat procurate prin reemisiune). Cumpărările și vânzările standard ale activelor și datoriilor financiare sunt recunoscute la data decontării (procurările de valori mobiliare investiționale măsurate la valoarea justă prin AERG, certificatele BNM).

Derecunoașterea activelor și datoriilor financiare

Un activ financiar este derecunoscut atunci când expiră drepturile contractuale asupra fluxurilor de mijloace bănești care decurg din activul financiar sau când se transferă drepturile contractuale de a primi fluxurile de mijloace bănești din activul financiar într-o tranzacție în care, substanțial, toate riscurile și beneficiile aferente deținerii activului financiar sunt transferate. O datorie financiară este derecunoscută atunci când obligațiile contractuale aferente datoriei financiare au fost stinse sau anulate, sau au expirat.

Modificarea substanțială a activelor și datoriilor financiare

O modificare substanțială a condițiilor unui instrument financiar (activ sau datorie) existent sau a unei părți a acestuia (fie că se poate sau nu atribui dificultăților financiare în care se află debitorul) este contabilizată drept o derecunoaștere a instrumentului financiar inițial și recunoașterea unui instrument financiar nou.

O modificare substanțială a condițiilor unui instrument financiar este determinată pe baza judecății expert, în primul rând, prin evaluarea factorilor calitativi ai modificării și, ulterior, aplicând evaluarea cantitativă a efectului modificării.

Factorii calitativi care reprezintă o modificare substanțială sunt cel puțin: modificarea valorii instrumentului, introducerea unor factori variabili, care fac ca instrumentul nou să nu mai reprezinte doar plăți de principal și dobândă, și înlocuirea debitorului inițial cu un nou debitor.

Evaluarea factorilor cantitativi se realizează prin cuantificarea efectului modificării asupra fluxurilor de numerar ale instrumentului inițial.

3. Politici contabile materiale (continuare)

e. Instrumente financiare (continuare)

Astfel, o modificare a condițiilor se consideră substanțială dacă valoarea prezentă actualizată a fluxurilor de numerar conform noilor condiții, inclusiv orice taxe plătite minus orice taxe primite și actualizate utilizând rata inițială a dobânzii efective a instrumentului modificat, este cu cel puțin 10% diferită de valoarea prezentă actualizată a fluxurilor de numerar rămase din instrumentul financiar inițial. Evaluarea cantitativă va include toate modificările simultane ale condițiilor instrumentului, modificările, la fel, fiind considerate la nivelul instrumentului total.

Clasificarea activelor și datoriilor financiare

La recunoașterea inițială, activele financiare se clasifică în următoarele categorii: active financiare evaluate la cost amortizat, active financiare evaluate la valoarea justă prin AERG și active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Un activ financiar este evaluat la cost amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții:

- 1) activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de mijloace bănești contractuale și
- 2) termenele contractuale ale activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de mijloace bănești care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Costul amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare este valoarea la care activul financiar sau datoria financiară este evaluat(ă) la recunoașterea inițială minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată, utilizând metoda dobânzii efective pentru fiecare diferență dintre valoarea inițială și valoarea la scadență și minus orice reducere pentru depreciere.

După recunoașterea inițială, activele financiare evaluate la cost amortizat sunt evaluate ulterior la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective și diminuat cu valoarea reducerilor pentru pierderi de credit așteptate. Pierdere de credit așteptată și veniturile din dobânzi sunt recunoscute în situația rezultatului global (Venituri din dobânzi, Cheltuieli privind deprecierea activelor financiare).

Din categoria activelor evaluate la cost amortizat fac parte valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, creditele acordate băncilor și altor persoane, valorile mobiliare investiționale în valută din tranșa de investiții, precum și mijloacele deținute în conturile "Nostro" în valută, depozitele la termen în valută și disponibilitățile în DST la FMI.

Un instrument de datorie este evaluat la valoarea justă prin AERG dacă sunt îndeplinite ambele condiții:

- 1) activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este îndeplinit atât prin colectarea fluxurilor de mijloace bănești contractuale, cât și prin vânzarea activelor financiare și
- 2) termenele contractuale ale activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de mijloace bănești care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

3. Politici contabile materiale (continuare)

e. Instrumente financiare (continuare)

Pentru instrumentele de capital care nu sunt deținute în scop de tranzacționare, conducerea poate alege să le prezinte la valoarea justă prin AERG (cu excepția veniturilor din dividende care sunt recunoscute în profit sau pierdere).

Din categoria activelor financiare evaluate la valoarea justă prin AERG fac parte valorile mobiliare investiționale în valută din tranșa de lichiditate, inclusiv valorile mobiliare în valută gestionate extern (*a se vedea Nota 4.1. Riscul financiar*) și contribuția RM în cota la FMI.

Celelalte active financiare, care nu corespund criteriilor de evaluare fie la cost amortizat, fie la valoarea justă prin AERG sunt clasificate și evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Din această categorie fac parte instrumentele derivate (forward și swap).

Datoriile financiare nederivate sunt clasificate și evaluate la cost amortizat, instrumentele derivate înregistrate în conturile de datorie fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Determinarea modelului de afaceri

Modelul de afaceri al unui activ financiar se determină la nivelul portofoliului în care acesta este deținut, portofoliile reflectând cel mai relevant modalitatea de gestiune a activelor și de prezentare a informațiilor către conducere.

La stabilirea modelului de afaceri aferent gestionării diferitelor clase de active financiare din activele oficiale de rezervă (rezerve valutare) se analizează obiectivele de constituire și gestionare a fiecărei tranșe a rezervelor valutare, activitatea aferentă vânzărilor din portofolii (frecvența, volumele și perioadele), factorii pe care se bazează deciziile conducerii în gestiunea activelor de rezervă, parametrii de risc pentru administrarea rezervelor valutare, evaluarea performanței și semnificația relativă a diferitelor surse de venit.

În cazul instrumentelor financiare în moneda națională, care includ, în principal, valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova și instrumentele de politică monetară (credite acordate băncilor, repo), la stabilirea modelului de afaceri se ține cont de obiectivele deținerii instrumentelor financiare în portofolii, obiectivele de politică monetară, frecvența și volumul vânzărilor din portofolii și de alte particularități ale acestora în baza cadrului legislativ și normativ privind atribuțiile Băncii.

Determinarea caracteristicilor fluxurilor de numerar – exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii

Determinarea caracteristicilor fluxurilor de numerar se aplică la nivel de instrument financiar, pentru a verifica dacă acestea reprezintă doar plăți de principal și dobândă. În scopul evaluării testului privind caracteristicile fluxurilor de numerar, principalul este definit drept valoarea justă a unui activ financiar la data recunoașterii inițiale, iar dobânda drept remunerarea primită pentru efectul în timp al banilor și riscul de credit asociat principalului pentru o perioadă anumită și pentru alte riscuri și costuri generice (lichiditate, administrative etc.), precum și o anumită rentabilitate, în cazul în care este urmărită conform cadrului legislativ.

În determinarea dacă fluxurile de numerar sunt doar plăți de principal și dobândă, se analizează condițiile contractuale și termenele instrumentului, pentru a identifica dacă există termene care pot modifica timpul sau valoarea fluxurilor de numerar care nu ar respecta termenul de principal și dobândă.

3. Politici contabile materiale (continuare)

e. Instrumente financiare (continuare)

În acest sens, se analizează condițiile de răscumpărare anticipată sau de extindere a termenelor instrumentului (obligațiuni de stat), evenimentele contingente, actualizarea dobânzii pentru instrumentele cu dobândă variabilă sau alte modificări ale instrumentului (instrumente indexate la rata inflației, rate de referințe ajustate cu periodicități diferite de durata ratei etc.) care pot modifica remunerarea pentru efectul în timp al banilor.

Reclasificarea activelor și datoriilor financiare

Activele financiare nu sunt reclasificate după recunoașterea inițială, cu excepția cazurilor în care se modifică modelul de afaceri în care este administrat activul respectiv.

f. Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă reprezintă prețul care ar putea fi încasat pentru vânzarea unui activ sau plătit pentru transferul unei datorii într-o tranzacție reglementată între participanții de pe piață, la data evaluării. O evaluare la valoarea justă presupune că tranzacția de vânzare a activului sau transferul datoriei are loc pe piața principală pentru activ sau datorie, în absența unei piețe principale, pe cea mai avantajoasă piață pentru activ sau datorie.

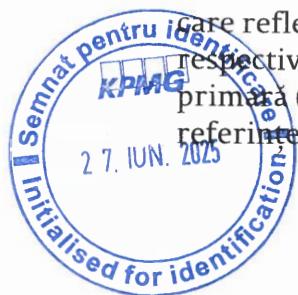
Valorile mobiliare în valută evaluate la valoarea justă sunt clasificate ca active financiare la valoarea justă prin AERG, pierderile sau veniturile din reevaluarea lor la valoarea de piață fiind recunoscute în Alte elemente ale rezultatului global, iar la derecunoașterea (vânzarea) acestora fiind reclasificate în situația rezultatului global în categoria Venituri/(pierderi) din reevaluarea valorilor mobiliare. Diferențele de curs valutar aferente reevaluării valorilor mobiliare sunt recunoscute similar în Alte elemente ale rezultatului global, la derecunoaștere (vânzare) fiind reclasificate în Venituri/ (pierderi) din tranzacții și diferențe de curs valutar.

Considerând caracteristicile specifice ale cotei în FMI (drepturile alocate, modalitatea de aderare și structurarea derecunoașterii, beneficiile alocate) și lipsa pieței și tranzacțiilor cu astfel de instrumente, gradul înalt de siguranță și acceptare pe piața internațională, valoarea contabilă a cotei Republicii Moldova în FMI reprezintă valoarea justă a acesteia.

Valoarea justă a instrumentelor financiare evaluate la cost amortizat este stabilită utilizându-se informațiile disponibile pe piață și metodologiile corespunzătoare de evaluare, cum ar fi tehnicile fluxurilor bănești decontate. La aplicarea tehnicilor fluxurilor bănești decontate, fluxurile bănești estimate pentru viitor sunt bazate pe cele mai bune decizii ale conducerii și rata scontului este o rată de piață la data bilanțului contabil cu condiții și termene similare. Totodată, este necesar ca raționamentele profesionale să fie aplicate la interpretarea datelor de piață pentru obținerea valorii juste estimate.

Valoarea justă a valorilor mobiliare de stat deținute în portofoliu (pentru scadențele care nu au fost tranzacționate recent pe piața secundară) se estimează prin obținerea la data de raportare a ratelor noi de dobândă (curente pe piață) pentru fiecare scadență a valorilor mobiliare de stat din curba ratelor curente ale dobânzilor pentru instrumentele care au o piață activă a valorilor mobiliare de stat, ajustate la indicatori relevanți.

La clasificarea valorii juste a instrumentelor financiare se utilizează ierarhia valorii juste care reflectă semnificația intrărilor de date utilizate pentru efectuarea evaluărilor respective. În cazul în care piața activă a valorilor mobiliare de stat este alta decât piața primară (interbancară), valoarea de piață se determină prin metodologii interne și referințe la dobânzile similare ale pieței active pentru instrumentele respective.

3. Politici contabile materiale (continuare)

f. Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

Ierarhia valorii juste cuprinde următoarele trei niveluri:

- **Nivelul 1:** prețurile cotate (neajustate) de pe piețele active pentru activele sau datoriile identice.

La această categorie sunt atribuite valorile mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG.

- **Nivelul 2:** intrările, altele decât prețurile cotate, incluse în Nivelul 1 care sunt observabile pentru active sau datorii, fie direct (drept prețuri), fie indirect (derivate din prețuri), bazate pe prețuri indicative ale brokerilor sau prețuri de consens sau indicative ale prestatorilor de servicii de preț (Bloomberg, ICE).

La această categorie sunt atribuite o parte din valorile mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG, care la data de raportare au prețurile externe pentru același titlu care pot fi observate în mod regulat de la un număr rezonabil de creatori de piață care sunt activi în acest titlu, dar aceste prețuri nu reprezintă prețuri direct tranzacționabile.

Aceste prețuri includ, printre altele, prețurile oferite de servicii de stabilire a prețurilor de consens cu un număr rezonabil de contribuitori care sunt formatori de piață activi, precum și cotații indicative de la brokeri și/sau dealeri activi.

- **Nivelul 3:** intrările pentru active sau datorii care nu se bazează pe datele observabile pe piață (intrări neobservabile).

La această categorie sunt atribuite contribuția Republicii Moldova în cota la FMI evaluată la valoarea justă prin AERG în calitate de investiție strategică și instrumentele derivate.

Cu referire la verificarea valorii juste a activelor financiare sunt instituite controale, și anume verificarea datelor observabile, aplicarea diferitelor modele de evaluare în baza cotațiilor observabile și analiza schimbărilor majore apărute între perioade.

Clasificarea valorii juste a activelor financiare în cele trei niveluri este expusă în Nota 13.

g. Deprecierea activelor financiare

Activele financiare evaluate la cost amortizat și la valoarea justă prin AERG sunt testate pentru depreciere conform modelului de depreciere bazat pe pierderile din credit așteptate.

Pierderile din credit așteptate reprezintă o estimare ponderată a probabilității pierderilor din risc de credit. Acestea sunt evaluate ca valoare prezentă actualizată a diferenței dintre fluxurile de mijloace bănești contractuale datorate Băncii și fluxurile de mijloace bănești pe care Banca se așteaptă să le primească ca urmare a ponderării mai multor scenarii economice viitoare, actualizate utilizând rata dobânzii efective.

Banca aplică un model de depreciere din 3 stadii în abordarea privind pierderile de credit așteptate. Modelul de depreciere se aplică instrumentelor financiare evaluate la cost amortizat și celor evaluate la valoarea justă prin AERG și nu se aplică instrumentelor financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere. În cadrul celor 3 stadii de depreciere, activele financiare pot migra dintr-un stadiu în altul în baza modificării riscului de credit față de recunoașterea inițială.

3. Politici contabile materiale (continuare)**g. Deprecierea activelor financiare (continuare)**

Stadiul 1: Pentru activele financiare din stadiul 1, pierderile de credit așteptate se calculează pentru o perioadă de 12 luni, aplicând și probabilitatea de înregistrare a pierderilor valabilă pentru o perioadă de 12 luni.

Stadiul 2: În cazul unei creșteri semnificative a riscului de credit față de recunoașterea inițială, activul financiar migrează spre stadiul 2. Pentru activele financiare din stadiul 2, se calculează pierderea de credit așteptată pe toată perioada de viață a activului, aplicând o probabilitate de înregistrare a pierderilor ce acoperă scadența reziduală a activului financiar.

Stadiul 3: Criteriul de migrare în stadiul 3 reprezintă atribuirea statutului de depreciat activului financiar. Calculul pierderii de credit așteptate se efectuează pe toată perioada de viață a activului.

La recunoașterea inițială, activele financiare aferente rezervelor valutare și instrumentelor în moneda națională au fost clasificate în stadiul 1, fiind considerate active financiare cu risc scăzut.

O creștere semnificativă a riscului de credit asociat unui instrument financiar din cadrul rezervelor valutare reprezintă o retrogradare a ratingului emitentului sub nivelul minim admisibil (A-) conform *Regulamentului cu privire la gestionarea rezervelor internaționale*. În cazul instrumentelor financiare în moneda națională, o creștere semnificativă a riscului de credit reprezintă o retrogradare conform metodologiilor interne a activelor în moneda națională. În acest caz, instrumentul financiar va fi clasificat în stadiul 2, iar pierderea de credit așteptată va fi calculată pe toată perioada instrumentului, până la scadența acestuia. De asemenea, o întârziere a plății de peste 30 de zile reprezintă un factor determinant de migrare a activului din stadiul 1 în stadiul 2 pentru toate activele financiare deținute de către Bancă.

La fiecare dată de raportare Banca evaluează dacă există dovezi sau indicii de depreciere a instrumentelor financiare evaluate la cost amortizat și valoarea justă prin AERG.

Un activ financiar este considerat depreciat în cazul incapacității emitentului sau contrapărții de a-și onora obligațiile contractuale. Banca consideră un instrument financiar ca fiind depreciat și îl clasifică în stadiul 3 atunci când unul sau mai multe evenimente de depreciere au survenit după recunoașterea inițială și au un impact negativ asupra fluxurilor de numerar estimate. Indicii sau evenimente care reprezintă dovadă că un activ este depreciat sunt:

- dificultate financiară semnificativă a debitorului sau a emitentului;
- o încălcare a contractului, cum ar fi o nerespectare a obligațiilor sau o restanță;
- dispariția unei piețe active pentru acel activ financiar din cauza dificultăților financiare;
- acordarea unor concesi debitorului, din motive economice sau contractuale legate de dificultățile financiare ale debitorului, pe care Banca nu ar lua-o în considerare în alt mod;
- devine probabil că debitorul va intra în faliment sau într-o altă formă de reorganizare.

3. Politici contabile materiale (continuare)

g. Deprecierea activelor financiare (continuare)

Un instrument financiar din categoria rezervelor valutare va fi clasificat în stadiul 3 când ratingul său este diminuat succesiv și trece din categoria “investment grade” în cea “junk” (rating inferior celui de “BBB-”). În cazul activelor financiare în moneda națională, un instrument financiar va fi clasificat în stadiul 3 în cazul în care acesta migrează în categoria „Depreciat” conform modelelor și sistemului de rating intern aplicabil pentru instrumentele de datorie (credite acordate altor persoane, valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova). De asemenea, o întârziere a plății de peste 90 de zile reprezintă un factor determinant de migrare a activului din stadiul 2 în stadiul 3 în cazul instrumentelor financiare din rezervele valutare, al valorilor mobiliare emise de Guvernul RM și al expunerilor față de băncile licențiate.

Instrumentele financiare aferente rezervelor valutare ce au un rating BBB- și superior acestuia, cărora li se atribuie calificativul “investment grade” sunt considerate cu risc scăzut. Calificativul de “investment grade” al unui instrument financiar indică o probabilitate scăzută de depreciere a emitentului. Instrumentele cu rating cuprins între “AAA” și “AA” sunt considerate cu bonitate înaltă, ce denotă o capacitate înaltă a emitentului de a-și onora obligațiile contractuale. Instrumentele cu rating cuprins între “A” și “BBB” au o bonitate medie, ce denotă o capacitate înaltă a emitentului de a-și onora plățile. În acest caz, emitenții au o situație stabilă, își pot achita datoriile, dar ar putea întâmpina unele dificultăți în cazul deteriorării mediului economic. Totodată, instrumentele cu rating “BB”, “B” și “CCC” au o bonitate joasă și sunt considerate investiții speculative sau “junk”. Emitenții acestor instrumente au o vulnerabilitate ridicată la modificarea condițiilor economice, cu impact semnificativ asupra capacității de plată, în cazul unor recesiuni sau deteriorări ale condițiilor mediului economic.

Având în vedere că, în conformitate cu *Regulamentul cu privire la gestionarea rezervelor internaționale*, ratingul minim în care poate fi efectuată o investiție constituie “A-” și este determinat ca ratingul mediu calculat în baza cotațiilor celor 3 agenții de rating (Standard & Poor’s, Moody’s și Fitch Ratings), activele financiare din portofoliul de investiții al Băncii sunt considerate cu risc scăzut, excepție făcând deținerile aferente conturilor corespondente menținute în scopul unor necesități operaționale, expunerea fiind ne semnificativă.

În cazul valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, o creștere semnificativă a riscului de credit se determină pe bază de evoluție cumulativă a unei serii de indicatori monitorizați peste nivelurile - limită setate în modelele interne (inclusiv nivelul de îndatorare, modificarea rating-ului atribuit de Moody’s, capacitate de rambursare, retrogradări, restanțe, restructurări defavorabile etc.). Valorile mobiliare de stat emise în moneda națională deținute în portofoliul Băncii sunt tratate ca instrumente financiare cu risc de credit scăzut (clasificate în Stadiul 1), ținând cont de sustenabilitatea indicatorilor de datorie și factorii macroeconomici încorporați în modelele financiare de analiză a expunerii Guvernului Republicii Moldova în relație cu Banca, precum și lipsa cazurilor de default al instrumentelor mobiliare de stat emise în moneda națională. Modelul de depreciere determinat ia în considerare scenariul în care se includ probabilități de default determinate de agențiile de rating internaționale și pierderile în caz de default în cazul emitenților suverani din categoria de rating similară Republicii Moldova (potrivit cotației Moody’s) din istoricul țărilor care au intrat în default pe moneda locală și cu caracteristici similare.

Formula de calcul a pierderilor de credit așteptate este derivată prin determinarea expunerii la default (EAD), probabilității de default (PD) și pierderii în caz de default (LGD). În determinarea pierderilor de credit așteptate și scenariile utilizate, Banca aplică:

3. Politici contabile materiale (continuare)

g. Deprecierea activelor financiare (continuare)

- pentru instrumente financiare aferente rezervelor valutare – informațiile derivate din raportul “*Annual Corporate Default Study and Rating Transitions*” publicat anual de agenția de rating Standard & Poor’s, ratele de default cumulative “*Sovereign Foreign – Currency Cumulative Average Default Rates With Rating Modifier*” și “*Sovereign Local-Currency Cumulative Average Default Rates With Rating Modifier*” din raportul “*Annual Sovereign Default Study and Rating Transitions*” publicat anual de agenția de rating Standard & Poor’s;
- pentru valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova – informații derivate și rate de default cumulative din rapoartele „*Sovereign default and recovery rates*” și „*Rating Symbols and Definitions*” aferent categoriei de rating a Republicii Moldova publicate de către agenția Moody’s;
- pentru alte active în moneda națională – modele interne de determinare a probabilităților de default, factori macroeconomici în aplicarea informațiilor viitoare.

Totodată, în vederea estimării scenariilor aplicabile valorilor mobiliare de stat, precum și ponderii acestora se analizează: respectarea termenelor de plată a obligațiilor contractuale de către Ministerul Finanțelor cu privire la valorile mobiliare de stat; evoluția perspectivei (outlook) și cea a ratingului atribuit Republicii Moldova de către agenția de rating Moody’s față de nivelul înregistrat la recunoașterea inițială; sustenabilitatea indicatorilor de datorie analizată prin monitorizarea indicatorilor publicați în baza datelor publicate bianual de către FMI (World Economic Outlook Database).

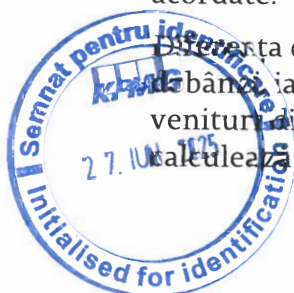
În cazul estimării pierderilor de credit așteptate pe toată perioada instrumentului financiar până la scadența acestuia, pentru fiecare an se estimează probabilitatea de default marginală. Totodată, probabilitatea de default marginală într-un anumit an se va aplica doar eșantionului care a supraviețuit default-ului în anul sau anii precedenți.

h. Acorduri repo

Acordurile repo reprezintă tranzacții de vânzare /cumpărare a valorilor mobiliare cu angajamentul răscumpărării /vânzării lor ulterioare la o dată prestabilită și la un preț anterior convenit. Banca utilizează aceste acorduri în scopul absorbției de lichiditate (reverse repo) sau în scopul injectării de lichiditate pe piață (repo).

Tranzacțiile de vânzare/cumpărare a valorilor mobiliare cu un angajament simultan de răscumpărare/ vânzare la o dată anumită sunt recunoscute în bilanțul contabil ca operațiuni reverse repo/ repo la data decontării la valoarea justă. În cazul valorilor mobiliare vândute cu angajament simultan de răscumpărare, acestea nu sunt derecunoscute din bilanțul contabil, rămânând în portofoliul Băncii de *Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova*. În cazul valorilor mobiliare cumpărate cu angajament simultan de vânzare, operațiunea se recunoaște drept *Credite acordate băncilor și altor persoane*, valorile mobiliare procurate fiind recunoscute în calitate de garanție a creditelor acordate.

Diferența dintre prețul de vânzare și prețul de răscumpărare reprezintă cheltuieli cu dobânzile, iar diferența dintre prețul de revânzare și prețul de cumpărare reprezintă venituri din dobânzi calculate utilizând metoda ratei dobânzii efective. Dobânda se calculează lunar în ultima zi lucrătoare a lunii gestionare și la scadența tranzacțiilor repo.

3. Politici contabile materiale (continuare)

i. Operațiuni forward

Tranzacțiile valutare forward și etapele forward ale swap-urilor ce implică un schimb de valută la o dată ulterioară contra lei moldovenești sau contra altă valută reprezintă instrumente financiare derivate, recunoscute la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere cu reflectarea valorii noționale în conturile extrabilanțiere, fiind utilizată contabilitatea la data tranzacționării la cursul spot al tranzacției.

Valoarea noționalului operațiunilor valutare la termen (forward și etapele forward ale swap-urilor) înregistrate în conturile extrabilanțiere se revaluează începând cu data încheierii tranzacției conform condițiilor operațiunilor de bază la cursul oficial al leului moldovenesc față de valute.

Operațiunile forward sunt înregistrate în bilanț ca active dacă valoarea lor justă este pozitivă și ca datorii dacă valoarea justă este negativă. Diferențele de curs valutar, dobânda și ajustările la valoarea justă a operațiunilor forward sunt reflectate în situația rezultatului global în categoria *Venituri din tranzacții cu active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere*.

j. Investiții în filiale

Investiția în filiale se recunoaște inițial în situațiile financiare individuale la valoarea justă a contraprestației transferate la data obținerii controlului, fondării, formele posibile ale contraprestației fiind numerarul și alte active (bunuri).

Investiția în filială (contribuția în capital, aporturile adiționale) se recunoaște atunci când Banca are un angajament contractual de a face contribuția, care corespunde definiției de activ. După recunoașterea inițială, investițiile în filiale sunt evaluate în situațiile financiare individuale la cost, minus pierderile din depreciere. Veniturile din dividende de la filiale sunt recunoscute în situația individuală a rezultatului global al exercițiului la data la care este stabilit dreptul de a primi și este probabil, ca aceste dividende să fie colectate. Dividendele sunt reflectate ca o componentă a altor venituri.

k. Interese care nu controlează

Banca prezintă interesele care nu controlează în bilanțul contabil consolidat, în cadrul capitalului și rezervelor, separat de capitalul și rezervele Băncii. Interesele care nu controlează se măsoară direct proporțional cu procentul deținut în activul net al filialei. Orice modificare a procentului de deținere care nu are ca efect pierderea controlului se înregistrează ca o tranzacție de capital.

La pierderea controlului asupra unei filiale, activele, datoriile, precum și valoarea contabilă a oricăror interese care nu controlează sunt derecunoscute la data pierderii controlului. Orice câștig sau pierdere rezultat este recunoscut în profit sau pierdere. Orice cotă rămasă în capitalul fostei filiale este evaluată la valoarea justă după pierderea controlului.

l. Tranzacțiile eliminate la consolidare

Investiția în filiale se consolidează, cu eliminarea tranzacțiilor și soldurilor aferente din tranzacțiile efectuate între Bancă și filiale. Grupul și Banca aplică aceleași politici contabile. În scop informativ, în aceste situații financiare se prezintă și rezultatul consolidat aferent activității Băncii și activității filialei.

3. Politici contabile materiale (continuare)**m. Imobilizări corporale**

Imobilizările corporale sunt înregistrate la cost minus amortizarea acumulată și pierderile acumulate din depreciere.

Cheltuielile privind reparațiile curente și întreținerea sunt înregistrate la cheltuieli din exploatare în momentul realizării lor.

Cheltuielile aferente imobilizărilor corporale, efectuate după darea în exploatare a acestora, sunt recunoscute ca active doar dacă aceste cheltuieli îmbunătățesc condiția activului peste limitele standardului de performanță evaluat inițial.

Amortizarea imobilizărilor corporale se calculează prin metoda liniară, folosindu-se următoarele rate de amortizare:

	Ani
Clădiri și construcții conexe, construcții speciale	5 – 60
Mijloace de transport	5 – 10
Instalații tehnice, sisteme de protecție etc.	3 – 20
Mobilier, tehnică de calcul și alte imobilizări corporale	3 – 15

Un element al imobilizărilor corporale este derecunoscut la cedare sau atunci când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea acestuia. Ratele de amortizare și termenele de utilizare sunt reverificate la fiecare dată de raportare.

n. Imobilizări necorporale

Imobilizările necorporale reprezintă costurile de achiziție ale programelor informatice. Acestea sunt amortizate folosind metoda liniară pe duratele estimate de viață. Rata anuală de amortizare se determină în funcție de durata de utilizare a activului care se stabilește la momentul dării în exploatare a acestuia, în funcție de perioada în care se preconizează să fie folosit activul sau pe perioada drepturilor contractuale. La 31 decembrie 2024, durata de utilizare a imobilizărilor necorporale aflate în exploatare era de la 1 an până la 10 ani.

Costurile asociate menținerii elementelor de programe informatice sunt recunoscute în situația rezultatului global în momentul în care sunt efectuate. Un element al imobilizărilor necorporale este derecunoscut la cedare sau atunci când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea acestuia. Ratele de amortizare și termenele de utilizare sunt reverificate la fiecare dată de raportare.

o. Moneda națională în circulație

Moneda națională (bancnotele și monedele) este recunoscută la valoarea nominală la punerea acesteia în circulație și este derecunoscută la retragerea acesteia din circulație. Moneda națională în circulație este evaluată la cost amortizat. În scop de prezentare, moneda națională în circulație se diminuează cu moneda națională în casa Băncii.

Costurile producerii monedei naționale se reflectă în situația rezultatului global pe măsura suportării acestora.

Bancnotele și monedele comemorative și jubiliare sunt recunoscute la data punerii în circulație la valoarea nominală. Bancnotele și monedele comemorative și jubiliare sunt comercializate la preț de vânzare, iar diferența dintre prețul de vânzare și valoarea nominală se reflectă în categoria „Alte venituri”.

3. Politici contabile materiale (continuare)

p. Disponibilități ale băncilor

Disponibilitățile băncilor includ mijloacele pe conturile „Loro” și cele curente ale băncilor rezidente și nerezidente, precum și depozitele acceptate de la bănci și dobânzile calculate aferente acestora.

Disponibilitățile băncilor includ *inter alia* și rezervele obligatorii, pe care băncile trebuie să le mențină în conturile deschise la Bancă în conformitate cu cerințele prudențiale și de politică monetară. În bilanțul contabil disponibilitățile băncilor sunt prezentate la cost amortizat, inclusiv în cazul depozitelor acceptate. Datorită caracterului de scurtă durată a acestora, conducerea Băncii estimează că valoarea de bilanț aproximează valoarea lor justă.

q. Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova

Disponibilitățile Guvernului includ mijloacele bugetului de stat deținute în moneda națională și în valută la Banca Națională, precum și depozitele la vedere și la termen ale Ministerului Finanțelor. Acestea se evaluează în bilanțul contabil la cost amortizat.

r. Disponibilități ale altor clienți

Disponibilitățile altor clienți includ contul curent al Fondului de garantare a depozitelor, contul „Loro” temporar al Centrului de casă și decontări din Tiraspol, contul curent al Depozitarului central de valori mobiliare (în situațiile financiare individuale), conturile curente ale societăților emitente de monedă electronică etc. Acestea se evaluează în bilanțul contabil la cost amortizat.

s. Certificate emise de Banca Națională a Moldovei

Certificatele emise de Banca Națională a Moldovei reprezintă valori mobiliare emise cu scont. Certificatele emise de Bancă se recunosc la data decontării la prețul de vânzare, care reprezintă valoarea justă a acestora. După recunoașterea inițială certificatele se evaluează la cost amortizat, utilizându-se metoda ratei dobânzii efective, cu calcularea și reflectarea amortizării scontului în ultima zi lucrătoare a fiecărei luni și la data scadenței certificatelor Băncii.

t. Datorii față de FMI și alte OFI

Datoriile față de FMI includ conturile 1 și 2 ale FMI deschise la Bancă și creditele acordate de FMI Băncii (separat de cele direcționate Guvernului Republicii Moldova). Datoriile față de alte OFI includ conturi și disponibilități ale altor organizații financiare internaționale.

Datoriile față de FMI și alte OFI sunt recunoscute inițial la valoarea justă, iar ulterior sunt evaluate la cost amortizat. Orice diferență între încasările nete și valoarea de răscumpărare este recunoscută în situația rezultatului global pe parcursul perioadei până la scadență.

u. Alte datorii

Alte datorii includ datorii financiare și nefinanciare.

Datoriile financiare cuprind datorii față de bugetul de stat privind profit disponibil pentru distribuie, datorii comerciale, datorii aferente contractelor de lea sreg, datorii față de personal, inclusiv provizioane pentru concedii neutilizate etc. Acestea se evaluează la cost amortizat.

Datoriile nefinanciare includ venituri amânate din granturi primite și alte datorii nemonetare.

3. Politici contabile materiale (continuare)

v. Capital și rezerve

Capitalul și rezervele Băncii

Banca tinde să mențină capitalul său la nivelul necesar pentru atingerea obiectivului stabilit în *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei*. Capitalul Băncii include:

- Capitalul statutar:
 - Capitalul autorizat
 - Fondul general de rezervă
- Conturi de rezervă ale veniturilor nerealizate
- Alte conturi de rezervă, în conformitate cu cerințele IFRS.

Conform prevederilor *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei*, capitalul statutar este dinamic și se formează din profitul anului disponibil pentru distribuire, din veniturile obținute conform art. 64 alin. (3) din legea sus-menționată și/sau din contribuțiile Guvernului, până când mărimea acestuia va atinge 10% din totalul datoriilor monetare ale Băncii (care reprezintă totalitatea datoriilor reflectate în bilanțul contabil al Băncii, cu excepția datoriilor față de Guvern și a celor față de FMI).

Capitalul autorizat este subscris și deținut exclusiv de către stat, nu este transferabil și nu poate fi grevat cu sarcini. Nicio reducere a nivelului datoriilor monetare atât pe parcursul, cât și la finele anului financiar, nu implică diminuarea capitalului statutar creat anterior.

Fondul general de rezervă se utilizează exclusiv pentru acoperirea pierderilor înregistrate de către Bancă la încheierea anului financiar, după defalcarea veniturilor nerealizate la rezerve pentru venituri nerealizate și acoperirea pierderilor nerealizate din contul rezervelor pentru venituri nerealizate. În cazul în care rezervele pentru veniturile nerealizate nu sunt suficiente pentru acoperirea pierderilor nerealizate înregistrate la finele exercițiului financiar, pierderile nerealizate rămase se acoperă din fondul general de rezervă.

În cazul în care la finele anului financiar soldul capitalului statutar scade sub 4% din totalul datoriilor monetare, Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor, în decurs de 60 de zile după primirea raportului auditorului extern asupra situațiilor financiare ale Băncii, transferă Băncii o contribuție de capital în valori mobiliare de stat la o rată a dobânzii de piață, în volumul necesar pentru majorarea capitalului statutar până la 4% din totalul datoriilor monetare ale Băncii, în modul prevăzut la art. 19 alin.(6) din *Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei*.

Ținând cont că repartizarea veniturilor nerealizate poate afecta realizarea obiectivului Băncii, Banca acumulează veniturile nerealizate, provenite ca urmare a fluctuațiilor cursurilor valutare și ale prețurilor la metalele prețioase în conturile corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate, care se utilizează ulterior pentru acoperirea pierderilor nerealizate generate de sursele respective.

Profitul disponibil pentru distribuire reprezintă profitul net obținut după defalcarea tuturor veniturilor nerealizate în conturile corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate, acoperirea tuturor pierderilor nerealizate din sursele conturilor corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate, până când soldul acestora devine zero și după defalcarea în capitalul statutar a veniturilor obținute din suma totală a bonurilor și monedelor metalice retrase din circulație, dar neschimbate în perioada stabilită de Bancă, în conformitate cu art. 64 alin. (3) din *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei*.

3. Politici contabile materiale (continuare)

v. Capital și rezerve (continuare)

Conform mecanismului de alocare a profitului, în cazul în care mărimea capitalului statutar al Băncii la finele anului financiar, înainte de distribuirea rezultatului financiar aferent anului curent, constituie de la 4% până la 10% din totalul datoriilor monetare ale Băncii, 50% din profitul disponibil pentru distribuire va fi alocat pentru majorarea capitalului statutar în modul prevăzut la art.19 alin.(3) din *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei*, iar 50% din profitul disponibil pentru distribuire va fi transferat la venitul bugetului de stat.

Dacă mărimea capitalului statutar constituie mai mult de 10% din totalul datoriilor monetare ale Băncii, profitul disponibil pentru distribuire va fi transferat în întregime la venitul bugetului de stat.

În bilanțul contabil atât capitalul statutar, cât și rezervele sunt prezentate la cost istoric.

Capitalul și rezervele Depozitarului central unic al valorilor mobiliare

Conform *Legii cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare*, capitalul propriu cuprinde: aporturile acționarilor în capitalul social, profitul (pierderea neacoperită) perioadei curente și precedente și rezervele prevăzute de statut.

Capitalul social este integral subscris și vărsat, sub formă de mijloace bănești sau alte bunuri, și constituie echivalentul a cel puțin 1 000 mii euro, calculat la cursul oficial al Băncii. Evidența aporturilor fondatorilor se face în mod distinct, pentru fiecare fondator.

Profitul net al perioadei curente este utilizat pentru acoperirea pierderilor anilor precedenți, formarea capitalului de rezervă sau poate fi distribuit sub formă de dividende, în baza hotărârii Adunării Generale a Acționarilor. În bilanțul contabil consolidat, rezultatul net al perioadei de gestiune se prezintă cumulativ în contul altor rezerve.

w. Impozit pe venit

În conformitate cu art. 24 alin. (15) lit. f) din Legea nr.1164-XIII/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal și art.51 din Codul Fiscal al Republicii Moldova 1163/1997, Banca este scutită de plata impozitului pe veniturile obținute aferente activității sale.

DCU aplică regimul general de impozitare conform prevederilor Codului Fiscal.

Cheltuielile cu impozitul pe profit includ impozitul curent și impozitul amânat și sunt recunoscute în Situația consolidată a rezultatului global.

Impozitul pe venitul curent cuprinde impozitul prevăzut de plătit sau primit pe profitul sau pierderea impozabilă pentru anul curent și orice ajustare a impozitului de plătit sau de primit pentru anii precedenți. Impozitul pe profit se achită în rate, trimestrial, la bugetul de stat. Impozitul amânat este determinat folosind metoda bilanțieră pentru acele diferențe temporare ce apar între raportarea financiară conform IFRS și reglementările fiscale locale, astfel generând un activ amânat sau o datorie amânată privind plata impozitului pe profit. Impozitul amânat este calculat aplicând procedee previzionate de realizare sau decontare a valorii contabile a activelor și datoriilor, cu utilizarea ratei de impozitare actuale. Cota impozitului pe venit aplicată de DCU la calculul impozitului curent și impozitului amânat pentru anul 2024 constituie 12% (2023: 12%).

3. Politici contabile materiale (continuare)**x. Venituri din dobânzi și cheltuieli cu dobânzi**

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în situația rezultatului global pentru toate instrumentele evaluate la valoarea justă prin AERG și la cost amortizat, utilizându-se metoda dobânzii efective.

Metoda dobânzii efective reprezintă rata care actualizează exact plățile și încasările viitoare în numerar estimate pe durata de viață preconizată a instrumentului financiar sau, acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă brută inițială a activului financiar și a costului amortizat a datoriei financiare.

Rata dobânzii efective se calculează la recunoașterea inițială a instrumentului financiar. La aplicarea metodei dobânzii efective pentru instrumentele financiare, altele decât cele achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit, se iau în calcul fluxurile viitoare de mijloace bănești contractuale, fără efectul pierderilor de credit așteptate, toate comisioanele care fac parte integrantă din rata dobânzii efective a unui instrument financiar, costurile tranzacției și primele și sconturile aferente.

Pentru acele active achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit, Banca calculează o rată efectivă a dobânzii ajustată la pierderea din creditare, considerând fluxurile contractuale, inclusiv pierderile de credit așteptate.

Rata efectivă a dobânzii este revizuită în cazul reestimării periodice a fluxurilor de numerar pentru instrumentele cu rate flotante pentru a reflecta mișcările în ratele de piață. Rata efectivă a dobânzii se calculează la recunoașterea inițială a activului sau datoriei financiare. Veniturile și cheltuielile din dobânzi se calculează prin aplicarea ratei dobânzii efective la valoarea contabilă brută a activului financiar și la costul amortizat în cazul datoriilor financiare. Pentru activele financiare care au devenit depreciate după recunoașterea inițială, venitul din dobânzi se calculează prin aplicarea ratei dobânzii efective la costul amortizat al activului financiar. În cazul în care activul nu mai este depreciat, atunci dobânda revine la calculul de la valoarea contabilă brută a activului.

Pentru activele financiare care sunt depreciate la recunoașterea inițială, veniturile din dobânzi se calculează prin aplicarea ratei dobânzii efective ajustate la credit la costul amortizat al activului. Calculul veniturilor din dobânzi nu revine la o bază brută, chiar dacă riscul de credit al activului se îmbunătățește.

Veniturile și cheltuielile din dobânzi calculate utilizând rata dobânzii efective prezentate în situația rezultatului global includ veniturile din dobânzi ale activelor evaluate la cost amortizat și la valoarea justă prin AERG. Cheltuielile din dobânzile activelor financiare cu rată a dobânzii negativă sunt prezentate în categoria *Cheltuielilor cu dobânzi negative la plasamente pe termen scurt*.

y. Venituri și cheltuieli din comisioane

Comisioanele care sunt parte integrală a ratei efective a dobânzii instrumentelor financiare sunt incluse în veniturile și cheltuielile din dobânzi calculate conform ratei efective a dobânzii. Alte comisioane sunt recunoscute la venituri pe măsura prestării serviciilor de către Bancă în baza contractelor cu clientela (îndeplinirea obligațiilor de executare) și la cheltuieli pe măsura primirii serviciilor contractate.

Informații adiționale cu privire la politicile de recunoaștere a veniturilor din comisioane și alte venituri sunt detaliate în Nota 28.

3. Politici contabile materiale (continuare)**z. Reevaluarea activelor și datoriilor în valută și a metalelor prețioase**

Veniturile și/sau pierderile valutare nerealizate se formează în urma reevaluării zilnice a stocurilor valutare ca diferență dintre cursul oficial al leului moldovenesc față de valutele care formează stocurile valutare respective și costul mediu al stocurilor valutare, a reevaluării conturilor FMI și a reevaluării aurului monetar la prețul stabilit de către Bancă în conformitate cu indicatorul Pau USD fixat de compania London Gold Market Fixing Ltd, pe parcursul anului financiar. În calitate de bancă centrală și în scopul intervenirii pe piața valutară, Banca menține poziții valutare deschise la datele de raportare.

Veniturile și pierderile realizate din operațiuni de conversie valutară se calculează de la operațiunile în valută aplicându-se metoda costului mediu ponderat, în fiecare zi lucrătoare, pe fiecare valută, atât pentru operațiunile de vânzare, cât și pentru cele de procurare a valutei. Atunci când tranzacțiile valutare nu afectează stocul valutar, veniturile și/sau pierderile realizate se calculează ca diferență dintre costul mediu al tranzacțiilor de vânzare și costul mediu al tranzacțiilor de cumpărare. În cazul în care volumul vânzărilor depășește volumul cumpărărilor de valută sau viceversa, veniturile și/sau pierderile realizate se determină ca diferență dintre costului mediu al tranzacțiilor de vânzare sau, respectiv, de cumpărare și costul mediu al stocului valutar, modificându-se costul stocului.

La 1 ianuarie costul stocului se egalează cu rata oficială de schimb valutar afișată în ultima zi a anului precedent.

În conformitate cu art. 20 din *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei*, la finele anului financiar, veniturile nete nerealizate aferente reevaluării stocurilor valutare, valorilor mobiliare în valută disponibile în portofoliul Băncii, a altor active și datorii în valută și a aurului monetar se transferă în conturile corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate. Suma pierderilor nete nerealizate, după trecerea acestora prin situația rezultatului global, se acoperă din sursele conturilor corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate, până când soldul acestora devine zero.

Informații adiționale cu privire la metoda de determinare a veniturilor și pierderilor realizate și nerealizate de la operațiuni în valută sunt detaliate în Nota 25.

aa. Activități fiduciare

În conformitate cu prevederile *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei*, Banca acționează ca agent al statului. Activele și veniturile statului aferente acestor activități nu sunt incluse în aceste situații financiare.

bb. Datorii și active contingente

Datoriile contingente presupun obligații posibile ca urmare a unor evenimente trecute și a căror existență va fi confirmată numai de apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare incerte, care nu pot fi în totalitate sub controlul Băncii.

Datoriile contingente reprezintă, de asemenea, obligațiile curente apărute ca urmare a unor evenimente trecute, dar care nu sunt recunoscute, deoarece nu este sigur că vor fi necesare resurse care să încorporeze beneficii economice pentru stingerea acestei obligații sau valoarea obligației nu poate fi estimată suficient de credibil.

Datoriile contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare. Acestea sunt prezentate în note la situațiile financiare, cu excepția cazurilor în care posibilitatea ieșirilor de resurse cu beneficii economice este redusă.

3. Politici contabile materiale (continuare)

bb. Datorii și active contingente (continuare)

Activele contingente sunt active posibile ca urmare a unor evenimente anterioare și a căror existență va fi confirmată numai prin apariția sau neapariția unui sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu pot fi în totalitate sub controlul Băncii. Activele contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare, dar sunt prezentate când o intrare de beneficii economice este probabilă.

cc. Provizioane

Grupul și Banca recunoaște provizioane atunci când are obligația legală sau implicită de a transfera beneficii economice ca rezultat al unor evenimente trecute și atunci când o estimare rezonabilă a obligației poate fi efectuată.

dd. Costuri aferente schemelor de pensionare și beneficiile angajaților

Pe parcursul derulării activității curente, Grupul și Banca execută plăți către bugetul asigurărilor sociale de stat și fondul asigurării obligatorii de asistență medicală al Republicii Moldova, inclusiv cele efectuate în numele angajaților săi, conform legislației în vigoare. Contribuțiile de asigurare socială de stat suportate de Grup și Bancă se reflectă la cheltuieli în momentul calculării salariului. Grupul și Banca nu participă la nicio altă schemă de pensionare și nu are nicio obligație de a oferi alte beneficii foștilor sau actualilor angajați.

ee. Contracte de leasing

Pentru toate contractele de leasing, cu excepția contractelor de leasing pe termen scurt și/sau privind arenda unor active cu valoare mică, se recunoaște activul aferent dreptului de utilizare și o datorie din contractul de leasing care este egală cu plățile de arendă viitoare prevăzute în contract, la data începerii contractului de leasing.

Activele aferente dreptului de utilizare, generate din contracte de leasing pe termen lung, sunt recunoscute la cost în bilanțul contabil la data începerii derulării contractului de leasing.

Costul activului aferent dreptului de utilizare include valoarea evaluării inițiale a datoriei care decurge din contractul de leasing; orice plăți de leasing efectuate la data începerii derulării sau înainte de această dată, minus orice stimulente de leasing primite; costurile directe inițiale suportate de locatar; estimarea costurilor care urmează să fie suportate de locatar pentru demontarea și înlăturarea activului suport.

Datoria care decurge din contractul de leasing pe termen lung se recunoaște în bilanțul contabil la data începerii derulării unui contract de leasing la valoarea actualizată a plăților de leasing ce nu sunt achitate la acea dată.

Plățile de leasing sunt actualizate, utilizându-se rata dobânzii implicită în contractul de leasing. Dacă această rată nu poate fi determinată, se utilizează rata marginală de împrumut: în cazul contractelor de leasing încheiate în moneda națională - rata de bază pentru principalele operațiuni de politică monetară, publicată de Banca Națională a Moldovei, în vigoare la data recunoașterii contractului de leasing, iar pentru contractele de leasing în valută - rata de împrumut derivată din rata dobânzii de depozit publicată de FMI la data recunoașterii activului.

3. Politici contabile materiale (continuare)

ff. Standarde și interpretări emise, dar care încă nu au intrat în vigoare

Anumite standarde noi și amendamente la standardele existente emise au intrat în vigoare pentru perioadele anuale după 1 ianuarie 2024 pentru care este permisă aplicarea anterioară a acestora, dar care nu au fost adoptate anticipat.

Clasificarea și evaluarea instrumentelor financiare (Amendamente la IFRS 9 și IFRS 7)

În mai 2024, IASB a emis Amendamente la clasificarea și evaluarea instrumentelor financiare care au modificat IFRS 9 și IFRS 7. Cerințele vor intra în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la 1 ianuarie 2026 sau ulterior acestei date, cu aplicarea anticipată permisă, și sunt legate de:

- decontarea datoriilor financiare prin intermediul sistemului de plăți electronice; și
- evaluarea caracteristicilor contractuale ale fluxurilor de numerar ale activelor financiare, inclusiv a celor cu caracteristici legate de sustenabilitate.

Grupul și Banca este în curs de evaluare a impactului noilor amendamente.

IFRS 18 Prezentare și informații de furnizat în situațiile financiare

IFRS 18 va înlocui IAS 1 *Prezentarea situațiilor financiare* și se aplică pentru perioadele anuale de raportare care încep la 1 ianuarie 2027 sau ulterior acestei date. Noul standard introduce următoarele cerințe-cheie:

- clasificarea veniturilor și cheltuielilor în cinci categorii în situația rezultatului global: din activitatea operațională, de investiții, financiară, activități întrerupte și impozit pe profit, cu prezentarea separată a profitului din activitatea operațională nou definit ce va fi utilizat, inclusiv ca punct de plecare pentru situația fluxurilor de mijloace bănești întocmită în conformitate cu metoda indirectă.
- măsurile de performanță definite de conducere trebuie să fie prezentate în aceeași notă în situațiile financiare.
- se oferă îndrumări suplimentare cu privire la modul de grupare a informațiilor în situațiile financiare.

Grupul și Banca este încă în curs de evaluare a impactului noului standard.

Alte standarde de contabilitate

Amendamentele la IAS 21 *Efectele modificărilor ratelor de schimb valutar* privind lipsa convertibilității nu se preconizează că vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și individuale ale Grupului și Băncii.

4. Managementul riscului

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor

Pe parcursul desfășurării activității sale, Banca este expusă la o serie de riscuri de natură operațională și financiară. În această notă este prezentată informația despre expunerile Băncii la riscuri, politicile și procesele Băncii pentru evaluarea și monitorizarea riscurilor.

În vederea diminuării efectului (impactului și probabilității) materializării riscurilor, Banca promovează un management al riscurilor bazat pe principiile modelului clasic „*trei linii de apărare*” (bazat pe standardele COSO aferente sistemului de control intern și gestiunii riscurilor într-o entitate). În cadrul acestui model, fiecare linie are importanța sa în procesul de guvernare corporativă a Băncii, de asigurare a unui sistem adecvat de control intern și de gestiune a riscurilor.

Prima linie de apărare deține și gestionează riscurile și este reprezentată de subdiviziunile Băncii care sunt și „proprietarii” riscurilor. Șefii subdiviziunilor (managerii de linie) poartă responsabilitate pentru identificarea și gestionarea riscurilor inerente proceselor de activitate ale căror proprietari sau participanți sunt.

Linia a doua de apărare reprezintă funcțiile de organizare a procesului de gestiune a riscurilor, care coordonează, facilitează și monitorizează implementarea eficientă a gestiunii riscurilor în Bancă. Este independentă față de managerii de linie și raportează către organele de conducere.

Linia a treia de apărare este reprezentată de auditorii interni, care oferă o asigurare independentă rezonabilă organelor de conducere și managerilor de linie privind adecvarea și eficacitatea guvernantei, gestionării riscurilor și controalelor interne, inclusiv modul în care prima și a doua linie de apărare ating obiectivele de gestionare a riscurilor. Auditul intern este subordonat și raportează Consiliului de supraveghere.

Organele de conducere ale Băncii stabilesc și implementează modelul celor trei linii de apărare și asigură reflectarea de către acestea a procesului de gestiune a riscurilor și control intern al Băncii.

Prin prisma atribuțiilor stabilite, Consiliul de supraveghere este responsabil de adoptarea standardelor sistemului de control intern și a normelor de etică profesională în Bancă.

În contextul standardelor sistemului de control intern, parte a gestiunii riscurilor, Consiliul de supraveghere a aprobat cadrul de gestiune a riscurilor operaționale ce cuprinde metodologia de implementare și menținere a sistemului de gestiune a riscurilor operaționale aliniat celor mai bune practici de domeniu. Consiliul de supraveghere verifică și evaluează încontinuu funcționarea cadrului și elementelor acestuia, instituind conform mandatului Comitetul de risc și aprobând în acest sens regulamentul de activitate al acestuia.

Politicile de gestionare a riscurilor conțin modul de identificare, evaluare, gestionare a riscurilor și instrumentele de monitorizare și raportare ale acestora - directă, periodică și la necesitate către organele de conducere ale Băncii.

Actele normative aprobate de către Consiliul de supraveghere al Băncii, ce stau la baza guvernării corporative, promovează cultura de risc și dezvoltă mediul de control al Băncii, subliniind importanța pe care organele de conducere ale Băncii o atribuie controlului intern. Astfel, este asigurată conștientizarea și respectarea de către angajați a atribuțiilor și obiectivelor de bază ale Băncii, precum și a funcțiilor și normelor de conduită individuale.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Pentru realizarea atribuțiilor, Consiliul de supraveghere este asistat de către Comitetul de audit, care la rândul său furnizează consultanță/avize aferente monitorizării proceselor de raportare financiară a Băncii și eficienței sistemului de control intern și management al riscurilor.

Auditarea și evaluarea Sistemului de control intern și de management al riscurilor în Bancă reprezintă un element al controlului managerial și ține de competența Departamentului audit intern. Rezultatele auditului intern și recomandările oferite sunt transmise subdiviziunilor auditate și conducerii executive în vederea punerii în aplicare a recomandărilor de audit, diminuării riscurilor asociate, cu raportarea ulterioară către Comitetul de audit/ Consiliul de supraveghere al Băncii.

Riscul operațional

Riscul operațional (ROp) implică un potențial impact financiar, de activitate și/sau reputațional pentru Bancă, care derivă sau este condiționat de activități inadecvate sau eșuate ale guvernării interne, procese de activitate, persoane, sisteme, infrastructuri, legislație, de comunicare sau de schimbare a mediului extern.

Managementul riscului operațional al Băncii se bazează pe gestiunea proceselor și este parte integrantă a guvernării corporative, proceselor și activității de fiecare zi. Managementul riscului operațional include politici și proceduri, responsabilități impuse la toate nivelurile ierarhice și măsuri de control intern specifice fiecărui proces de activitate al Băncii. Acestea sunt stabilite în Cadrul privind gestiunea riscurilor operaționale în Banca Națională a Moldovei, aprobat de către Consiliul de supraveghere.

Modelul guvernării riscului operațional este unul distribuit și se bazează pe modelul clasic „trei linii de apărare” al sistemului de gestiune a riscurilor și control intern.

Conducătorii subdiviziunilor structurale ale Băncii (managerii de linie) sunt responsabili pentru elaborarea, dezvoltarea, implementarea și menținerea sistemului de control intern pentru procesele gestionate. Totodată, asigură identificarea, evaluarea, tratarea și monitorizarea riscurilor aferente proceselor desfășurate, precum și continuitatea proceselor.

Funcția de organizare a gestiunii riscurilor operaționale asigură cadrul metodologic unitar al sistemului de gestiune a riscurilor operaționale, facilitează și coordonează procesul de gestiune a riscurilor operaționale realizat de către subdiviziuni, oferă transfer de cunoștințe, asistență și consultanță în domeniu. Această funcție, de asemenea, elaborează profilul de risc operațional al băncii, cu raportarea trimestrială către Comitetul de risc și anuală către organele de conducere, cu informarea trimestrială a membrilor Comitetului executiv și a Comitetului de audit, respectiv prin intermediul subdiviziunii de audit intern.

Comitetul executiv își asumă responsabilitatea pentru implementarea cadrului de gestionare a riscurilor operaționale și monitorizează eficiența acestuia prin intermediul Comitetului de risc.

Scopul Comitetului de risc, ca parte a liniei a doua de apărare, este asistarea Comitetului executiv în vederea asigurării unei supravegheri directe obiective asupra managementului eficient al sistemului de gestiune a riscurilor operaționale în Bancă. Comitetului de risc îi este delegată autoritatea de a supraveghea zonele de risc, procedurile și instrumentele utilizate pentru identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor operaționale, schimbările în nivelurile de risc și impactul aferent, răspunsurile la risc, precum și examinarea informației aferente incidentelor cu impact mare și major asupra proceselor.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul operațional (continuare)

Comitetul de risc este responsabil față de Comitetul executiv. Deciziile Comitetului de risc sunt comunicate membrilor Comitetului executiv.

În contextul gestiunii riscurilor operaționale, funcției de management al continuității activității și securității informației îi revin responsabilitatea de elaborare și implementare a standardelor, politicilor de securitate a informației și continuitate a activității, planurilor de răspuns la incidente și reluarea funcțiilor operaționale esențiale în termenele prestabilite; organizarea procesului de gestiune a riscurilor de continuitate a proceselor, tehnologiilor informaționale și de securitate a informației de către proprietarii proceselor de activitate; gestionarea incidentelor majore și a situațiilor excepționale de continuitate și securitate a informației și monitorizarea procesului de gestiune a incidentelor.

În contextul gestionării riscurilor operaționale aferente crizei energetice, Banca dispune de planuri de rezervă în situații excepționale și situații de criză care să asigure continuitatea desfășurării tuturor proceselor critice și a serviciilor esențiale.

Instituirea funcției de conformitate are scopul oferirii de asigurare și consultanță referitoare la conformitatea proceselor/ activității desfășurate în cadrul Băncii cu prevederile codului de etică și conduită profesională, politici antifraudă, altor acte normative privind integritatea instituțională, cu prevederile cadrelor normative intern și extern aferente activității Băncii, precum și scopul acordării suportului conducătorilor de subdiviziuni în dezvoltarea și implementarea unui sistem de control intern eficient pentru a gestiona riscul de conformitate aferent reglementărilor respective.

Gestiunea riscurilor operaționale face parte din procesele de guvernanță și suport ale Băncii.

Riscul financiar

Banca utilizează instrumentele financiare ca mijloc de realizare a politicii sale monetare și valutare și pentru gestionarea rezervelor internaționale. Obținerea profiturilor nu este un obiectiv în sine și niciun criteriu în gestiunea riscurilor asociate instrumentelor financiare, ci mai degrabă în cazul rezervelor internaționale, un obiectiv secund al lichidității și siguranței rezervelor statului. Aplicarea instrumentelor de politică monetară și valutară are drept scop atingerea obiectivului fundamental al Băncii și realizarea atribuțiilor consacrate prin lege în calitate de autoritate monetară și de supraveghere.

În consecință, gestiunea riscului financiar al Băncii diferă de cea a altor instituții din sectorul financiar, dar este aliniată la cele mai bune practici internaționale aplicabile băncilor centrale.

Procesul de gestionare a riscurilor financiare este organizat corespunzător funcțiilor, specificului și rolului Băncii ca bancă centrală a Moldovei și atribuțiilor consacrate Băncii prin *Legea nr. 548/1995*. Comitetul executiv își asumă responsabilitatea pentru stabilirea și supravegherea cadrului de gestionare a riscurilor instrumentelor financiare, inclusiv prin intermediul Comitetului de investiții, al cărui mod de creare și funcționare se stabilește de Consiliul de supraveghere.

Comitetul de investiții are drept atribuții elaborarea și monitorizarea politicilor de gestionare a riscurilor în ariile de responsabilitate specifice, raportând cu regularitate Comitetului executiv rezultatele activității.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar (continuare)

Comitetul executiv are drept atribuții: stabilirea orizontului investițional, a compoziției valutare normative a rezervelor internaționale, a ratingului minim în care pot fi efectuate investițiile; aprobarea benchmark-urilor strategice, a duratelor și devierilor admisibile ale acestora pentru fiecare subportofoliu; aprobarea limitelor maxime pe instrumente și contrapărți/emitenți; adoptarea deciziilor cu privire la transmiterea în gestionare externă de active a unei părți din rezervele internaționale ale statului.

Comitetul de investiții are următoarele atribuții: analiza și monitorizarea riscurilor investiționale, inclusiv a riscului de credit, analiza evoluțiilor ratingurilor contrapărților autorizate pentru efectuarea operațiunilor, precum și ale ratingurilor emitenților valorilor mobiliare în valută; determinarea strategiei investiționale pe termen scurt și mediu; analiza evoluțiilor și prognozelor aferente pieței valutare interne și piețelor financiare internaționale, analiza performanței portofoliului de investiții, stabilirea structurii valutare a fiecărui subportofoliu și devierile admisibile, aprobarea și revizuirea la necesitate a listei contrapărților autorizate pentru efectuarea tranzacțiilor.

Direcția monitorizarea riscurilor și raportare este responsabilă de gestionarea și raportarea riscurilor investiționale, conform reglementărilor aprobate de către Comitetul executiv și Comitetul de investiții, inclusiv privind pierderile de credit așteptate conform metodei ECL și validările periodice și testarea istorică (back-testing), identificarea creșterilor semnificative ale riscului de credit și încorporarea informațiilor economice viitoare. Suplimentar, Direcția monitorizarea riscurilor și raportare prezintă trimestrial Comitetului de audit prin intermediul subdiviziunii de audit intern date cu privire la profilul de risc financiar al Băncii, metode și tehnici aplicate în vederea diminuării expunerii la risc, dinamica indicatorilor de risc.

Atribuțiile de promovare a politicii monetare și valutare, având drept scop îndeplinirea obiectivului fundamental al Băncii care este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor, sunt realizate de Comitetul executiv la ședințele cu privire la promovarea politicii monetare. Activitatea de gestionare a riscului desfășurată în cadrul Băncii este reglementată prin instrucțiuni și proceduri interne și este monitorizată de conducerea executivă a Băncii, care analizează problemele legate de politica monetară, investițională și cea valutară a Băncii.

Banca deține două portofolii principale de instrumente financiare cu metode și caracteristici diferite de gestionare a riscurilor:

a) Activele oficiale de rezervă

În conformitate cu art. 5, 16, 53 și 71 din *Legea nr. 548/1995*, Banca păstrează și gestionează rezerve valutare ale statului (denumite și „rezervele internaționale”), efectuează operațiuni valutare folosind activele rezervelor valutare pe care le menține la un nivel adecvat pentru realizarea politicii monetare și valutare ale statului. În procesul de gestionare a rezervelor valutare, obiectivul Băncii este de a realiza un grad înalt de siguranță și a asigura un nivel necesar de lichiditate a investițiilor. Banca promovează o politică investițională prudentă, urmărind favorizarea investițiilor sustenabile și optimizarea profitabilității ca obiective secundare, primordiale fiind siguranța și lichiditatea rezervelor.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar (continuare)

În cadrul gestionării rezervelor valutare, Banca investește în instrumente sigure, utilizate și de alte bănci centrale: plasamente pe conturi corespondente (de regulă, la alte bănci centrale), plasamente la termen în valută și valori mobiliare care se clasifică în valori mobiliare: supranaționale (emise de instituții supranaționale), guvernamentale (emise de guvernul SUA, guvernele țărilor membre ale Uniunii Europene, alți emitenți guvernamentali), non-guvernamentale (emise de agenții).

Începând cu luna iulie 2013, în cadrul colaborării cu Banca Mondială, gestiunea rezervelor valutare se efectuează prin metoda Alocării strategice a activelor (ASA). Alocarea strategică a activelor implică o viziune de gestionare a activelor valutare pe termen lung, orientată spre atingerea nivelului optim de rentabilitate și risc.

În contextul ASA, rezervele internaționale sunt divizate în trei tranșe în funcție de obiectivele și reglementările specifice, această abordare asigurând realizarea mai eficientă a obiectivului stabilit.

Tranșa curentă reprezintă o parte din rezervele internaționale care se utilizează pentru acoperirea necesităților de mijloace bănești pentru efectuarea intervențiilor de vânzare a valutei pe piața valutară internă, a plăților aferente datoriei externe a Băncii și a Guvernului Republicii Moldova, precum și a altor plăți în valută pe parcursul unei luni.

Tranșa de lichiditate asigură acoperirea valorii medii a, cel puțin, 3 luni de import de mărfuri și servicii (calculată în baza datelor istorice pentru ultimii 4 ani și în baza prognozei importurilor pentru anul viitor), plățile aferente datoriei externe a Băncii și a Guvernului Republicii Moldova, precum și alte plăți în valută pe parcursul unui an. În cazul în care tranșa de lichiditate depășește 4 luni de import, precum și plățile aferente datoriei externe a Băncii și a Guvernului Republicii Moldova și alte plăți în valută pe parcursul unui an, excedentul de rezerve poate fi utilizat pentru completarea tranșei de investiții. Partea rezervelor ce este transmisă în gestionare externă, de asemenea, se include în tranșa de lichiditate.

Tranșa de lichiditate poate să acopere mai puțin de 3 luni de import, precum și volumul plăților aferente datoriei externe a Băncii, a Guvernului Republicii Moldova și alte plăți în valută pe parcursul unui an, atât timp cât tranșa de investiții nu va conține alte active decât portofoliul de valori mobiliare la cost amortizat și aur, iar mijloacele încasate la scadența valorilor mobiliare din portofoliul evaluat la cost amortizat vor fi reinvestite în tranșa de lichiditate.

Tranșa de investiții reprezintă totalitatea rezervelor internaționale, cu excepția activelor ce fac parte din tranșa curentă și tranșa de lichiditate. Tranșa de investiții permite investiții pe un orizont investițional mai lung și generarea unor profituri suplimentare, considerând că scopul acestora nu mai e prioritar de a asigura nivelul optim de lichiditate (similar tranșelor de lichiditate și curente), rezervele alocate în tranșa respectivă fiind păstrate pentru colectarea fluxurilor contractuale. Portofoliul valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat și investițiile în aur fac parte din tranșa de investiții.

Tranșele sunt compuse din portofolii în diferite valute și diferite instrumente financiare, pentru fiecare portofoliu a fost selectat un benchmark - indice de piață, recunoscut și utilizat pe plan mondial la evaluarea comparativă a performanței Statisticilor aferente portofoliilor de investiții.

4. Managementul riscului (continuare)**4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)****Riscul financiar (continuare)**

Alocarea strategică a activelor este un proces complex și durabil, care este revizuit periodic. Alocarea strategică în tranșe reprezintă elementul fundamental în determinarea modelelor de gestiune a activelor financiare în valută („modelele de afaceri”) potrivit cerințelor de clasificare conform IFRS 9.

Un element esențial în procesul de gestionare a rezervelor valutare îl constituie managementul riscului investițional ce se realizează prin impunerea unor constrângeri și limite de investiții. Procedurile de management al riscurilor aferente gestionării rezervelor valutare prevăd stabilirea și monitorizarea respectării limitelor pe instrumente investiționale, contrapărți /emitenți individuali, în funcție de rating, de deviere față de benchmark-urile stabilite, a limitelor de durată, a scadenței maxime a investițiilor în funcție de instrument, precum și a compoziției valutare.

	Model de afaceri	Factori IFRS
Tranșa curentă		
Conturi curente și overnight la bănci centrale, bănci comerciale și de investiții și instituții internaționale	Colectarea fluxurilor contractuale	Vânzări rare, deținute pentru colectare de dobânzi la scadență, benchmark – n/a
Tranșa de lichiditate		
Plasamente pe termen scurt	Colectarea fluxurilor contractuale și vânzări	Deținute până la scadență, pot fi vândute până la scadență pentru a asigura lichiditatea, indice (ICE)
Valori mobiliare la valoarea justă prin AERG		Deținute pentru venituri din dobânzi și câștiguri din valoarea justă, tranzacții lunare în rebalansare în vederea alinierii duratei portofoliului la cea a benchmark-ului (ICE)
Tranșa de investiții		
Valori mobiliare la cost amortizat	Colectarea fluxuri contractuale	Valori deținute pentru colectare de dobânzi, orizont de investiții lung, exces de rezerve, lipsă de vânzări, lipsă de benchmark replicat
Altele		
Cota FMI		Investiție strategică

b) Portofoliile de instrumente financiare în moneda națională din executarea politicii monetare, asigurarea stabilității financiare, relația de agent și banker al statului

Operațiunile de piață monetară reprezintă cel mai important instrument de politică monetară al Băncii. Acestea se realizează la inițiativa Băncii, având funcția de gestionare a condițiilor lichidității de pe piața monetară și influențarea ratelor de dobândă pe termen scurt pe piața monetară interbancară. Principalele categorii de operațiuni de piață monetară aflate la dispoziția Băncii sunt:

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar (continuare)

- operațiuni repo - operațiuni reversibile, destinate injectării/absorbției de lichidități, în cadrul cărora Banca cumpără/vinde de la bănci/băncilor valori mobiliare de stat (VMS), cu angajamentul băncilor/Băncii de a răscumpăra VMS respective la o dată ulterioară și la un preț stabilit la data tranzacției;
- emitere de certificate ale BNM - operațiuni destinate absorbției de lichiditate, în cadrul cărora Banca vinde băncilor instrumente negociabile de datorie ale Băncii;
- atragere de depozite - operațiuni destinate absorbției de lichiditate, în cadrul cărora Banca atrage depozite de la bănci cu o scadență prestabilită;
- vânzări/cumpărări de valori mobiliare de stat - operațiuni destinate absorbției/injectării de lichiditate, în cadrul cărora Banca vinde/cumpără VMS, transferul proprietății asupra acestora de la vânzător la cumpărător fiind realizat prin mecanismul „livrare contra plată”.

Banca utilizează într-o manieră flexibilă atât instrumentele menite să absoarbă excesul de lichidități de piață, cât și pe cele destinate furnizării de lichidități băncilor. În acest sens, conform calendarului operațiunilor de politică monetară, Banca derulează săptămânal licitații de plasare a certificatelor BNM pe termen de 14 zile în scopul absorbției de lichiditate, dar și operațiuni repo la rată fixă pe termen de 14 zile destinate livrării de lichiditate.

Banca poate acorda băncilor credite în condiții stabilite de Bancă și garantate cu instrumente eligibile stabilite de aceasta, iar pentru a menține stabilitatea sistemului financiar, Banca poate acorda, la deplina sa discreție și în condițiile stabilite de către aceasta, băncilor solvabile și viabile care se confruntă cu probleme temporare de lichiditate, asistență de lichiditate în situații de urgență, garantată cu activele eligibile.

Banca poate cumpăra și vinde pe piața secundară valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, cu condiția că acestea sunt cumpărate numai prin operațiuni de piață deschisă sau în legătură cu acordarea de credite băncilor. Valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova deținute în portofoliul Grupului și al Băncii cuprind:

- Valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat* - emise conform Legii nr. 235/2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015 și transmise Băncii la 4 octombrie 2016, în contextul creditelor acordate de Bancă unor bănci;
- Valorile mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior* - emise și transmise în portofoliul Băncii sub formă de bonuri de trezorerie ca rezultat al conversiunii în valori mobiliare de stat a împrumuturilor contractate de către Ministerul Finanțelor de la Bancă pe parcursul anilor precedenți. Valorile mobiliare de stat ajunse la scadență sunt răscumpărate de Guvern și emise în același volum noi valori mobiliare transmise Băncii;
- Valori mobiliare de stat deținute de filială în portofoliul de investiții* - obligațiuni de stat și bonuri de trezorerie deținute cu intenția de a încasa fluxurile contractuale.

Cadrul normativ aferent gestionării riscurilor financiare este în mod curent actualizat, în funcție de evoluțiile pieței, politicii sau structurii Băncii etc.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Cadrul general de gestionare a riscurilor (continuare)

Riscul financiar (continuare)

Principalele categorii de riscuri financiare la care Banca este expusă sunt: riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață care include riscul ratei dobânzii și riscul valutar. Structura activelor și datoriilor depinde, în principal, de natura funcțiilor legale ale Băncii și nu neapărat de aspectele comerciale. Banca nu utilizează instrumente financiare derivate pentru acoperirea riscului financiar. În același timp, Banca controlează permanent expunerea sa față de riscuri, prin diverse tehnici de gestionare a riscului.

4.2 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul generării pierderilor ca rezultat al neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către contrapărți. Expunerea maximă a Băncii la riscul de credit, fără a considera valoarea garanției, este reflectată în valoarea contabilă a activelor financiare.

Riscul de credit aferent efectuării tranzacțiilor în scopul gestionării rezervelor valutare este monitorizat prin selectarea instrumentelor investiționale cu lichiditate înaltă și un grad minim de risc, precum și prin stabilirea limitelor pe investiții (pe instrument, debitor, valută, durată) și a controlului zilnic al acestora.

Un element esențial al gestionării riscului de credit aferent rezervelor valutare este efectuarea de către Bancă a investițiilor în contrapărți sigure cu bonitate înaltă pe termen lung (rating mediu minim A-¹), stabilită de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings) și autorizate de Bancă pentru tranzacțiile respective, iar în cazul valorilor mobiliare în valută în instrumente sigure ale emitenților cu bonitate înaltă pe termen lung (rating mediu minim AA-).

În evaluarea riscului de credit aferent valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova se utilizează ratinguri stabilite de agențiile internaționale de rating Moody's și Fitch (la 27 septembrie 2024, pentru Republica Moldova fiind atribuit de către agenția internațională Fitch Ratings ratingul de țară B+, cu perspectivă stabilă).

În cazul altor active în moneda națională, Banca aplică procedee interne de monitorizare a expunerilor la riscul de credit și sistemele de rating interne.

Valorile mobiliare de stat emise în moneda națională deținute în portofoliul Băncii sunt tratate ca instrumente financiare cu risc de credit scăzut, considerând sustenabilitatea indicatorilor de datorie și factorii macroeconomici cu referire la Guvernul Republicii Moldova în relație cu Banca, precum și lipsa cazurilor de default al acestor instrumente financiare.

Totodată, la estimarea indicatorilor cu privire la expunerea la riscul de credit, bonitatea emitentului în cazul valorilor mobiliare de stat se bazează pe ratingul atribuit Republicii Moldova de agenția de rating Moody's, potrivit metodologiei în vigoare. În evaluarea riscului de credit se monitorizează onorarea obligațiilor de plată scadente și factorii rezonabili care ar afecta capacitatea și/sau disponibilitatea de plată, dinamica ratingului și a perspectivei de modificare a acestuia, sustenabilitatea indicatorilor de datorie și factori prospectivi bazați pe evoluția și prognoza indicatorilor macroeconomici.

¹ Ratingurile sunt exprimate în formatul utilizat de agențiile Standard & Poor's și Fitch Ratings. Dat fiind faptul că agenția de rating Moody's utilizează un alt format de exprimare a ratingurilor, acestora li se atribuie echivalente Standard & Poor's sau Fitch Ratings, utilizând tabele de concordanță.

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Pentru a diminua expunerea la riscul de credit asociat creditelor acordate băncilor licențiate, Banca monitorizează permanent calitatea portofoliului de credite, evaluând periodic modificarea ratingurilor interne în clasificarea debitorilor, evenimentele ce pot provoca pierderi, inclusiv factorii macroeconomici viitori, indicatorii financiari ai băncilor, inclusiv încălcarea condițiilor contractuale (neonorarea obligației de plată a principalului sau a dobânzii), înrăutățirea stării financiare a debitorului și probabilitatea falimentului acestuia, renegocierea condițiilor și/sau prelungirea termenelor de rambursare a creditelor și/sau a dobânzilor aferente în legătură cu dificultățile financiare ale debitorului cauzate de motive economice, juridice etc.

Suplimentar, expunerea la riscul de credit este diminuată prin gajul constituit de băncile licențiate, care trebuie să acopere suma totală a creditelor acordate de Bancă, dobânda și alte plăți aferente. Banca stabilește lista activelor eligibile care pot fi constituite în calitate de gaj pentru facilitățile permanente (creditele overnight) și creditele acordate băncilor, inclusiv asistența de lichiditate în situații de urgență și nemijlocit marjele de ajustare a acestora. La determinarea valorii activelor – garanție sunt aplicate măsuri de control al riscurilor, în scopul protejării Băncii împotriva riscului pierderilor financiare din cauza nerambursării creditului de către o bancă. Banca evaluează calitatea și valoarea activelor oferite de bănci ca garanții la acordarea creditelor lunar și la necesitate mai frecvent.

Riscul de credit asociat creditelor overnight se gestionează zilnic prin utilizarea limitelor de politică monetară care conform actelor normative în vigoare, în caz de necesitate, permit reducerea până la zero a sumelor creditelor ce pot fi acordate băncilor licențiate în cadrul facilităților permanente și prin asigurarea cu valori mobiliare de stat și certificate emise de Bancă care au un grad înalt de lichiditate.

Riscul de credit în tranzacțiile repo, luând în considerare caracterul reversibil al acestor operațiuni, este gestionat prin asigurarea unui volum suficient de VMS la preț de piață, inclusiv după aplicarea marjelor de ajustare a valorii, evaluarea zilnică a valorii de piață a VMS și solicitarea, la necesitate, a apelurilor în marjă pentru furnizare de active suplimentare sau mijloace bănești, în cazul în care valoarea VMS scade sub nivelul stabilit de Bancă.

Pentru a reduce expunerea la riscul de credit aferent creditelor acordate personalului Băncii, Banca solicită salariatului garantarea creditului cu gaj sau alte garanții, astfel încât raportul dintre credit și garanție să nu depășească 80%.

În contextul crizei geopolitice și incertitudinilor asociate, dinamicii înregistrate și prognozate a rezervelor valutare, a ratelor dobânzii și a randamentelor titlurilor guvernamentale pe fondul presiunilor inflaționiste, cadrul de alocare strategică a activelor a fost revizuit, fiind aprobate modificări la Regulamentul cu privire la gestionarea rezervelor internaționale, în baza Hotărârii Comitetului executiv nr. 277/2023, în vigoare din 1 ianuarie 2024 sau de la o altă dată pe parcursul anului 2024, considerând perioada de tranziție necesară.

Modificările au vizat în special majorarea portofoliului gestionat extern, extinderea orizontului investițional și adoptarea corespunzătoare a unor noi benchmark-uri în cazul portofoliilor de plasamente la termen la bănci comerciale și de investiții, adoptarea indicatorilor „devierea de durată” și a „duratei spread-ului”, în vederea cuantificării expunerii la riscurile de piață și de credit și corelării acestora cu toleranța la risc a instituției. Suplimentar, a fost modificată structura alocării pe valute și tipuri de instrumente, mărimea tranșelor și devierile admisibile.

4. Managementul riscului (continuare)

4.2. Riscul de credit (continuare)

Totodată, manifestând vigilență în tratamentul riscului de credit, Banca a continuat aplicarea metodologiei revizuite de calcul a pierderilor de credit așteptate pentru activele financiare aferente rezervelor valutare, ajustate la finele anului 2020.

Cu privire la expunerea față de Guvernul Republicii Moldova, au fost monitorizați, evaluați și modificați parametrii de calcul, potrivit metodologiei de estimare a pierderilor de credit aferente valorilor mobiliare de stat deținute în portofoliul Băncii, pentru a reflecta cât mai veridic expunerea la riscul de credit, încorporând factorii cantitativi și calitativi, evoluțiile înregistrate, precum și cele prognozate ale indicatorilor relevanți.

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Tabelul expus în continuare prezintă activele financiare deținute la data de raportare în baza ratingului pe termen lung extern:

CONSOLIDAT

31 decembrie 2024

Ratingul pe termen lung ¹	Plasamente pe termen scurt ²	Valori mobiliare investiționale	Valori mobiliare emise de Guvernul RM ³	Active la FMI	Credite acordate băncilor și altor persoane	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	15 350 597	30 496 262	-	4 163 499	-	39	50 010 397
AA+	2 311 306	45 412 143	-	-	-	-	47 723 449
AA	-	303 727	-	-	-	-	303 727
AA-	9 088	8 149 689	-	-	-	-	8 158 777
A+	839	-	-	-	-	-	839
A	30 563	-	-	-	-	-	30 563
BBB	363	-	-	-	-	-	363
BBB-	169	-	-	-	-	-	169
B	-	-	13 930 172	-	-	-	13 930 172
Fără rating extern	163	-	-	-	188 193	4 220	192 576
Pierderi de credit așteptate	(43)	(1 803)	(45 706)	-	-	(13)	(47 565)
Total	17 703 045	84 360 018	13 884 466	4 163 499	188 193	4 246	120 303 467

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

² Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expus riscului de credit.

³ Echivalentul ratingului mediu calculat în baza cotațiilor atribuite de către agențiile internaționale de rating Moody's - B3 (echivalent Fitch Ratings: B-) și Fitch Ratings - B+, ambele cu perspectivă stabilă. Totodată, considerând sistemul de management al riscului de credit pentru activele denominate în moneda națională, statutul specific al relației dintre Guvern și Bancă în calitate de bancă centrală a statului, precum și funcția acestuia de agent al statului, Grupul asociază valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu un nivel înalt de siguranță și risc de credit scăzut (la 31 decembrie 2023: nivelul de rating B3 (echivalent Fitch Ratings: B-), perspectivă stabilă).

Banca Națională a Moldovei

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

CONSOLIDAT

31 decembrie 2023

Ratingul pe termen lung ¹	Plasamente pe termen scurt ²	Valori mobiliare investiționale	Valori mobiliare emise de Guvernul RM ³	Active la FMI	Credite acordate băncilor și altor persoane	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	8 466 958	19 013 534	-	4 267 146	-	2 874	31 750 512
AA+	1 011 972	49 509 358	-	-	-	-	50 521 330
AA	527 187	6 189 013	-	-	-	-	6 716 200
AA-	719 248	87 638	-	-	-	-	806 886
A+	1 516 928	-	-	-	-	-	1 516 928
A	6 440 978	-	-	-	-	-	6 440 978
BBB	173	-	-	-	-	-	173
B-	-	-	14 297 859	-	-	-	14 297 859
CC	2	-	-	-	-	-	2
Fără rating extern	35	-	-	-	21 987	1 982	24 004
Pierderi de credit așteptate	(368)	(1 207)	(45 816)	-	-	(17)	(47 408)
Total	18 683 113	74 798 336	14 252 043	4 267 146	21 987	4 839	112 027 464

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

² Numerarul în valută și aurul monetar nu este inclus în calcul, nefiind expuse riscului de credit.

³ Echivalentul ratingului atribuit de agenția internațională de rating Moody's - B3, perspectivă stabilă. Totodată, considerând sistemul de management al riscului de credit pentru activele denumite în moneda națională, statutul specific al relației dintre Guvern și Bancă în calitate de bancă centrală a statului, precum și funcția acesteia de agent al statului, Guvernul Republicii Moldova valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu un nivel înalt de siguranță și risc de credit scăzut (la 31 decembrie 2023: nivelul de rating B3 (echivalent Fitch Ratings: -) perspectivă stabilă).

4. Managementul riscului (continuare)

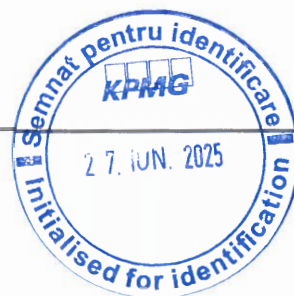
4.2 Riscul de credit (continuare)

BANCA

31 decembrie 2024

Ratingul pe termen lung ¹	Plasamente pe termen scurt ²	Valori mobiliare investiționale	Valori mobiliare emise de Guvernul RM ³	Active la FMI	Credite acordate băncilor și altor persoane	Investiții în filiale	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	15 350 597	30 496 262	-	4 163 499	-	-	39	50 010 397
AA+	2 311 306	45 412 143	-	-	-	-	-	47 723 449
AA	-	303 727	-	-	-	-	-	303 727
AA-	9 088	8 149 689	-	-	-	-	-	8 158 777
A+	839	-	-	-	-	-	-	839
A	30 563	-	-	-	-	-	-	30 563
BBB	363	-	-	-	-	-	-	363
BBB-	169	-	-	-	-	-	-	169
B	-	-	13 898 256	-	-	-	-	13 898 256
Fără rating extern	-	-	-	-	188 193	24 000	3 958	216 151
Pierderi de credit așteptate	(43)	(1 803)	(45 706)	-	-	-	(8)	(47 560)
Total	17 702 882	84 360 018	13 852 550	4 163 499	188 193	24 000	3 989	120 295 131

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).² Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit.³ Echivalentul ratingului mediu calculat în baza cotațiilor atribuite de către agențiile internaționale de rating Moody's - B3 (echivalent Fitch Ratings: B-) și Fitch Ratings - B+, ambele cu perspectivă stabilă. Totodată, considerând sistemul de management al riscului de credit pentru activele denominate în moneda națională, statutul specific al relației între Guvern și Bancă în calitate de bancă centrală a statului, precum și funcția acestuia de agent al statului, Grupul asociază valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu un nivel ridicat de siguranță și risc de credit scăzut (la 31 decembrie 2023: nivelul de rating B3 (echivalent Fitch Ratings: B-), perspectivă stabilă).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

BANCA

31 decembrie 2023

Ratingul pe termen lung ¹	Plasamente pe termen scurt ²	Valori mobiliare investiționale	Valori mobiliare emise de Guvernul RM ³	Active la FMI	Credite acordate băncilor și altor persoane	Investiții în filiale	Alte active financiare	Total active financiare
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
AAA	8 466 958	19 013 534	-	4 267 146	-	-	2 874	31 750 512
AA+	1 011 972	49 509 358	-	-	-	-	-	50 521 330
AA	527 187	6 189 013	-	-	-	-	-	6 716 200
AA-	719 248	87 638	-	-	-	-	-	806 886
A+	1 516 928	-	-	-	-	-	-	1 516 928
A	6 440 978	-	-	-	-	-	-	6 440 978
BBB	173	-	-	-	-	-	-	173
B-	-	-	14 271 933	-	-	-	-	14 271 933
CC	2	-	-	-	-	-	-	2
Fără rating extern	-	-	-	-	21 987	24 000	1 783	47 770
Pierderi de credit așteptate	(368)	(1 207)	(45 816)	-	-	-	(5)	(47 396)
Total	18 683 078	74 798 336	14 226 117	4 267 146	21 987	24 000	4 652	112 025 316

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).² Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit.³ Echivalentul ratingului atribuit de agenția internațională de rating Moody's - B3, perspectivă stabilă. Totodată, considerând sistemul de management al riscului de credit pentru activele denominate în moneda națională, statutul specific al relației dintre Guvern și Bancă în calitate de bancă centrală a statului, precum și funcția acestuia de agent al statului, Grupul asociază valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu un nivel înalt de siguranță și risc de credit scăzut (la 31 decembrie 2023: nivelul de rating B3 (echivalent Fitch Ratings: B-), perspectivă stabilă).

4. Managementul riscului (continuare)**4.2 Riscul de credit (continuare)**

Pentru cuantificarea riscului de credit la investițiile efectuate în valută, suplimentar se calculează valoarea riscului de credit aplicat portofoliului de investiții în baza coeficienților de default determinați de către agenția Standard&Poor's, pentru fiecare tip de rating, investițiile fiind divizate în zece categorii, conform coeficienților de default, pe scadențe anuale până la zece ani, inclusiv.

La situația din 31 decembrie 2024, expunerea la riscul de credit al portofoliului de investiții total cuantificat în baza coeficienților de default determinați de agenția Standard&Poor's este calculată considerând valoarea contabilă brută a activelor financiare în valută la data de raportare, divizată pe scadențe anuale, multiplicată cu coeficientul probabilității de default determinat de agenția Standard&Poor's conform ratingului atribuit emitentului/contrapărții și este prezentată după cum urmează:

	Nota	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
		MII LEI	MII LEI
Active evaluate la cost amortizat cu rating atribuit de agențiile de rating internaționale			
Conturi "Nostro"	5	39 232	1 606 630
Disponibilități în D.S.T	7	21 683	203 829
Depozite la termen în valută	5	17 663 693	17 076 816
Valori mobiliare în valută	6	13 161 839	9 030 394
		30 886 447	27 917 669
Indicator: Expunerea la risc, S&P default		31 870	25 453
Active evaluate la valoarea justă prin AERG cu rating atribuit de agențiile de rating internaționale			
Valori mobiliare în valută	6	71 199 982	65 769 149
		71 199 982	65 769 149
Indicator: Expunerea la risc, S&P default		13 991	18 539

Numerarul în valută (Nota 5), aurul monetar (Nota 8 cu politica de contabilitate asimilată activelor financiare evaluate la valoarea justă prin AERG), cota Republicii Moldova la FMI (Nota 7) sunt excluse din calcul, nefiind expuse riscului de credit (numerar în valută și aur monetar) sau nefiind cotate și asimilate cu probabilitate de default zero (cota RM la FMI).

Pentru a evalua diversificarea portofoliului activelor financiare și a estima corect riscul de credit în funcție de aria geografică, se prezintă clasificarea activelor în funcție de țara de investiție, *cu excepția investițiilor în filiale și a altor active financiare, care se clasifică în funcție de țara de origine:*

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Țara	CONSOLIDAT				BANCA			
	31 decembrie	Ponderea	31 decembrie	Ponderea	31 decembrie	Ponderea	31 decembrie	Ponderea
	2024		2023		2024		2023	
	MII LEI	%	MII LEI	%	MII LEI	%	MII LEI	%
SUA	40 361 457	33,55	49 730 457	44,39	40 361 457	33,55	49 730 457	44,39
Germania	35 508 733	29,52	16 705 161	14,91	35 508 733	29,52	16 705 161	14,91
Organizații financiare internaționale (OFI)	8 357 296	6,95	9 708 839	8,67	8 357 296	6,95	9 708 839	8,67
Franța	5 833 537	4,85	8 820 968	7,87	5 833 537	4,85	8 820 968	7,87
Finlanda	3 762 692	3,13	23 291	0,02	3 762 692	3,13	23 291	0,02
Regatul Țărilor de Jos	3 331 575	2,77	4 568 184	4,08	3 331 575	2,77	4 568 184	4,08
Canada	2 951 858	2,45	1 457 027	1,30	2 951 858	2,45	1 457 027	1,30
Belgia	2 182 174	1,81	-	-	2 182 174	1,81	-	-
Austria	2 092 021	1,74	50 968	0,05	2 092 021	1,74	50 968	0,05
Suedia	1 406 654	1,17	696 656	0,62	1 406 654	1,17	696 656	0,62
Coreea de Sud	249 827	0,21	91 822	0,08	249 827	0,21	91 822	0,08
Norvegia	76 421	0,06	42 869	0,04	76 421	0,06	42 869	0,04
Danemarca	46 691	0,04	44 241	0,04	46 691	0,04	44 241	0,04
Marea Britanie	43 603	0,04	5 264 483	4,70	43 603	0,04	5 264 483	4,70
Lituania	20 529	0,02	19 820	0,02	20 529	0,02	19 820	0,02
Singapore	-	-	525 889	0,47	-	-	525 889	0,47
Alte țări	1 370	0,00	759	0,00	1 370	0,00	759	0,00
Moldova	14 077 029	11,69	14 276 030	12,74	14 068 693	11,69	14 273 882	12,74
Total active financiare	120 303 467	100,00	112 027 464	100,00	120 295 131	100,00	112 025 316	100,00

În categoria „Organizații financiare internaționale” sunt incluse cota de subscriere a Republicii Moldova la FMI în moneda națională și alte plasamente în valută în alte organizații financiare internaționale.

În categoria „Moldova” la nivel consolidat sunt incluse conturile filialei deschise în băncile din Republica Moldova, valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, creditele acordate băncilor și altor persoane și alte active financiare. În categoria „Moldova” a Băncii sunt incluse valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, creditele acordate băncilor și altor persoane, investițiile în filiale și alte active financiare.

Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit (a se vedea Notele 5, 8).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

De asemenea, pentru evaluarea diversificării portofoliului activelor și estimarea riscului de credit în funcție de sectorul investițional se prezintă clasificarea activelor financiare în funcție de sectorul investițional:

Sector investițional	CONSOLIDAT				BANCA			
	31 decembrie		31 decembrie		31 decembrie		31 decembrie	
	2024	Pondere	2023	Pondere	2024	Pondere	2023	Pondere
	MII LEI	%	MII LEI	%	MII LEI	%	MII LEI	%
Bănci centrale din străinătate	15 913 044	13,23	4 860 117	4,34	15 913 044	13,23	4 860 117	4,34
Bănci comerciale din străinătate	11 033	0,01	9 166 448	8,18	11 033	0,01	9 166 448	8,18
Guverne din străinătate	71 430 613	59,38	68 678 094	61,31	71 430 613	59,38	68 678 094	61,31
Guvernul RM	13 884 466	11,54	14 252 043	12,72	13 852 550	11,52	14 226 117	12,70
Organizații financiare internaționale (OFI)	8 357 296	6,95	9 708 839	8,67	8 357 296	6,95	9 708 839	8,67
Agenții guvernamentale străine	10 514 453	8,74	5 337 937	4,76	10 514 453	8,74	5 337 937	4,77
Depozitarul central (DCU)	-	-	-	-	24 000	0,02	24 000	0,02
Bănci licențiate din RM	151 794	0,13	1 212	0,00	151 631	0,13	1 177	0,00
Alte active financiare	40 768	0,02	22 774	0,02	40 511	0,02	22 587	0,01
Total active financiare	120 303 467	100,00	112 027 464	100,00	120 295 131	100,00	112 025 316	100,00

În categoria „Organizații financiare internaționale” sunt incluse cota de subscriere a Republicii Moldova la FMI în moneda națională și alte plasamente în valută în alte organizații financiare internaționale.

În categoria „Alte active financiare” la nivel consolidat sunt incluse creditele acordate altor persoane și alte active financiare.

În categoria „Alte active financiare” ale Băncii sunt incluse creditele acordate altor persoane și alte active financiare.

Numerarul în valută și aurul monetar nu sunt incluse în calcul, nefiind expuse riscului de credit (a se vedea Notele 5, 8).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

- Pierderile de credit așteptate (ECL)

Instrumentele financiare aferente activelor oficiale de rezervă cu un rating BBB- și superior acestuia, cărora li se atribuie calificativul „investment grade”, sunt considerate cu risc scăzut. Calificativul de „investment grade” al unui instrument financiar indică o probabilitate scăzută de default a emitentului. Instrumentele cu rating cuprins între „AAA” și „AA” sunt considerate cu bonitate înaltă, ceea ce denotă o capacitate înaltă a emitentului de a-și onora obligațiile contractuale. Instrumentele cu rating cuprins între „A” și „BBB” au o bonitate medie ce denotă o capacitate înaltă a emitentului de a-și onora plățile. În acest caz, emitenții au o situație stabilă, își pot achita datoriile, dar ar putea întâmpina unele dificultăți în cazul deteriorării mediului economic.

Totodată, instrumentele cu rating „BB”, „B” și „CCC” au o bonitate joasă și sunt considerate investiții speculative sau „junk”. Emitenții acestor instrumente au o vulnerabilitate ridicată la modificarea condițiilor economice, cu impact semnificativ asupra capacității de plată, în cazul unor recesiuni sau deteriorări ale condițiilor mediului economic.

Formula de calcul al pierderilor de credit așteptate este derivată prin determinarea expunerii la default (EAD), probabilității de default (PD) și pierderii în caz de default (LGD). În determinarea pierderilor de credit așteptate și scenariile utilizate pentru instrumente financiare aferente rezervelor valutare, Banca aplică informațiile derivate din raportul „Annual Corporate Default Study and Rating Transitions” publicat anual de agenția de rating Standard & Poor’s, ratele de default cumulative „Sovereign Foreign – Currency Cumulative Average Default Rates With Rating Modifier” și „Sovereign Local-Currency Cumulative Average Default Rates With Rating Modifier” din raportul „Annual Sovereign Default Study and Rating Transitions” publicat anual de agenția de rating Standard&Poor’s.

În cazul estimării pierderilor de credit așteptate pe toată perioada instrumentului financiar până la scadența acestuia, pentru fiecare an se estimează probabilitatea de default marginală. Totodată, probabilitatea de default marginală într-un anumit an se va aplica doar eșantionului care a supraviețuit default-ului în anul sau anii precedenți.

Abordarea vigilentă în tratamentul riscului de credit, în contextul persistenței incertitudinilor geopolitice și presiunilor inflaționiste, a determinat Banca să continue aplicarea metodologiei revizuite de calcul a pierderilor de credit așteptate pentru activele financiare aferente rezervelor valutare, prin aplicarea scenariului de retrogradare a ratingurilor cu un nivel (notch) tuturor activelor în valută din portofoliu. În acest sens, se aplică rate de default cumulative publicate de agenția de rating Standard & Poor’s ce corespund ratingului inferior cu o poziție a expunerilor respective.

Prin urmare, considerând asumările în scenariile aplicate, dar și evoluția volumului și structurii pe instrumente și scadențe a portofoliului de investiții, provizionul pentru pierderile de credit așteptate în cazul acestor active, la situația din 31 decembrie 2024, a constituit 10 352 mii lei (31 decembrie 2023: 9 388 mii lei).

Pe parcursul perioadei de raportare nu au fost identificate creșteri semnificative ale riscului de credit asociat activelor financiare în valută deținute de Bancă. De asemenea, nu au existat premise de migrare din stadiul inițial de recunoaștere spre unul inferior sau recunoașterea default-ului contrapărții.

4. Managementul riscului (continuare)**4.2 Riscul de credit (continuare)**

Metodologia de calcul a pierderilor de credit așteptate aferente portofoliului de valori mobiliare de stat deținute în portofoliul Grupului și al Băncii este bazată pe determinarea expunerii la default (EAD), probabilității de default (PD) și pierderii în caz de default (LGD), cu utilizarea informațiilor derivate și ratelor de default cumulative din rapoartele „Sovereign default and recovery rates” și „Rating Symbols and Definitions” aferente categoriei de rating publicate de către agenția Moody’s. În concordanță cu metodologia în vigoare, luând în considerare dinamica parametrilor de calcul și a indicatorilor relevanți, înregistrată pe anul 2024, provizionul pentru pierderile de credit așteptate în cazul acestor active au constituit 45 706 mii lei (31 decembrie 2023: 45 816 mii lei).

Valorile mobiliare de stat emise în moneda națională deținute în portofoliul Grupului și al Băncii sunt tratate ca instrumente financiare cu risc de credit scăzut (clasificate în Stadiul 1), luând în considerare sustenabilitatea indicatorilor de datorie și factorii macroeconomici încorporați în modelele financiare de analiză a expunerii Guvernului Republicii Moldova în relație cu Banca (printre care inclusiv: evoluția venitului național brut, indicatorul cu privire la raportul dintre datoria de stat și PIB, evoluția PIB, raportul dintre deficitul bugetar și PIB, datoria de stat tranzacționată pe piețele internaționale, finanțările străine și existența programelor de finanțare și asistență tehnică, evoluția sectorului financiar, ciclurile electorale și economice etc.), precum și lipsa cazurilor de default al valorilor mobiliare de stat emise în moneda națională.

Pierderile de credit așteptate aferente operațiunilor repo în sold la 31 decembrie 2024, considerând scadența reziduală redusă și suficiența garanțiilor, au fost evaluate ca fiind ne semnificative și nu au fost înregistrate în aceste situații financiare.

Pierderile de credit așteptate în cazul altor instrumente financiare, fiind nemateriale sau egale cu zero, iar riscul de credit fiind evaluat ca ne semnificativ, nu au fost înregistrate în situațiile financiare.

Prezentarea activelor financiare după stadiul de depreciere, expunerea brută și pierderea de credit așteptată la data de raportare:

CONSOLIDAT 31 decembrie 2024	Interval PD %	Expunerea brută MII LEI	Stadiul ECL	Pierdere de credit așteptată* MII LEI	Expunerea netă MII LEI
Bănci centrale din străinătate	0,02-0,10	15 913 048	1	4	15 913 044
Bănci comerciale din străinătate	0,06-0,22	11 033	1	-	11 033
Guverne din străinătate	0,03-0,05	71 432 346	1	1 733	71 430 613
Guvernul RM	0,00-2,60	13 930 172	1	45 706	13 884 466
Organizații financiare internaționale (OFI)	0,02	8 357 405	1	109	8 357 296
Agenții guvernamentale străine	-	10 514 453	1	-	10 514 453
Alte active financiare	0,00-0,02	192 575	1	13	192 562
Total active financiare		120 351 032		47 565	120 303 467

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

CONSOLIDAT	Interval	Expunerea	Stadiul	Pierdere	Expunerea
31 decembrie 2023	PD	brută	ECL	de credit	netă
	%	MII LEI		așteptată*	MII LEI
Bănci centrale din străinătate	0,02-0,36	4 860 118	1	1	4 860 117
Bănci comerciale din străinătate	0,06-0,07	9 166 725	1	279	9 166 446
Bănci comerciale din străinătate	100	2	3	-	2
Guverne din străinătate	0,03	68 679 301	1	1 207	68 678 094
Guvernul RM	0,0-2,447	14 297 859	1	45 816	14 252 043
Organizații financiare internaționale (OFI)	0,02	9 708 927	1	88	9 708 839
Agenții guvernamentale străine	-	5 337 937	1	-	5 337 937
Alte active financiare	0,0-0,04	24 003	1	17	23 986
Total active financiare		112 074 872		47 408	112 027 464
BANCA	Interval	Expunerea	Stadiul	Pierdere	Expunerea
31 decembrie 2024	PD	brută	ECL	de credit	netă
	%	MII LEI		așteptată*	MII LEI
Bănci centrale din străinătate	0,02-0,10	15 913 048	1	4	15 913 044
Bănci comerciale din străinătate	0,06-0,22	11 033	1	0	11 033
Guverne din străinătate	0,03-0,05	71 432 346	1	1 733	71 430 613
Guvernul RM	0,00-2,60	13 898 256	1	45 706	13 852 550
Organizații financiare internaționale (OFI)	0,02	8 357 405	1	109	8 357 296
Agenții guvernamentale străine	-	10 514 453	1	-	10 514 453
Alte active financiare	0,00-0,02	192 150	1	8	192 142
Total active financiare		120 318 691		47 560	120 271 131
BANCA	Interval	Expunerea	Stadiul	Pierdere	Expunerea
31 decembrie 2023	PD	brută	ECL	de credit	netă
	%	MII LEI		așteptată*	MII LEI
Bănci centrale din străinătate	0,02-0,36	4 860 118	1	1	4 860 117
Bănci comerciale din străinătate	0,06-0,07	9 166 725	1	279	9 166 446
Bănci comerciale din străinătate	100	2	3	-	2
Guverne din străinătate	0,03	68 679 301	1	1 207	68 678 094
Guvernul RM	0,0-2,447	14 271 933	1	45 816	14 226 117
Organizații financiare internaționale (OFI)	0,02	9 708 927	1	88	9 708 839
Agenții guvernamentale străine	-	5 337 937	1	-	5 337 937
Alte active financiare	0,0-0,04	23 769	1	5	23 764
Total active financiare		112 048 712		47 396	112 001 316

*Nu cuprinde pierderea de credit așteptată aferentă instrumentelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Mișcarea în provizionul pentru pierderi de credit așteptate pe fiecare clasă de active financiare:

CONSOLIDAT	31 decembrie	2024				2023			
		ECL	ECL pe toată durata		Total	ECL	ECL pe toată durata		Total
		12 luni	de viață			12 luni	de viață		
		Stadiul	Stadiul	Stadiul		Stadiul	Stadiul	Stadiul	
		I	II	III	I	II	III		
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Numerar și plasamente în valută pe termen scurt									
Sold la 1 ianuarie		368	-	-	368	584	-	-	584
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		620	-	-	620	1 246	-	-	1 246
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(953)	-	-	(953)	(1 431)	-	-	(1 431)
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări		8	-	-	8	(30)	-	-	(30)
Sold la 31 decembrie		43	-	-	43	368	-	-	368
Valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat									
Sold la 1 ianuarie		1 207	-	-	1 207	88	-	-	88
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		13	-	-	13	16	-	-	16
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		557	-	-	557	1 192	-	-	1 192
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(47)	-	-	(47)	(51)	-	-	(51)
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări		73	-	-	73	(38)	-	-	(38)
Sold la 31 decembrie		1 803	-	-	1 803	1 207	-	-	1 207
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG									
Sold la 1 ianuarie		7 813	-	-	7 813	4 349	-	-	4 349
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		(273)	-	-	(273)	(1)	-	-	(1)
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		8 987	-	-	8 987	9 483	-	-	9 483
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(8 352)	-	-	(8 352)	(5 519)	-	-	(5 519)
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări		331	-	-	331	(499)	-	-	(499)
Sold la 31 decembrie		8 506	-	-	8 506	7 813	-	-	7 813

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

CONSOLIDAT	31 decembrie	2024				2023			
		ECL 12 luni	ECL pe toată durata de viață		Total	ECL 12 luni	ECL pe toată durata de viață		Total
		Stadiul	Stadiul	Stadiul		Stadiul	Stadiul	Stadiul	
		I	II	III		I	II	III	
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare emise de Guvernul RM									
Sold la 1 ianuarie		45 816	-	-	45 816	85 572	-	-	85 572
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		(453)	-	-	(453)	(39 460)	-	-	(39 460)
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		11 152	-	-	11 152	21 174	-	-	21 174
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(10 809)	-	-	(10 809)	(21 470)	-	-	(21 470)
Sold la 31 decembrie		45 706	-	-	45 706	45 816	-	-	45 816
Alte active financiare									
Sold la 1 ianuarie		17	-	-	17	18	-	-	18
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		3	-	-	3				
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(8)	-	-	(8)	(1)	-	-	(1)
Diminuări datorate scoaterii în afara bilanțului (casării)		-	-	-	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie		12	-	-	12	17	-	-	17
BANCA	31 decembrie	2024				2023			
		ECL 12 luni	ECL pe toată durata de viață		Total	ECL 12 luni	ECL pe toată durata de viață		Total
		Stadiul	Stadiul	Stadiul		Stadiul	Stadiul	Stadiul	
		I	II	III		I	II	III	
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Numerar și plasamente în valută pe termen scurt									
Sold la 1 ianuarie		368	-	-	368	584	-	-	584
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		620	-	-	620	1 246	-	-	1 246
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(953)	-	-	(953)	(1 431)	-	-	(1 431)
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări		8	-	-	8	(30)	-	-	(30)
Sold la 31 decembrie		43	-	-	43	368	-	-	368

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

BANCA	31 decembrie	2024				2023					
		ECL	ECL pe toată durata			Total	ECL	ECL pe toată durata			Total
		12 luni	de viață				12 luni	de viață			
		Stadiul	Stadiul	Stadiul	Stadiul		Stadiul	Stadiul	Stadiul		
		I	II	III	I		II	III			
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI		
Valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat											
Sold la 1 ianuarie		1 207	-	-	1 207	88	-	-	88		
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		13	-	-	13	16	-	-	16		
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		557	-	-	557	1 192	-	-	1 192		
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(47)	-	-	(47)	(51)	-	-	(51)		
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări		73	-	-	73	(38)	-	-	(38)		
Sold la 31 decembrie		1 803	-	-	1 803	1 207	-	-	1 207		
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG											
Sold la 1 ianuarie		7 813	-	-	7 813	4 349	-	-	4 349		
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		(273)	-	-	(273)	(1)	-	-	(1)		
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		8 987	-	-	8 987	9 483	-	-	9 483		
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(8 352)	-	-	(8 352)	(5 519)	-	-	(5 519)		
Modificări ale cursului valutar și alte mișcări		331	-	-	331	(499)	-	-	(499)		
Sold la 31 decembrie		8 506	-	-	8 506	7 813	-	-	7 813		
Valori mobiliare emise de Guvernul RM											
Sold la 1 ianuarie		45 816	-	-	45 816	85 572	-	-	85 572		
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		(453)	-	-	(453)	(39 460)	-	-	(39 460)		
Majorări datorate activelor financiare noi sau achiziționate		11 152	-	-	11 152	21 174	-	-	21 174		
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		(10 809)	-	-	(10 809)	(21 470)	-	-	(21 470)		
Sold la 31 decembrie		45 706	-	-	45 706	45 816	-	-	45 816		

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

BANCA	31 decembrie	2024				2023				
		ECL	ECL pe toată durata			Total	ECL	ECL pe toată		Total
		12 luni	de viață		12 luni		durata de viață			
		Stadiul	Stadiul	Stadiul	Stadiul		Stadiul	Stadiul		
		I	II	III	I		II	III		
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	
Alte active financiare										
Sold la 1 ianuarie		5	-	-	5	5	-	-	5	
Variația netă datorată modificărilor fără derecunoaștere		3	-	-	3	-	-	-	-	
Diminuări datorate activelor financiare derecunoscute		-	-	-	-	-	-	-	-	
Diminuări datorate scoaterii înafara bilanțului (casării)		-	-	-	-	-	-	-	-	
Sold la 31 decembrie		8	-	-	8	5	-	-	5	

Riscul de credit al instrumentelor derivate

Tranzacțiile swap valutar se efectuează în cadrul operațiunilor de reglaj fin, fiind utilizate ca instrument al politicii monetare ce pot lua forma operațiunilor de furnizare sau de absorbție de lichidități. Frecvența tranzacțiilor nu este standardizată, iar scadența este aliniată la scadențele aplicate la instrumentele de politică monetară ale Băncii (facilitatea de depozit overnight, certificatele BNM). Condițiile de realizare de către Bancă a tranzacțiilor swap valutar pe piața valutară interbancară sunt stabilite în Regulamentul privind efectuarea operațiunilor pe piața valutară interbancară a Republicii Moldova, aprobat prin HCA nr.8/2013.

Suplimentar, Banca poate efectua operațiuni de tip swap valutar cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) în baza unui acord bilateral. Efectul scontat al semnării acordului constă în crearea și implementarea unui instrument competitiv pentru creditarea de către BERD a agenților economici din Republica Moldova în moneda națională și dezvoltarea sectorului real al economiei naționale.

Furnizarea de lichidități în lei moldovenești în cadrul acordului respectiv se efectuează în condiții similare altor operațiuni practicate de către Bancă pe piața monetară sau valutară internă. La situația din 31 decembrie 2024, Banca avea încheiat cu BERD un swap valutar în mărime de 2 716 mii USD (31 decembrie 2023: nul).

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de credit (continuare)

Netarea activelor financiare și datoriilor financiare

Banca înregistrează activele și datoriile financiare la valoarea netă atunci când există dreptul legal și intenția de a deconta plățile și încasările rezultate pe bază netă.

Deși unele active și datorii financiare nu îndeplinesc cerințele de recunoaștere pe bază netă, acestea se decontează simultan sau la valoarea netă. Situațiile în cauză includ operațiunile repo și operațiuni de swap valutar.

Tabelele de mai jos arată sumele activelor și datoriilor financiare care fac obiectul compensării și sunt înregistrate în bilanț la valoarea netă, precum și cele cărora, deși nu sunt compensate în conturi, sunt supuse acordurilor care permit decontarea simultană a activelor și datoriilor sau plata/încasarea la valoarea netă.

În conformitate cu prevederile IFRS 7 *Instrumente Financiare: informații de furnizat* privind sumele necompensate în bilanț sunt limitate la valoarea netă a instrumentelor financiare prezentate în bilanțul contabil.

CONSOLIDAT	Nota	Valori aferente care nu sunt netate						
		Valoarea brută a activului	Valoarea brută a datoriilor netate în bilanț	Valoarea netă a activului	Instrumente financiare (inclusiv gaj)	Garanții reale financiare	Valoarea netă	Valoarea justă a gajului
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
31 decembrie 2024								
<i>Tipuri de instrumente financiare</i>								
Operațiuni repo	11	150 222	-	150 222	(150 222)	-	-	152 831
Total		150 222	-	150 222	(150 222)	-	-	152 831

BANCA	Nota	Valori aferente care nu sunt netate						
		Valoarea brută a activului	Valoarea brută a datoriilor netate în bilanț	Valoarea netă a activului	Instrumente financiare (inclusiv gaj)	Garanții reale financiare	Valoarea netă	Valoarea justă a gajului
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
31 decembrie 2024								
<i>Tipuri de instrumente financiare</i>								
Operațiuni repo	11	150 222	-	150 222	(150 222)	-	-	152 831
Total		150 222	-	150 222	(150 222)	-	-	152 831

Valoarea brută a activelor financiare și valoarea lor netă dezvăluită în tabelul de mai sus sunt evaluate la cost amortizat.

4.3 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezintă riscul că Banca nu își va putea onora obligațiile de plată devenite scadente. Scadențele activelor și datoriilor, precum și capacitatea de a înlocui la un cost acceptabil datoriile purtătoare de dobândă pe măsură ce acestea ajung la scadență constituie factori importanți pentru evaluarea lichidității Băncii. Riscul de lichiditate se gestionează zilnic și în dinamică prin monitorizarea limitelor investiționale stabilite prin regulamentele interne și hotărârile Comitetului executiv.

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

a) Instrumentele financiare în moneda națională

Considerând atribuțiile Băncii în calitate de autoritate monetară care includ stabilirea și implementarea politicii monetare în stat, controlul lichidității în sistemul financiar și, inter alia, dreptul exclusiv de a emite pe teritoriul Republicii Moldova bancnote și monede metalice ca mijloc de plată, Banca nu este expusă riscului de lichiditate din decalajele de plăți și încasări, active și datorii în fluxurile în moneda națională, ci, de fapt, limitărilor inerente ale politicii monetare.

Valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova și deținute de Bancă pe parcursul anului 2024, în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior de la Bancă, au avut scadența contractuală maximă de 2 ani. La scadență, aceste valori mobiliare sunt răscumpărate de Guvern și sunt reemise sub formă de bonuri de trezorerie sau obligațiuni de stat.

Valorile mobiliare de stat emise în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată rezultate din garanțiile de stat au fost obținute de către Bancă la 4 octombrie 2016 sub formă de obligațiuni de stat cu scadențele de la 1 la 25 ani. Termenul de 25 de ani a fost stabilit urmărindu-se echilibrul între presiunea anuală suplimentară care poate fi suportată de bugetul de stat și, în același timp, stingerea cât mai rapid posibil a acestor obligații.

Operațiunile repo de injectare a lichidităților derulate pe parcursul anului 2024 au avut un termen de 14 zile și au fost efectuate prin procedura licitațiilor fără plafon.

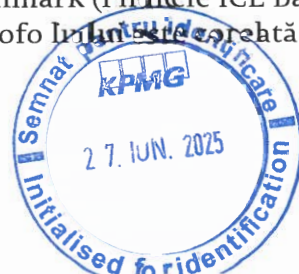
b) Instrumentele financiare în valută

Monitorizarea riscului de lichiditate se efectuează prin formarea tranșelor investiționale și prin utilizarea unor benchmark-uri stabilite pentru subportofoliile de investiții indexate în funcție de tipul instrumentelor și de valuta de investiții. Benchmark-urile folosite sunt indici de piață, recunoscuți și utilizați pe plan mondial la evaluarea comparativă a performanței și riscurilor aferente portofoliilor de investiții.

Indicii utilizați sunt furnizați de Intercontinental Exchange (ICE), după preluarea activității de furnizare a indicilor de la Bank of America Merrill Lynch, instituție ce calculează și oferă o gamă largă de benchmark-uri recunoscute și utilizate în întreaga comunitate investițională.

Riscul de lichiditate, în cazul portofoliului de active valutare gestionat intern, cu excluderea portofoliului valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat, este monitorizat permanent de către Bancă prin menținerea unui nivel adecvat al tranșelor în limitele de devieri admisibile și prin limitarea duratei maxime admisibile a portofoliului de investiții, ceea ce nu permite efectuarea investițiilor în instrumente cu scadențe îndelungate.

În cazul portofoliului gestionat de un manager extern (Banca Mondială), limitarea riscului de lichiditate se realizează prin prevederile Acordului de consultanță și management investițional, încheiat la 8 decembrie 2010 între Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) și Banca Națională a Moldovei, care a fost prelungit prin HCE nr.168 din 30 decembrie 2015, cu aplicare din data de 1 februarie 2016. Acordul stipulează că investițiile sunt gestionate în concordanță cu un benchmark (în funcție de ICE Bank of America Merrill Lynch U.S. Treasuries), astfel încât durata portofoliului să nu depășească durata benchmark-ului.

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Riscul de lichiditate pentru portofoliul valorilor mobiliare în valută evaluate la cost amortizat este diminuat prin diversificarea scadenței investițiilor, fiind distribuite în intervalul de până la 10 ani și prin limitarea ponderii acestui portofoliu în portofoliul total al valorilor mobiliare. Totodată, suplinirea portofoliului valorilor mobiliare în valută evaluate la cost amortizat este posibilă numai în cazul în care ponderea acestuia reprezintă mai puțin de 25% din rezervele internaționale și nivelul tranșei de lichiditate la momentul efectuării investițiilor acoperă 4 luni de import, precum și plățile aferente datoriei externe a Băncii și a Guvernului Republicii Moldova și alte plăți în valută pe parcursul unui an.

Lichiditatea este unul dintre criteriile de bază în determinarea componenței activelor valutare. Acest fapt reflectă necesitatea potențială de a transforma rezervele valutare în lichidități în scopuri de intervenție, în cazul în care apar astfel de necesități.

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Scadențele activelor și datoriilor, precum și capacitatea de a înlocui la un cost acceptabil datoriile purtătoare de dobândă pe măsură ce acestea ajung la scadență constituie factori importanți pentru evaluarea lichidității. Analiza activelor și datoriilor financiare în funcție de scadența contractuală la data de raportare este prezentată după cum urmează:

CONSOLIDAT

31 decembrie 2024

	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	0-3 luni MII LEI	3-6 luni MII LEI	6-12 luni MII LEI	De la 1 la 2 ani MII LEI	De la 2 la 5 ani MII LEI	Mai mult de 5 ani MII LEI	Scadență nedeterminată MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	18 862 810	18 280 640	582 170	-	-	-	-	-
Valori mobiliare investiționale	6	84 360 018	11 514 177	9 294 134	23 424 007	14 906 234	16 024 050	9 197 416	-
Active la FMI	7	4 163 499	21 683	-	-	-	-	-	4 141 816
Aur monetar	8	115 639	-	-	-	-	-	-	115 639
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	13 884 466	1 248 453	1 244 886	368 863	388 627	1 355 213	9 278 424	-
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	188 193	151 862	1 502	2 996	5 365	8 201	18 267	-
Alte active financiare	15	4 246	4 246	-	-	-	-	-	-
Total active financiare		121 578 871	31 221 061	11 122 692	23 795 866	15 300 226	17 387 464	18 494 107	4 257 455
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	48 548 977	-	-	-	-	-	-	48 548 977
Disponibilități ale Guvernului RM	17	14 378 442	14 349 442	2 000	27 000	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	18	34 044 742	34 044 742	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	20	191 777	191 777	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	19	9 767 606	9 767 606	-	-	-	-	-	-
Datorii față FMI	7	4 974 304	41 344	70 831	112 073	224 147	371 708	12 384	4 141 817
Datorii față de alte OFI	7	44	18	-	-	-	-	-	26
Datorii privind leasingul	20	5 038	1 538	1 195	2 305	-	-	-	-
Alte datorii financiare	20	322 040	52 309	269 731	-	-	-	-	-
		112 232 970	58 448 776	343 757	141 378	224 147	371 708	12 384	52 690 820
Instrumente derivate									
Intrări	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri	9	192	192	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare		112 233 162	58 448 968	343 757	141 378	224 147	371 708	12 384	52 690 820
Instrumente derivate extrabilanțiere									
Intrări		50 000	50 000	-	-	-	-	-	-
Ieșiri		(50 004)	(50 004)	-	-	-	-	-	-
Decalaj		9 345 705	(27 227 911)	10 778 935	23 654 488	15 076 079	17 015 756	18 481 723	(48 433 365)

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

CONSOLIDAT

31 decembrie 2023

	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	0-3 luni MII LEI	3-6 luni MII LEI	6-12 luni MII LEI	De la 1 la 2 ani MII LEI	De la 2 la 5 ani MII LEI	Mai mult de 5 ani MII LEI	Scadență nedeterminată MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 357	16 153 415	3 677 942	-	-	-	-	-
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	7 770 155	11 449 856	17 766 970	17 340 744	14 243 540	6 227 071	-
Active la FMI	7	4 267 146	203 829	-	-	-	-	-	4 063 317
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	14 252 043	422 503	1 035 352	334 853	1 434 831	1 255 820	9 768 684	-
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	21 987	744	730	1 428	2 470	6 072	10 543	-
Alte active financiare	15	4 839	4 839	-	-	-	-	-	-
Total active financiare		113 261 241	24 555 485	16 163 880	18 103 251	18 778 045	15 505 432	16 006 298	4 148 850
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	17	10 769 559	10 691 826	27 633	-	50 100	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	18	40 239 046	40 239 046	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	20	313 981	313 981	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	19	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7	5 063 104	25 294	69 489	94 811	215 077	502 486	92 629	4 063 318
Datorii față de alte OFI	7	1 821	1 795	-	-	-	-	-	26
Datorii privind leasingul	20	9 535	1 466	1 122	2 291	4 656	-	-	-
Alte datorii financiare	20	310 629	56 559	254 070	-	-	-	-	-
Total datorii financiare		109 978 420	62 509 966	352 314	97 102	269 833	502 486	92 629	46 154 090
Decalaj		3 282 821	(37 954 481)	15 811 566	18 006 149	18 508 212	15 002 946	15 913 669	(42 005 240)

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

BANCA

31 decembrie 2024

	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	0-3 luni MII LEI	3-6 luni MII LEI	6-12 luni MII LEI	De la 1 la 2 ani MII LEI	De la 2 la 5 ani MII LEI	Mai mult de 5 ani MII LEI	Scadență nedeterminată MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	18 862 647	18 280 477	582 170	-	-	-	-	-
Valori mobiliare investiționale	6	84 360 018	11 514 177	9 294 134	23 424 007	14 906 234	16 024 050	9 197 416	-
Active la FMI	7	4 163 499	21 683	-	-	-	-	-	4 141 816
Aur monetar	8	115 639	-	-	-	-	-	-	115 639
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	13 852 550	1 235 881	1 235 672	358 733	388 627	1 355 213	9 278 424	-
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	188 193	151 862	1 502	2 996	5 365	8 201	18 267	-
Investiții în filială	12	24 000	-	-	-	-	-	-	24 000
Alte active financiare	15	3 989	3 989	-	-	-	-	-	-
Total active financiare		121 570 535	31 208 069	11 113 478	23 785 736	15 300 226	17 387 464	18 494 107	4 281 455
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	48 548 977	-	-	-	-	-	-	48 548 977
Disponibilități ale Guvernului RM	17	14 378 442	14 349 442	2 000	27 000	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	18	34 044 742	34 044 742	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	20	193 473	193 473	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	19	9 767 606	9 767 606	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7	4 974 304	41 344	70 831	112 073	224 147	371 708	12 384	4 141 817
Datorii față de alte OFI	7	44	18	-	-	-	-	-	26
Datorii privind leasingul	20	4 594	1 403	1 053	2 138	-	-	-	-
Alte datorii financiare	20	321 939	52 208	269 731	-	-	-	-	-
		112 234 121	58 450 236	343 615	141 211	224 147	371 708	12 384	52 690 820
Instrumente derivate									
Intrări	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri	9	192	192	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare		112 234 313	58 450 428	343 615	141 211	224 147	371 708	12 384	52 690 820
Instrumente derivate extrabilanțiere									
Intrări		50 000	50 000	-	-	-	-	-	-
Ieșiri		(50 004)	(50 004)	-	-	-	-	-	-
Decalaj		9 336 218	(27 242 363)	10 769 863	23 644 525	15 076 079	17 015 756	18 481 723	(48 409 365)

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

BANCA			Valoarea de	0-3	3-6	6-12	De la 1	De la 2	Mai mult	Scadență
31 decembrie 2023		Nota	bilanț	luni	luni	luni	la 2 ani	la 5 ani	de 5 ani	nedeterminată
			MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate										
Numerar și plasamente pe termen scurt	5		19 831 322	16 153 380	3 677 942	-	-	-	-	-
Valori mobiliare investiționale	6		74 798 336	7 770 155	11 449 856	17 766 970	17 340 744	14 243 540	6 227 071	-
Active la FMI	7		4 267 146	203 829	-	-	-	-	-	4 063 317
Aur monetar	8		85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10		14 226 117	414 339	1 023 538	328 905	1 434 831	1 255 820	9 768 684	-
Credite acordate băncilor și altor persoane	11		21 987	744	730	1 428	2 470	6 072	10 543	-
Investiții în filială	12		24 000	-	-	-	-	-	-	24 000
Alte active financiare	15		4 652	4 652	-	-	-	-	-	-
Total active financiare			113 259 093	24 547 099	16 152 066	18 097 303	18 778 045	15 505 432	16 006 298	4 172 850
Datorii nederivate										
Moneda națională în circulație	16		42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	17		10 769 559	10 691 826	27 633	-	50 100	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	18		40 239 046	40 239 046	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	20		321 479	321 479	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	19		11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7		5 063 104	25 294	69 489	94 811	215 077	502 486	92 629	4 063 318
Datorii față de alte OFI	7		1 821	1 795	-	-	-	-	-	26
Datorii privind leasingul	20		8 684	1 365	1 015	2 060	4 244	-	-	-
Alte datorii financiare	10		310 561	56 491	254 070	-	-	-	-	-
Total datorii financiare			109 984 999	62 517 295	352 207	96 871	269 421	502 486	92 629	46 154 090
Decalaj			3 274 094	(37 970 196)	15 799 859	18 000 432	18 508 624	15 002 946	15 913 669	(41 981 240)

Decalajul de lichiditate negativ înregistrat pentru următoarele 3 luni de la data de raportare nu prezintă un risc semnificativ pentru Bancă, având în vedere natura datoriilor financiare, care constau, în mare parte, din disponibilități ale băncilor. Disponibilitățile băncilor reprezintă, în principal, rezervele obligatorii (Nota 18), care trebuie menținute în proporție stabilită prin deciziile de politică monetară ale Băncii, în funcție de nivelul datoriilor monetare ale băncilor licențiate.

Totodată, Banca deține valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG cu un grad înalt de lichiditate. Aceste instrumente pot fi valorificate înainte de scadență, în cazul în care se impune acoperirea unor necesități de lichiditate pe termen scurt.

4. Managementul riscului (continuare)**4.3 Riscul de lichiditate (continuare)**

În tabelul de mai jos este prezentată analiza datoriilor financiare totale, inclusiv sumele dobânzilor viitoare în funcție de scadența contractuală la data de raportare. Sumele aferente datoriilor viitoare au fost calculate cu utilizarea datelor disponibile la data de raportare (cursul oficial al leului moldovenesc, ratele dobânzilor la instrumentele politicii monetare și de creditare etc.).

CONSOLIDAT

31 decembrie 2024	Valoarea de bilant	Valoarea brută nominală	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Datorii									
Moneda națională în circulație	48 548 977	48 548 977	-	-	-	-	-	-	48 548 977
Disponibilități ale Guvernului RM	14 378 442	14 379 995	14 350 313	2 543	27 139	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	34 044 742	34 069 612	34 069 612	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	191 777	191 777	191 777	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	9 767 606	9 773 315	9 773 315	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI*	4 974 304	5 026 517	47 652	76 797	122 699	239 681	385 428	12 443	4 141 817
Datorii față de alte OFI	44	44	18	-	-	-	-	-	26
Datorii privind leasingul	5 038	5 172	1 598	1 238	2 336	-	-	-	-
Alte datorii financiare	322 040	322 040	52 309	269 731	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	112 232 970	112 317 449	58 486 594	350 309	152 174	239 681	385 428	12 443	52 690 820
31 decembrie 2023									
Datorii									
Moneda națională în circulație	42 090 746	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	10 769 559	10 777 052	10 693 789	29 245	2 502	51 516	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	40 239 046	40 283 840	40 283 840	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	313 981	313 981	313 981	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	11 179 999	11 190 290	11 190 290	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI*	5 063 104	5 171 661	36 162	79 693	113 399	245 207	539 537	94 345	4 063 318
Datorii față de alte OFI	1 821	1 821	1 795	-	-	-	-	-	26
Datorii privind leasingul	9 535	10 064	1 590	1 229	2 458	4 787	-	-	-
Alte datorii financiare	310 629	310 629	56 559	254 070	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	109 978 420	110 150 084	62 578 006	364 237	118 359	301 510	539 537	94 345	46 154 090

* Pentru angajamentele Facilității de creditare extinsă (ECF) (anterior Facilitatea de Reducere a Sărăciei și Creștere Economică (PRGF)) primite de la FMI, incluse în datoriile față de FMI, în conformitate cu decizia consiliului directorilor executivi al FMI, dobânzi aferente nu se calculează până la finalizarea programului curent.

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de lichiditate (continuare)

BANCA

31 decembrie 2024	Valoarea de bilanț	Valoarea brută nominală	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Scadență nedeterminată
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Datorii									
Moneda națională în circulație	48 548 977	48 548 977	-	-	-	-	-	-	48 548 977
Disponibilități ale Guvernului RM	14 378 442	14 379 995	14 350 313	2 543	27 139	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	34 044 742	34 069 612	34 069 612	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	193 473	193 473	193 473	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	9 767 606	9 773 315	9 773 315	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI*	4 974 304	5 026 517	47 652	76 797	122 699	239 681	385 428	12 443	4 141 817
Datorii față de alte OFI	44	44	18	-	-	-	-	-	26
Datorii privind leasingul	4 594	4 686	1 442	1 081	2 163	-	-	-	-
Alte datorii financiare	321 939	321 939	52 208	269 731	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	112 234 121	112 318 558	58 488 033	350 152	152 001	239 681	385 428	12 443	52 690 820
31 decembrie 2023									
Datorii									
Moneda națională în circulație	42 090 746	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	10 769 559	10 777 052	10 693 789	29 245	2 502	51 516	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	40 239 046	40 283 840	40 283 840	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	321 479	321 479	321 479	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	11 179 999	11 190 290	11 190 290	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI*	5 063 104	5 171 661	36 162	79 693	113 399	245 207	539 537	94 345	4 063 318
Datorii față de alte OFI	1 821	1 821	1 795	-	-	-	-	-	26
Datorii privind leasingul	8 684	9 033	1 445	1 084	2 168	4 336	-	-	-
Alte datorii financiare	310 561	310 561	56 491	254 070	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	109 984 999	110 156 483	62 585 291	364 092	118 069	301 059	539 537	94 345	46 154 090

* Pentru angajamentele Facilității de creditare extinsă (ECF) (anterior Facilitatea de Reducere a Sărăciei și Creștere Economică (PRGF)) primite de la FMI, incluse în datoriile față de FMI, în conformitate cu decizia consiliului directorilor executivi al FMI, dobânzi aferente nu se calculează până la finalizarea programului curent.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață

Riscul de piață este riscul, ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze ca rezultat al schimbării prețurilor pieței, chiar dacă aceste schimbări sunt cauzate de factori specifici titlurilor de valoare individuale sau emitentului acestora, sau factori care afectează toate titlurile de valoare tranzacționate pe piață.

a) Instrumentele financiare în valută

Procesul de alocare strategică a activelor limitează riscul financiar aferent rezervelor internaționale. Indicatori de performanță (benchmark-uri) sunt stabiliți pentru fiecare subportofoliu, în vederea optimizării raportului dintre rentabilitate și risc, ca urmare a evaluării diverselor scenarii de evoluții ale ratelor dobânzii și ale randamentelor instrumentelor investiționale din portofolii și, corespunzător, a valorii de piață a acestora. Structura valutară optimă, estimată în baza analizei compoziției valutare a plăților de deservire a datoriei externe, a altor plăți valutare și a importurilor de mărfuri și servicii, precum și efectele diversificării valutare sunt considerate în evaluarea riscului valutar.

Toate portofoliile, cu excepția valorilor mobiliare investiționale evaluate la cost amortizat, a conturilor curente și overnight, a activelor în FMI, a plasamentelor la termen la Banca Reglementelor Internaționale și a aurului monetar, sunt administrate cu referință la indicatori strategici de performanță (indici ICE). Performanța portofoliilor, încadrarea în limitele de deviere față de indicatorii de performanță sunt monitorizate lunar și raportate Comitetului de investiții.

Începând cu 1 ianuarie 2023, administrarea rezervelor valutare se realizează în condițiile unui apetit redus de risc, estimat prin aplicarea indicatorului VaR (value at risk), fiind limitat raportul dintre indicator și total rezerve. Banca aplică zilnic metodologia VaR pentru a evalua expunerea la riscul de piață aferent pozițiilor pe care le deține și pentru a estima pierderile economice potențiale bazate pe un șir de parametri și asumări pentru diferite modificări ale condițiilor pieței.

Rezultatul evaluării riscului de piață prin metodologia VaR reprezintă pierderea potențială exprimată în unități monetare pentru portofoliul de investiții total evaluată cu un grad de confidență de 95% și pentru un orizont investițional de o lună, excluzând volatilitatea aferentă componentei de evoluție a ratei de schimb a valutelor din compoziția rezervelor internaționale față de dolarul SUA (valuta de raportare). Acest calcul este furnizat de sistemul informațional Bloomberg.

Valoarea expusă la risc a portofoliului de instrumente financiare în valută (exclusiv aurul monetar) este prezentată după cum urmează:

	Evalueate la cost amortizat		Evalueate la valoarea justă prin AERG		Total		Ponderea în portofoliu
	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	MII LEI	MII USD	%
La 31 decembrie 2024	326 519	17 670	355 246	19 224	681 765	36 894	0,67%
La 31 decembrie 2023	308 653	17 732	458 703	26 353	767 356	44 085	0,82%

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

b) Instrumentele financiare în moneda națională

Riscul de piață în cazul instrumentelor financiare în moneda națională este asociat, în principal, modificării valorii de piață a valorilor mobiliare de stat emise de Guvernul Republicii Moldova, care sunt evaluate la cost amortizat în bilanțul contabil și sunt gestionate, preponderent, în vederea colectării fluxurilor contractuale și utilizării în scopul realizării atribuțiilor conferite prin lege Băncii.

Pentru portofoliul *"Valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior"*, riscul se gestionează prin reemiterea la scadență a unor valori mobiliare la rate ale dobânzilor de piață, în baza ratelor nominale medii ponderate la valorile mobiliare de stat vândute recent pe piața primară și prin agrearea anuală cu Ministerul Finanțelor a scadențelor maxime pentru reemisiune (pentru anii 2024 și 2023 scadența maximă acceptată fiind agreată la 3 ani). Valorile mobiliare respective sunt deținute, în principal, în vederea colectării fluxurilor contractuale, dar pot fi utilizate și în operațiuni de piață deschisă, prin intermediul tranzacțiilor reverse repo (absorbții temporare de lichiditate), însă astfel de operațiuni nu s-au înregistrat recent, iar obținerea câștigurilor din modificarea prețului de piață al valorilor mobiliare nu este relevantă în cazul acestor instrumente.

În cazul portofoliului *Valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat*, riscul pierderilor sau câștigurilor din modificarea valorii de piață a valorilor mobiliare s-a abordat la data emiterii, întrucât acesta a fost structurat în instrumente financiare cu cupon fix de 1,4% (cele cu scadența până la 9 ani) și 5,3% (cele cu scadența de la 10 la 25 ani) respectiv, cu scadențe graduale de până la 25 de ani, replicând în esență fluxurile de numerar aferente unui instrument financiar cu o rată efectivă a dobânzii de 5%, egală cu ținta ratei inflației la data emiterii acestora (2016), care urma să permită ca valoarea achitată pe toată durata portofoliului, în termeni reali, să rămână nemodificată și să permită Băncii să evite pierderi suplimentare legate de deprecierea datoriei (la fel, în termeni reali). Mai mult, conform *Legii nr. 235/2016*, obligațiunile de stat sunt în circulație liberă, însă doar 40% din portofoliul respectiv poate fi comercializat de Bancă pe piața secundară, în același timp putând fi utilizat în întregime în operațiunile de piață deschisă de absorbții temporare de lichiditate (reverse repo). Pentru *valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat* nu există o curbă a ratelor dobânzii, în vederea alinierii valorii de piață a acestora doar cu aplicarea datelor de intrare observabile pe piață (scadența maximă a valorilor mobiliare de stat puse în circulație – 10 ani).

În cazul *Operațiunilor repo*, licitațiile se derulează la o rată fixă a dobânzii, stabilită de către Comitetul executiv în cadrul ședințelor de politică monetară.

4.4.1 Riscul ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este riscul, ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze din cauza schimbărilor nivelului ratei dobânzii pe piață.

Modificarea ratelor dobânzii pe piața externă poate avea un impact asupra valorii portofoliului de investiții în valută și asupra fluxului de mijloace bănești în viitor.

Cele mai sensibile instrumente la modificarea ratelor dobânzii pe piața externă sunt valorile mobiliare în valută, deoarece modificarea ratelor dobânzii afectează prețul acestor active. Totodată, ca rezultat al fluctuațiilor ratelor dobânzii pe piața externă pot apărea divergențe negative dintre ratele dobânzii la portofoliul investițional în valută și ratele dobânzii la datoriile în valută ale Băncii.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

La gestionarea riscului ratei dobânzii cauzat de evoluțiile pe piața externă, o atenție deosebită se acordă principiului diversificării portofoliului de investiții pe scadențe și pe valute. Analiza activelor și datoriilor financiare la data de raportare în funcție de ratele contractuale și data actualizării ratelor dobânzii acestora este prezentată după cum urmează:

CONSOLIDAT

31 decembrie 2024

	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	0-3 luni MII LEI	3-6 luni MII LEI	6-12 luni MII LEI	De la 1 la 2 ani MII LEI	De la 2 la 5 ani MII LEI	Mai mult de 5 ani MII LEI	Nepurtătoare de dobândă MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	18 862 810	17 117 947	582 170	-	-	-	-	1 162 693
Valori mobiliare investiționale	6	84 360 018	11 222 269	9 154 781	23 364 270	14 906 234	16 024 050	9 197 416	490 998
Active la FMI	7	4 163 499	21 375	-	-	-	-	-	4 142 124
Aur monetar	8	115 639	-	-	-	-	-	-	115 639
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	13 884 466	994 596	1 086 659	368 766	388 627	1 355 213	9 278 424	412 181
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	188 193	150 289	33 823	532	1 015	1 913	400	221
Alte active financiare	15	4 246	-	-	-	-	-	-	4 246
Total active financiare		121 578 871	29 506 476	10 857 433	23 733 568	15 295 876	17 381 176	18 476 240	6 328 102
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	48 548 977	-	-	-	-	-	-	48 548 977
Disponibilități ale Guvernului RM	17	14 378 442	11 965 311	2 000	27 000	-	-	-	2 384 131
Disponibilități ale băncilor	18	34 044 742	28 368 300	-	-	-	-	-	5 676 442
Disponibilități ale altor clienți	20	191 777	-	-	-	-	-	-	191 777
Certificate emise de BNM	19	9 767 606	9 767 606	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7	4 974 304	687 163	-	15 431	30 862	92 586	4 581	4 143 681
Datorii față de alte OPI	7	44	-	-	-	-	-	-	44
Datorii privind leasingul	20	5 038	1 538	1 195	2 305	-	-	-	-
Alte datorii financiare	20	322 040	-	-	-	-	-	-	322 040
		112 232 970	50 789 918	3 195	44 736	30 862	92 586	4 581	61 267 092
Instrumente derivate									
Intrări	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri	9	192	-	-	-	-	-	-	192
Total datorii financiare		112 233 162	50 789 918	3 195	44 736	30 862	92 586	4 581	61 267 284
Instrumente derivate extrabilanțiere									
Intrări		50 000	50 000	-	-	-	-	-	-
Ieșiri		(50 004)	(50 000)	-	-	-	-	-	(4)
Decalaj		9 345 705	(21 283 442)	10 854 238	23 688 832	15 265 014	17 288 590	18 471 659	(54 939 186)

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

CONSOLIDAT

31 decembrie 2023

	Nota	Valoarea de bilanț	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Nepurtătoare de dobândă
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 357	14 912 536	3 677 943	-	-	-	-	1 240 878
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	7 600 489	11 357 469	17 759 871	17 340 745	14 243 540	6 227 071	269 151
Active la FMI	7	4 267 146	203 249	-	-	-	-	-	4 063 897
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	14 252 043	167 489	872 310	334 793	1 434 831	1 255 820	9 768 684	418 116
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	21 987	301	16 302	575	1 138	2 833	838	-
Alte active financiare	15	4 839	-	-	-	-	-	-	4 839
Total active financiare		113 261 241	22 884 064	15 924 024	18 095 239	18 776 714	15 502 193	15 996 593	6 082 414
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	17	10 769 559	9 401 067	27 552	-	50 100	-	-	1 290 840
Disponibilități ale băncilor	18	40 239 046	34 175 864	-	-	-	-	-	6 063 182
Disponibilități ale altor clienți	20	313 981	-	-	-	-	-	-	313 981
Certificate emise de BNM	19	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7	5 063 104	835 468	-	-	25 455	89 677	34 330	4 078 174
Datorii față de alte OFI	7	1 821	-	-	-	-	-	-	1 821
Datorii privind leasingul	20	9 535	1 466	1 122	2 291	4 656	-	-	-
Alte datorii financiare	20	310 629	-	-	-	-	-	-	310 629
Total datorii financiare		109 978 420	55 593 864	28 674	2 291	80 211	89 677	34 330	54 149 373
Decalaj		3 282 821	(32 709 800)	15 895 350	18 092 948	18 696 503	15 412 516	15 962 263	(48 066 959)

Banca Națională a Moldovei

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

BANCA

31 decembrie 2024

	Nota	Valoarea de bilant	0-3 luni	3-6 luni	6-12 luni	De la 1 la 2 ani	De la 2 la 5 ani	Mai mult de 5 ani	Nepurtătoare de dobândă
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	18 862 647	17 117 862	582 170	-	-	-	-	1 162 615
Valori mobiliare investiționale	6	84 360 018	11 222 269	9 154 781	23 364 270	14 906 234	16 024 050	9 197 416	490 998
Active la FMI	7	4 163 499	21 375	-	-	-	-	-	4 142 124
Aur monetar	8	115 639	-	-	-	-	-	-	115 639
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	13 852 550	982 623	1 077 696	358 733	388 627	1 355 213	9 278 424	411 234
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	188 193	150 289	33 823	532	1 015	1 913	400	221
Investiții în filială	12	24 000	-	-	-	-	-	-	24 000
Alte active financiare	15	3 989	-	-	-	-	-	-	3 989
Total active financiare		121 570 535	29 494 418	10 848 470	23 723 535	15 295 876	17 381 176	18 476 240	6 350 820
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	48 548 977	-	-	-	-	-	-	48 548 977
Disponibilități ale Guvernului RM	17	14 378 442	11 965 311	2 000	27 000	-	-	-	2 384 131
Disponibilități ale băncilor	18	34 044 742	28 368 300	-	-	-	-	-	5 676 442
Disponibilități ale altor clienți	20	193 473	-	-	-	-	-	-	193 473
Certificate emise de BNM	19	9 767 606	9 767 606	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7	4 974 304	687 163	-	15 431	30 862	92 586	4 581	4 143 681
Datorii față de alte OFI	7	44	-	-	-	-	-	-	44
Datorii privind leasing	20	4 594	1 403	1 053	2 138	-	-	-	-
Alte datorii financiare	20	321 939	-	-	-	-	-	-	321 939
		112 234 121	50 789 783	3 053	44 569	30 862	92 586	4 581	61 268 687
Instrumente derivate									
Intrări	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri	9	192	-	-	-	-	-	-	192
Total datorii financiare		112 234 313	50 789 783	3 053	44 569	30 862	92 586	4 581	61 268 879
Instrumente derivate extrabilanțiere									
Intrări		50 000	50 000	-	-	-	-	-	-
Ieșiri		(50 004)	(50 000)	-	-	-	-	-	(4)
Decalaj		9 336 218	(21 295 365)	10 845 417	23 678 966	15 265 014	17 288 590	18 471 659	(54 918 063)

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

BANCA

31 decembrie 2023

	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	0-3 luni MII LEI	3-6 luni MII LEI	6-12 luni MII LEI	De la 1 la 2 ani MII LEI	De la 2 la 5 ani MII LEI	Mai mult de 5 ani MII LEI	Nepurtătoare de dobândă MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 322	14 912 532	3 677 943	-	-	-	-	1 240 847
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	7 600 489	11 357 469	17 759 871	17 340 745	14 243 540	6 227 071	269 151
Active la FMI	7	4 267 146	203 249	-	-	-	-	-	4 063 897
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	14 226 117	160 123	861 089	328 905	1 434 831	1 255 820	9 768 684	416 665
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	21 987	301	16 302	575	1 138	2 833	838	-
Investiții în filială	12	24 000	-	-	-	-	-	-	24 000
Alte active financiare	15	4 652	-	-	-	-	-	-	4 652
Total active financiare		113 259 093	22 876 694	15 912 803	18 089 351	18 776 714	15 502 193	15 996 593	6 104 745
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	42 090 746	-	-	-	-	-	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	17	10 769 559	9 401 067	27 552	-	50 100	-	-	1 290 840
Disponibilități ale băncilor	18	40 239 046	34 175 864	-	-	-	-	-	6 063 182
Disponibilități ale altor clienți	20	321 479	-	-	-	-	-	-	321 479
Certificate emise de BNM	19	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7	5 063 104	835 468	-	-	25 455	89 677	34 330	4 078 174
Datorii față de alte OFI	7	1 821	-	-	-	-	-	-	1 821
Datorii privind leasingul	20	8 684	1 365	1 015	2 060	4 244	-	-	-
Alte datorii financiare	20	310 561	-	-	-	-	-	-	310 561
Total datorii financiare		109 984 999	55 593 763	28 567	2 060	79 799	89 677	34 330	54 156 803
Decalaj		3 274 094	(32 717 069)	15 884 236	18 087 291	18 696 915	15 412 516	15 962 263	(48 052 058)

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Aceste active și datorii implică rate fixe ale dobânzilor, cu excepția conturilor curente cu solduri remunerabile care sunt legate de ratele repo, ratele dobânzii interbancare, ESTR, rata la facilitatea de depozit overnight stabilită de Banca Centrală Europeană, rata de bază stabilită de Banca Angliei, la fel, cu excepția contului curent la FMI și a angajamentelor Facilității de Finanțare Extinsă (EFF), la care se aplică rate variabile stabilite săptămânal de FMI.

Ratele medii aplicabile componentelor majore ale bilanțului contabil au fost dezvăluite în notele la situațiile financiare referitoare la aceste componente.

Pentru a determina riscul ratei dobânzii aferent plasamentelor la vedere și la termen în valută și valorilor mobiliare în valută, Banca efectuează calculul veniturilor/pierderilor posibile asumând o majorare/diminuare a ratei dobânzii la aceste instrumente. Stabilizarea politici monetare pe fondul temperării presiunilor inflaționiste și persistența nivelului înalt al ratelor dobânzilor pe parcursul primului semestru al anului 2024, precum și demararea ciclului de reduceri ale ratelor dobânzilor în a doua parte a anului au reorientat așteptările cu privire la continuarea, pe parcursul anului 2025, a relaxării politicii monetare a autorităților aferente principalelor valute din structura rezervelor internaționale. În acest sens, pornind de la evoluția prognozată a ratelor dobânzilor, Banca a estimat fluctuația variabilei riscului ratei dobânzii cu 1 p.p.

Conform soldului mediu al depozitelor la vedere și la termen ale Grupului și Băncii pentru perioada de raportare și al valorilor mobiliare în valută, valoarea veniturilor/pierderilor posibile de la majorarea/diminuarea ratei dobânzii cu 1,0 p.p. constituie +/- 1 009 353 mii lei, echivalentul a 54 621 mii USD (la 31 decembrie 2023: +/- 838 426 mii lei, echivalentul a 48 168 mii USD).

Sensibilitatea prețului valorilor mobiliare în valută la modificarea ratelor dobânzii este evaluată aplicând PV01. PV01 este o metodă de cuantificare a riscului ratei dobânzii care constă în determinarea diferenței dintre valoarea de piață a portofoliului valorilor mobiliare și valoarea acestuia calculată în cazul modificării ratelor profitabilității cu 0,01 p.p. O modificare a ratei profitabilității cu 0,01 p.p. duce la modificarea în sens opus a valorii portofoliului calculată cu aplicarea metodei PV01.

La situația din 31 decembrie 2024, modificarea ratei profitabilității cu 0,01 p.p. duce la modificarea valorii prezente a portofoliului valorilor mobiliare investiționale ale Grupului și Băncii cu 14 820 mii lei, echivalentul a 802 mii USD, ceea ce reprezintă 0,02% din portofoliul valorilor mobiliare investiționale (la 31 decembrie 2023: 12 556 mii lei, echivalentul a 721 mii USD, ceea ce reprezintă 0,02% din portofoliul valorilor mobiliare investiționale).

În cazul valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, sensibilitatea la rata dobânzii, la situația din 31 decembrie 2024, s-a evaluat la modificarea ratei dobânzii cu 0,5 p.p., considerând circumstanțele aplicabile la acea dată și prognozele macroeconomice pentru anul 2025.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Astfel, majorarea/diminuarea ratei dobânzii cu 0,5 p.p. duce la înregistrarea veniturilor/pierderilor posibile aferente valorilor mobiliare de stat ale Grupului și Băncii de +/- 10 348 mii lei (la 31 decembrie 2023: 15 807 mii lei, considerând majorarea/diminuarea ratei dobânzii cu 1,5 p.p.).

La situația din 31 decembrie 2024, modificarea ratei profitabilității cu 0,01 p.p. ar duce la modificarea valorii prezente a portofoliului valorilor mobiliare de stat (ale Grupului și Băncii) cu 8 362 mii lei (aferent portofoliului Băncii: 8 361 mii lei), ceea ce reprezintă 0,06% din portofoliul valorilor mobiliare de stat (la 31 decembrie 2023: 9 161 mii lei, din care aferent portofoliului Băncii - 9 160 mii lei, ceea ce reprezintă 0,07% din portofoliu).

Riscul ratei dobânzii în cazul instrumentelor de politică monetară (facilități permanente sub formă de credite și depozite overnight, repo și reverse repo, certificatele Băncii Naționale a Moldovei, rezervele obligatorii) este subsecvent obiectivului fundamental al Băncii Naționale a Moldovei - asigurării și menținerii stabilității prețurilor și, prin urmare, subsecvent creării de către Bancă a condițiilor monetare. Realizarea acestui obiectiv necesită aplicarea instrumentelor de politică monetară cu implicare de costuri, iar decalajul de structură și costuri fiind secundar eficienței deciziilor de politică monetară.

Instrumentele de politică monetară sunt instrumente pe termen scurt (până la 28 zile) cu dobânzi fixe, remunerate la rate ale dobânzilor derivate din rata de bază (în coridor), revizuite în ședințele Comitetului executiv al BNM aferent deciziilor de politică monetară și desfășurate cu o periodicitate agreată conform calendarului anual.

Indirect, riscul este gestionat prin aplicarea coridorului dintre rata dobânzii la creditele overnight și depozitele overnight (2024: 4 p.p. coridor dintre rata dobânzii la creditele overnight și depozitele overnight; 2023: 4 p.p.), care are menirea de a calibra instrumentele de politică monetară cu scopul eficientizării mecanismului de transmisie a deciziilor de politică monetară.

4.4.2 Riscul valutar

Riscul valutar este riscul, ca valoarea instrumentelor financiare să varieze ca urmare a modificării cursului oficial al leului moldovenesc.

În procesul de gestionare a rezervelor valutare Banca deține o poziție valutară lungă. Diminuarea riscului valutar se realizează prin aplicarea politicii de diversificare a portofoliului de investiții. Structura valutară normativă a portofoliului de investiții este stabilită de către Comitetul executiv al BNM și are drept scop acoperirea riscului valutar printr-o corespondență adecvată a compoziției valutare a activelor și pasivelor și printr-un orizont investițional acceptabil pentru deservirea datoriilor externe curente și implementarea politicii valutare a statului.

La data de 31 decembrie 2024, compoziția valutară normativă a rezervelor internaționale prevedea următoarele intervale admisibile de variație: euro - între 50% și 70%, dolarul SUA - între 25% și 50%, alte valute - maxim 10%. Conform HCE nr.333 din 19 decembrie 2024, tranziția la noua compoziție valutară va fi asigurată până la 31 martie 2025 (la 31 decembrie 2023 ponderea dolarului SUA în structura valutară normativă constituia 60%, euro - 30%, alte valute - 10%).

Banca Națională a Moldovei

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.2 Riscul valutar (continuare)

La data de raportare, exista următoarea poziție valutară:

CONSOLIDAT

31 decembrie 2024

	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	MDL MII LEI	USD MII LEI	EUR MII LEI	GBP MII LEI	XDR MII LEI	CNY MII LEI	Alte valute MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	18 862 810	163	2 612 546	14 472 360	1 776 903	-	-	838
Valori mobiliare investiționale	6	84 360 018	-	49 790 651	34 569 367	-	-	-	-
Active la FMI	7	4 163 499	-	-	-	-	4 163 499	-	-
Aur monetar	8	115 639	-	-	-	-	-	-	115 639
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	13 884 466	13 884 466	-	-	-	-	-	-
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	188 193	188 193	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	15	4 246	4 207	39	-	-	-	-	-
Total active financiare		121 578 871	14 077 029	52 403 236	49 041 727	1 776 903	4 163 499	-	116 477
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	48 548 977	48 548 977	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale Guvernului RM	17	14 378 442	12 007 416	599 358	1 771 668	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	18	34 044 742	17 275 090	3 666 374	13 103 278	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	20	191 777	191 777	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	19	9 767 606	9 767 606	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7	4 974 304	-	-	-	-	4 974 304	-	-
Datorii față de alte OFI	7	44	44	-	-	-	-	-	-
Datorii privind leasingul	20	5 038	-	-	5 038	-	-	-	-
Alte datorii financiare	20	322 040	35 879	273 475	12 684	2	-	-	-
		112 232 970	87 826 789	4 539 207	14 892 668	2	4 974 304	-	-
Instrumente derivate									
Intrări	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri	9	192	192	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare		112 233 162	87 826 981	4 539 207	14 892 668	2	4 974 304	-	-
Instrumente derivate extrabilanțiere									
Intrări		50 000	50 000	-	-	-	-	-	-
Ieșiri		(50 004)	-	(50 004)	-	-	-	-	-
Decalaj		9 345 705	(73 699 952)	47 814 025	34 149 059	1 776 901	(810 805)	-	116 477

La situația din 31 decembrie 2024, alte valute sunt reprezentate de aur monetar – 115 639 mii lei, lei românești – 829 mii lei și yeni japonezi – 9 mii lei.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.2 Riscul valutar (continuare)

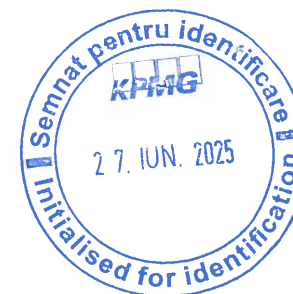
CONSOLIDAT

31 decembrie 2023

Active nederivate

	Nota	Valoarea de bilanț MII LEI	MDL MII LEI	USD MII LEI	EUR MII LEI	GBP MII LEI	XDR MII LEI	CNY MII LEI	Alte valute MII LEI
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 357	30	7 528 154	9 431 146	1 651 081	-	1 220 329	617
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	-	54 927 103	19 871 233	-	-	-	-
Active la FMI	7	4 267 146	-	-	-	-	4 267 146	-	-
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	14 252 043	14 252 043	-	-	-	-	-	-
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	21 987	21 987	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	15	4 839	1 965	-	-	-	2 874	-	-
Total active financiare		113 261 241	14 276 025	62 455 257	29 302 379	1 651 081	4 270 020	1 220 329	86 150
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	42 090 746	42 090 746	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale Guvernului RM	17	10 769 559	9 496 028	380 837	892 694	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	18	40 239 046	22 571 500	4 383 855	13 283 691	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	20	313 981	313 981	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	19	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii la FMI	7	5 063 104	-	-	-	-	5 063 104	-	-
Datorii față de alte OFI	7	1 821	1 821	-	-	-	-	-	-
Datorii privind leasingul	20	9 535	-	-	9 535	-	-	-	-
Alte datorii financiare	20	310 629	32 797	259 996	17 833	2	-	-	1
Total datorii financiare		109 978 420	85 686 872	5 024 688	14 203 753	2	5 063 104	-	1
Decalaj		3 282 821	(71 410 847)	57 430 569	15 098 626	1 651 079	(793 084)	1 220 329	86 149

La situația din 31 decembrie 2023, alte valute sunt reprezentate de aur monetar – 85 533 mii lei, lei românești – 584 mii lei, coroane norvegiene – 19 mii lei, franci elvețieni – 9 mii lei, ruble rusești – 3 mii lei, coroane daneze – 2 mii lei și yenii japonezi – 1 mii lei.

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.2 Riscul valutar (continuare)

BANCA

31 decembrie 2024

	Nota	Valoarea de bilanț	MDL	USD	EUR	GBP	XDR	CNY	Alte valute
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active nederivate									
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	18 862 647	-	2 612 546	14 472 360	1 776 903	-	-	838
Valori mobiliare investiționale	6	84 360 018	-	49 790 651	34 569 367	-	-	-	-
Active la FMI	7	4 163 499	-	-	-	-	4 163 499	-	-
Aur monetar	8	115 639	-	-	-	-	-	-	115 639
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	13 852 550	13 852 550	-	-	-	-	-	-
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	188 193	188 193	-	-	-	-	-	-
Investiții în filială	12	24 000	24 000	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	15	3 989	3 950	39	-	-	-	-	-
Total active financiare		121 570 535	14 068 693	52 403 236	49 041 727	1 776 903	4 163 499	-	116 477
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	48 548 977	48 548 977	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale Guvernului RM	17	14 378 442	12 007 416	599 358	1 771 668	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	18	34 044 742	17 275 090	3 666 374	13 103 278	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	20	193 473	193 473	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	19	9 767 606	9 767 606	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7	4 974 304	-	-	-	-	4 974 304	-	-
Datorii față de alte OFI	7	44	44	-	-	-	-	-	-
Datorii privind leasingul	20	4 594	-	-	4 594	-	-	-	-
Alte datorii financiare	20	321 939	36 068	273 475	12 394	2	-	-	-
		112 234 121	87 828 674	4 539 207	14 891 934	2	4 974 304	-	-
Instrumente derivate									
Intrări	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Ieșiri	9	192	192	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare		112 234 313	87 828 866	4 539 207	14 891 934	2	4 974 304	-	-
Instrumente derivate extrabilanțiere									
Intrări		50 000	50 000	-	-	-	-	-	-
Ieșiri		(50 004)	-	(50 004)	-	-	-	-	-
Decalaj		9 336 218	(73 710 173)	47 814 025	34 149 793	1 776 901	(810 805)	-	116 477

La situația din 31 decembrie 2024, alte valute sunt reprezentate de aur monetar – 115 639 mii lei, lei românești – 829 mii lei și yeni japonezi – 9 mii lei.

Banca Națională a Moldovei

4. Managementul riscului (continuare)

4.4 Riscul de piață (continuare)

4.4.2 Riscul valutar (continuare)

BANCA

31 decembrie 2023	Nota	Valoarea de bilanț	MDL	USD	EUR	GBP	XDR	CNY	Alte valute
Active nederivate		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	19 831 322	-	7 528 154	9 431 141	1 651 081	-	1 220 329	617
Valori mobiliare investiționale	6	74 798 336	-	54 927 103	19 871 233	-	-	-	-
Active la FMI	7	4 267 146	-	-	-	-	4 267 146	-	-
Aur monetar	8	85 533	-	-	-	-	-	-	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	14 226 117	14 226 117	-	-	-	-	-	-
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	21 987	21 987	-	-	-	-	-	-
Investiții în filială	12	24 000	24 000	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	15	4 652	1 778	-	-	-	2 874	-	-
Total active financiare		113 259 093	14 273 882	62 455 257	29 302 374	1 651 081	4 270 020	1 220 329	86 150
Datorii nederivate									
Moneda națională în circulație	16	42 090 746	42 090 746	-	-	-	-	-	-
Disponibilități ale Guvernului RM	17	10 769 559	9 496 028	380 837	892 694	-	-	-	-
Disponibilități ale băncilor	18	40 239 046	22 571 500	4 383 855	13 283 691	-	-	-	-
Disponibilități ale altor clienți	20	321 479	321 479	-	-	-	-	-	-
Certificate emise de BNM	19	11 179 999	11 179 999	-	-	-	-	-	-
Datorii față de FMI	7	5 063 104	-	-	-	-	5 063 104	-	-
Datorii față de alte OFI	7	1 821	1 821	-	-	-	-	-	-
Datorii privind leasingul	20	8 684	-	-	8 684	-	-	-	-
Alte datorii financiare	20	310 561	33 021	259 996	17 541	2	-	-	1
Total datorii financiare		109 984 999	85 694 594	5 024 688	14 202 610	2	5 063 104	-	1
Decalaj		3 274 094	(71 420 712)	57 430 569	15 099 764	1 651 079	(793 084)	1 220 329	86 149

La situația din 31 decembrie 2023, alte valute sunt reprezentate de aur monetar – 85 533 mii lei, lei românești – 584 mii lei, coroane norvegiene – 19 mii lei, franci elvețieni – 9 mii lei, ruble rusești – 3 mii lei, coroane daneze – 2 mii lei și yenii japonezi – 1 mii lei.

4. Managementul riscului (continuare)**4.4 Riscul de piață (continuare)****4.4.2 Riscul valutar (continuare)**

Pentru a estima riscul valutar aferent activelor și datoriilor în valută, sunt calculate veniturile/pierderile nerealizate posibile, asumând o deviere de +/-10% a cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele în care aceste active și datorii sunt denominate.

Conform situațiilor la 31 decembrie 2024 și 31 decembrie 2023 respectiv, valoarea impactului posibil asupra profitului și capitalului Băncii este evaluată după cum urmează:

	31 decembrie 2024		31 decembrie 2023	
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
	Profit	Capital	Profit	Capital
MDL față de USD	+/-4 780 917	+/-4 780 917	+/-5 742 545	+/-5 742 545
MDL față de EUR	+/-3 414 632	+/-3 414 632	+/- 1 509 788	+/- 1 509 788
MDL față de GBP	+/- 177 690	+/- 177 690	+/- 165 108	+/- 165 108
MDL față de CNY	-	-	+/- 122 033	+/- 122 033
MDL față de XDR	-/+ 81 362	-/+ 81 362	-/+ 78 873	-/+ 78 873
MDL față de alte valute	+/- 84	+/- 84	+/- 62	+/- 62

În cazul aprecierii MDL față de valutele respective se generează pierderi nerealizate și viceversa, în cazul deprecierei se generează venituri nerealizate, excepție fiind XDR, pentru care aprecierea MDL față de XDR generează venituri nerealizate, iar deprecierea generează pierderi nerealizate.

4.5 Riscurile climatice

Planul strategic „BNM 2025”, cu obiectivul transversal setat „Responsabilitate socială și față de mediu”, își propune să aducă contribuții tangibile la creșterea gradului de sustenabilitate atât la nivel de sector financiar, cât și la nivel instituțional. În acest sens, Banca întreprinde un șir de măsuri privind schimbările climatice, integrarea riscurilor climatice în procesul decizional și dezvoltarea finanțării durabile.

Astfel, Banca, în calitate de bancă centrală, fără prejudicierea obiectivului său fundamental de asigurare și menținere a stabilității prețurilor, în limita atribuțiilor sale, contribuie la stabilitatea sistemului financiar și sprijină politica economică generală a Republicii Moldova. În baza Memorandumului cu privire la politicile economice și financiare încheiat cu Fondul Monetar Internațional, inclusiv măsurile de reformă din programul susținut prin Mecanismul de finanțare pentru reziliență și durabilitate, și a Memorandumului de Înțelegere, semnat la data de 27 mai 2024 între Guvernul Republicii Moldova, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, a fost asumat angajamentul pentru elaborarea și implementarea unui cadru național de finanțare durabilă, aliniat la cele mai bune practici internaționale și ale Uniunii Europene, contribuind astfel la atenuarea schimbărilor climatice și la tranziția către o economie durabilă.

La fel, în anul 2024, prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 145 din 28 mai 2024, a fost aprobată Foaia de parcurs pentru finanțare durabilă - un document strategic de orientare și promovare a finanțării durabile. Foaia de parcurs constă din patru piloni principali, în cadrul cărora sunt planificate acțiuni și măsuri concrete, care urmează a fi realizate conform Planului de acțiuni pentru dezvoltarea finanțării durabile în Republica Moldova 2024-2028.

4. Managementul riscului (continuare)

4.5 Riscurile climatice (continuare)

În acest scop, a fost consolidată expertiza și capacitatea instituțională pe acest domeniu, prin participarea a 26 salariați la 18 evenimente de dezvoltare profesională (seminare, conferințe, instruirii). Suplimentar, Banca beneficiază de asistență tehnică, care include domeniul de responsabilitate socială și de mediu și schimbările climatice, în cadrul proiectului "Dezvoltarea unui cadru de finanțare durabilă pentru sectorul financiar al Republicii Moldova", susținut de către Corporația Financiară Internațională din cadrul Grupului Băncii Mondiale.

În scopul reducerii impactului asupra mediului și alinierea procesului de achiziție la strategia națională "Moldova Europeană 2030", în ultimii doi ani Banca a intensificat procesul de tranziție la achizițiile verzi. Astfel, în 2024 din numărul total de achiziții efectuate de Bancă, 12,42% au fost realizate cu aplicarea cerințelor de mediu, ceea ce constituie 45,14% din valoarea totală a achizițiilor.

Totodată, în scopul eficientizării consumului de energie și reducerii emisiilor, urmărind limitarea încălzirii globale la 1,5°C în conformitate cu Acordul de la Paris, au fost luate măsuri de reducere a consumului de energie legat de iluminat, echipamente de întreținere și dezvoltare a infrastructurii tehnologiilor informaționale (certIFICATE Energy Star sau echivalente), precum și alte elemente tehnice și instalații care au fost înlocuite cu versiuni mai eficiente din punct de vedere energetic.

Ca rezultat al introducerii în anul 2020 a semnăturii electronice la nivelul proceselor de activitate ale Băncii, fapt ce a asigurat un circuit predominant electronic al documentelor, a dus la diminuarea cantității de hârtie utilizată. Astfel, în anul 2024 s-a consumat cu 39,6% mai puțină hârtie comparativ cu anul de referință anterior introducerii semnăturii electronice (2019).

Pe parcursul anului de raportare, Banca a continuat să integreze considerațiile privind durabilitatea în procesul de gestionare a rezervelor valutare prin abordarea riscurilor climatice în deciziile investiționale, politica investițională fiind orientată spre promovarea investițiilor sustenabile.

Integrarea principiilor de sustenabilitate în procesul de selecție a instrumentelor investiționale permite Băncii să abordeze riscurile climatice dintr-o perspectivă mai largă și să protejeze portofoliile sale de riscurile emergente asociate cu tranziția către o economie verde. Această abordare reflectă o schimbare în modul în care Banca înțelege și gestionează riscurile financiare, inclusiv cele legate de schimbările climatice și subliniază importanța unui management mai responsabil și sustenabil al resurselor financiare pe termen lung.

Riscurile legate de climă pot declanșa sau amplifica fluctuațiile pieței și pot influența atractivitatea investițiilor. Astfel, Banca adoptă o abordare holistică în gestionarea potențialului impact al riscurilor climatice asupra rezervelor valutare, considerându-le ca factori amplificatori ai riscurilor tradiționale, precum riscul de credit și de piață, care sunt gestionate conform cadrului BNM de gestionare a riscurilor financiare.

O provocare metodologică este dificultatea de a modela factorii climatici și legătura acestora cu caracteristicile de risc și randament ale portofoliului. Constrângerile legate de disponibilitatea și calitatea datelor privind riscurile climatice reprezintă o altă provocare.

Riscurile fizice sau de tranziție pot afecta valoarea de piață a rezervelor valutare și pot cauza volatilitate, prin creșterea spread-urilor sau deteriorarea probabilității de default, ceea ce poate genera riscuri suplimentare de piață și de credit. În vederea atenuării impactului acestor riscuri asupra rezervelor valutare, Banca a luat următoarele măsuri:

4. Managementul riscului (continuare)

4.5 Riscurile climatice (continuare)

- Rezervele valutare sunt în mare măsură protejate împotriva riscurilor climatice pe orizontul investițional scurt. Pe un orizont mai lung, de câteva decenii, aceste riscuri ar putea avea un impact mai mare. Prin urmare, riscul este abordat din perspectiva duratei portofoliului;
- Banca deține, în principal, expuneri suverane ale țărilor dezvoltate cu praguri ridicate de calitate ale riscului de credit, unde expunerile sunt bine diversificate. Această abordare contribuie la menținerea unui risc de credit scăzut și la limitarea riscului de piață datorită expunerilor, preponderent, pe termen scurt;
- Banca investește în obligațiuni sustenabile ale emitenților eligibili, asigurând comparabilitatea acestora, din perspectiva raportului dintre rentabilitate și risc, cu cele ale instrumentelor tradiționale;
- Banca colaborează cu alte bănci centrale și organizații internaționale în inițiative și schimburi de informații pentru a adopta cele mai bune practici în gestionarea riscurilor climatice;

Raportarea riscurilor climatice în Bancă este în dezvoltare, în prezent analizându-se impactul asupra climei privind portofoliul său de obligațiuni și al expunerilor.

În privința riscurilor de mediu aferente operațiunilor proprii, factorii de mediu semnificativi sunt concentrați pe reducerea amprente de mediu a imobilizărilor necesare pentru desfășurarea activității și amprenta de mediu a ciclului de procesare a monedei.

În anul 2025, Banca va continua procesul de dezvoltare a cadrului de gestiune integrată a riscurilor și a politicilor, proceselor și controalelor pentru încorporarea riscurilor climatice, obiectivele fiind centrate pe îmbunătățirea rezilienței sectorului financiar-bancar, promovării finanțării sustenabile, înțelegerii riscurilor de mediu și impactul acestora asupra activităților Băncii.

5. Numerar și plasamente pe termen scurt

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Numerar și plasamente pe termen scurt în valută				
Conturi	-	5	-	-
Numerar	1 159 765	1 148 244	1 159 765	1 148 244
Conturi "Nostro"	39 232	1 606 630	39 232	1 606 630
Depozite la termen	17 663 693	17 076 816	17 663 693	17 076 816
Pierderi de credit așteptate (Nota 4.2)	(43)	(368)	(43)	(368)
	18 862 647	19 831 327	18 862 647	19 831 322
Numerar și plasamente pe termen scurt în moneda națională				
Conturi	163	27	-	-
Numerar	-	3	-	-
	163	30	-	-
Total	18 862 810	19 831 357	18 862 647	19 831 322

Numerarul și plasamentele pe termen scurt nu includ numerarul în moneda națională aflat în casieria Băncii, fiind diminuată cu suma respectivă și poziția „Moneda națională în circulație” (Nota 16). Acest mod de prezentare a numerarului este considerat adecvat ținând cont de calitatea Băncii de emitent al monedei naționale.

La finele perioadei de raportare, mijloacele de pe conturile „Nostro” erau menținute la instituții financiare cu ratingul¹ „AAA” – 24,54%, „AA+” – 26,48%, „AA-” – 16,93%, „A+” – 2,14%, „A” – 28,56%, „BBB” – 0,92% și „BBB-” – 0,43% (la 31 decembrie 2023: „AAA” – 97,02%, „A” – 1,27%, „AA-” – 1,03%, „AA+” – 0,56%, „AA” – 0,08% și „A+” – 0,04%).

La finele perioadei de raportare, depozitele la termen în valută au fost plasate la instituții financiare cu ratingul¹ „AAA” – 86,85%, „AA+” – 13,03%, „AA-” – 0,01% și „A” – 0,11% (la 31 decembrie 2023: „AAA” – 40,45%, „A” – 37,60%, „A+” – 8,88%, „AA+” – 5,87%, „AA-” – 4,12% și „AA” – 3,08%).

La 31 decembrie 2024, din totalul depozitelor la termen în valută soldul celor cu scadența mai mare de 3 luni de la data achiziționării, inclusiv dobânzile aferente, constituia 582 332 mii lei (la 31 decembrie 2023: 9 176 146 mii lei).

La 31 decembrie 2024, în totalul depozitelor la termen în valută soldul depozitelor overnight, inclusiv dobânda calculată aferentă, constituia 15 893 401 mii lei (la 31 decembrie 2023: 3 256 959 mii lei).

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului mediu atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

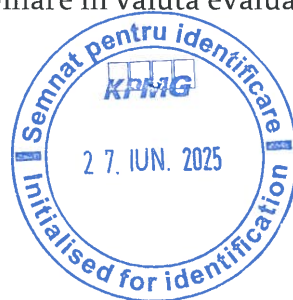
6. Valori mobiliare investiționale

Poziția „Valori mobiliare investiționale” include două categorii de active financiare, după cum este prezentat mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	71 199 982	65 769 149	71 199 982	65 769 149
Valori mobiliare în valută cu cupon	60 163 919	55 982 228	60 163 919	55 982 228
Valori mobiliare în valută cu scont	11 036 063	9 786 921	11 036 063	9 786 921
Valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat	13 160 036	9 029 187	13 160 036	9 029 187
Valori mobiliare în valută cu cupon	13 161 839	9 030 394	13 161 839	9 030 394
Pierderi de credit așteptate (Nota 4.2)	(1 803)	(1 207)	(1 803)	(1 207)
Total	84 360 018	74 798 336	84 360 018	74 798 336

Portofoliul de valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG sunt reprezentate, în principal, de valori mobiliare emise de Guvernele și agențiile guvernamentale din Statele Unite ale Americii, Uniunea Europeană și alte state și cele emise de instituții supranaționale. Portofoliul de valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG este prezentat mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută cu cupon	60 163 919	55 982 228	60 163 919	55 982 228
Valoarea nominală a valorilor mobiliare	60 285 331	57 358 953	60 285 331	57 358 953
Dobânzile și ajustările costului amortizat al valorilor mobiliare	(173 806)	(1 368 131)	(173 806)	(1 368 131)
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare	52 394	(8 594)	52 394	(8 594)
Valori mobiliare în valută cu scont	11 036 063	9 786 921	11 036 063	9 786 921
Valoarea nominală a valorilor mobiliare	11 196 286	9 890 122	11 196 286	9 890 122
Ajustările costului amortizat al valorilor mobiliare	(180 400)	(105 040)	(180 400)	(105 040)
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare	20 177	1 839	20 177	1 839
Total	71 199 982	65 769 149	71 199 982	65 769 149

6. Valori mobiliare investiționale (continuare)

Valorile mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG sunt reevaluate la preț de piață și poartă o rată efectivă a dobânzii fixă cuprinsă între 2,36% și 5,50% anual (la 31 decembrie 2023: 2,72% și 5,69% anual), excluzând valorile mobiliare protejate împotriva inflației cu valoare nominală de 143 830 mii lei (în valuta originală 7 783 mii USD) în cazul cărora rata efectivă a dobânzii se modifică zilnic (la 31 decembrie 2023: 66 818 mii lei, în valuta originală – 3 839 mii USD). La data de 31 decembrie 2024, similar perioadei precedente de raportare, portofoliul nu conține valori mobiliare cu rată flotantă a dobânzii ce se modifică trimestrial.

Efectul din diferența perioadelor de stabilire a ratei flotante și a ratei de referință pentru instrumentele cu rata dobânzii flotantă din portofoliul Băncii este nesemnificativ asupra fluxurilor de numerar ale instrumentelor de datorie cu rată flotantă și, astfel, sunt clasificate în categoria la valoarea justă prin AERG.

Valorile mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG includ și dobânda acumulată, prezentată în categoria *Dobânzile și ajustările costului amortizat al valorilor mobiliare* care la situația din 31 decembrie 2024 constituia 383 961 mii lei (la 31 decembrie 2023: 228 548 mii lei).

La 31 decembrie 2024, ponderea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG cu ratingul „AAA” constituia 41,75%, „AA+” – 47,46%, „AA” – 0,43% și „AA-” – 10,36% (la 31 decembrie 2023: „AAA” constituia 28,91%, „AA+” – 61,55%, „AA” – 9,41% și „AA-” – 0,13%).

În perioada de raportare, au fost vândute și au ajuns la scadență valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG cu valoarea nominală totală de 2 330 456 mii USD și 1 865 873 mii EUR (în anul 2023: 2 703 364 mii USD și 775 050 mii EUR). Totodată, în perioada de raportare, au fost procurate valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG cu valoarea nominală totală de 1 858 958 mii USD și 2 421 673 mii EUR (în anul 2023: 3 262 143 mii USD și 1 316 650 mii EUR).

Conform Acordului de consultanță și management investițional încheiat între Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) și Bancă, BIRD este consultantul și mandatarul Băncii pentru administrarea unei părți a activelor externe, limitate la 20% din rezervele valutare ale Băncii. Investițiile în cadrul acestui program sunt efectuate în valori mobiliare în USD emise de Trezoreria SUA, agenții guvernamentale și supranaționale. Aceste active sunt prezentate în cadrul valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG.

La 31 decembrie 2024, valoarea de bilanț a valorilor mobiliare în valută gestionate extern constituia 7 579 148 mii lei (la 31 decembrie 2023: 4 054 858 mii lei), ponderea acestora în rezervele valutare constituind 7,49% (la 31 decembrie 2023: 4,29%).

Portofoliul valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat reprezintă totalitatea valorilor mobiliare procurate cu intenția de a încasa fluxurile contractuale. Volumul și structura activelor valutare și perspectiva fluxurilor viitoare de mijloace bănești permit menținerea până la scadență a valorilor mobiliare din portofoliul dat. Suplinirea portofoliului valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat este posibilă numai în cazul în care ponderea acestuia reprezintă mai puțin de 25% din rezervele internaționale și nivelul tranșei de lichiditate la momentul efectuării investițiilor acoperă 4 luni de import, precum și plățile aferente datoriei externe a Băncii și a Guvernului Republicii Moldova, și alte plăți în valută pe parcursul unui an. De asemenea, există instrumente investiționale și condiții de piață corespunzătoare investițiilor care pot fi păstrate doar pentru colectarea fluxurilor contractuale.

6. Valori mobiliare investiționale (continuare)

La 31 decembrie 2024, ponderea valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat în rezervele valutare constituia 12,75% (la 31 decembrie 2023: 9,54%). Portofoliul de valori mobiliare în valută la cost amortizat este prezentat mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat				
Valoarea nominală	13 865 870	9 619 537	13 865 870	9 619 537
Dobânzile și ajustările costului amortizat	(704 031)	(589 143)	(704 031)	(589 143)
Pierderi de credit așteptate (Nota 4.2)	(1 803)	(1 207)	(1 803)	(1 207)
Total	13 160 036	9 029 187	13 160 036	9 029 187

Valorile mobiliare evaluate la cost amortizat poartă o rată anuală a dobânzii fixă cuprinsă între 2,48% și 4,38% (31 decembrie 2023: între 2,39% și 4,38%). La situația din 31 decembrie 2024, ponderea valorilor mobiliare evaluate la cost amortizat cu ratingul „AAA” constituia 5,87%, „AA+” – 88,26%, „AA-” – 5,87% (la 31 decembrie 2023: „AA+” – 100%).

În perioada de raportare, au ajuns la scadență valori mobiliare în valută evaluate la cost amortizat cu valoarea nominală totală de 20 000 mii USD (în anul 2023: 61 320 mii USD). Totodată, în perioada de raportare, portofoliul respectiv a fost suplinit cu valori mobiliare în valoare nominală totală de 208 330 mii EUR (în 2023: 532 650 mii USD).

7. Active la/datorii față de FMI și alte OFI

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active la FMI				
Disponibilități în D.S.T	21 683	203 829	21 683	203 829
Contribuția RM în cota la FMI	4 141 816	4 063 317	4 141 816	4 063 317
	4 163 499	4 267 146	4 163 499	4 267 146
Datorii față de FMI				
alte decât aferent contribuției RM în cota FMI:				
credite acordate de FMI	832 487	999 786	832 487	999 786
Dobânzi calculate	827 805	992 158	827 805	992 158
	4 682	7 628	4 682	7 628
aferent contribuției RM în cota la FMI:				
Cont 1	4 141 817	4 063 318	4 141 817	4 063 318
Cont 2	4 141 696	4 063 199	4 141 696	4 063 199
	121	119	121	119
	4 974 304	5 063 104	4 974 304	5 063 104
Datorii față de alte OFI	44	1 821	44	1 821

7. Active la/datorii față de FMI și alte OFI (continuare)

Republica Moldova a aderat la FMI la 12 august 1992. Banca acționează în calitate de agent al statului la efectuarea tranzacțiilor financiare cu FMI și în calitate de depozitar pentru menținerea conturilor FMI. Calitatea de membru în cadrul FMI este distribuită în bază de cotă. Cota membrului este determinată în urma acceptării în calitate de membru și este periodic revizuită conform Revizuirii Generale a Cotelor.

Disponibilitățile în D.S.T cuprind mijloacele bănești sub formă de D.S.T menținute în contul curent al Băncii deschis la FMI.

Cota formează baza pentru relațiile financiare și organizaționale cu FMI și determină, printre altele, dreptul relativ de vot al membrului, accesul maxim la finanțarea FMI și cota de membru în orice alocație a XDR. Contribuția Republicii Moldova în cota la FMI reflectă plata inițială și ulterioară a cotei Republicii Moldova și este un activ al membrului FMI. Până la 25% este achitat FMI de către fiecare membru în active de rezervă specificate de FMI și restul sumei este achitată în valuta țării membre. Valoarea contribuției în cotă determină puterea de vot în deciziile FMI, valoarea contribuției financiare a membrului FMI, valoarea finanțării pe care un membru o poate obține în cazul problemelor legate de balanța de plăți și valoarea alocațiilor de Drepturi Speciale de Tragere (XDR) pe care un membru le primește atunci când acestea sunt alocate.

Corespunzând criteriilor de investiție strategică, contribuția Republicii Moldova în cota la FMI a fost desemnată ca fiind evaluată la valoarea justă prin AERG.

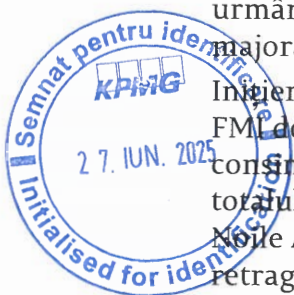
Partea cotei spre achitare în moneda națională este depozitată în Contul nr. 1 al FMI și Contul nr. 2 al FMI. Contul nr. 1 al FMI este utilizat pentru tranzacțiile operaționale ale FMI (procurări, răscumpărări de XDR), iar Contul nr. 2 al FMI este utilizat pentru plata cheltuielilor suportate de FMI în moneda națională a țării membre.

Considerând că contribuția în cota FMI urmează a fi efectuată la valoarea D.S.T subscrisă, odată cu reevaluarea poziției, cota la FMI în echivalentul în MDL suplinește și valoarea conturilor FMI la Banca Națională, astfel poziția netă la FMI între cota la FMI și conturile FMI la Banca Națională fiind echivalente la nivelul tranșei de rezervă a Republicii Moldova la FMI (5 mii D.S.T). Respectiv, activele din cotă și obligațiile aferente cotei (conturile 1 și 2) sunt prezentate în categoria instrumentelor în valută.

Conform deciziei de majorare a capitalului Fondului Monetar Internațional (cea de-a 14 Revizuire Generală a Cotelor) și Legii cu privire la majorarea sumei de subscripție a Republicii Moldova la FMI din 11 mai 2012, cota de subscripție a Republicii Moldova la FMI la 31 decembrie 2024 constituia 172,5 milioane XDR.

Totodată, la data de 15 decembrie 2023, prin Rezoluția nr. 79-1, a fost adoptată o nouă majorare a capitalului Fondului Monetar Internațional (cea de-a 16 Revizuire Generală a Cotelor), prin care s-a propus majorarea cu 50% a cotelor membrilor FMI. Astfel, la data de 5 decembrie 2024 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat *Legea nr.280 cu privire la majorarea sumei de subscripție a Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional*, prin care a fost aprobată majorarea sumei de subscripție a Republicii Moldova la FMI de la 172,5 milioane DST la 258,8 milioane DST. Banca, în calitate de bancher și agent al statului, urmând să își asume obligații și să întreprindă măsurile necesare pentru a asigura majorarea sumei de subscripție.

Începerea procesului de majorare efectivă a cotelor FMI poate fi demarat de către membrii FMI doar după ce vor fi întrunite cumulativ 2 condiții: (1) recepționarea de către FMI a consimțământului de majorare a cotei de la membrii FMI care dețin minimum 85% din totalul cotelor și (2) recepționarea de către FMI a consimțământului de la participanții la Noile Aranjamente de Împrumut (New Arrangements to Borrow (NAB)) privind eficacitatea retragerii aranjamentelor de credit NAB.

7. Active la/datorii față de FMI și alte OFI (continuare)

După ce FMI va informa țările membre despre realizarea condițiilor menționate mai sus, iar țara membră va prezenta consimțământul său scris cu privire la majorarea cotei sale, aceasta din urmă va avea o perioadă de 35 de zile pentru majorarea cotei sale la FMI, conform uneia dintre opțiunile propuse de FMI pentru achitarea majorării cotelor.

Variația cotei înregistrată pe parcursul perioadei de raportare reprezintă reevaluarea valorii cotei în XDR la cursul de schimb valutar al leului moldovenesc stabilit de către FMI la finele perioadei de raportare, aceeași variație fiind implicit alocată în Conturile FMI deschise la Bancă în categoria datorii față de FMI, considerând natura și scopul conturilor respective.

Sumele incluse în bilanțul contabil în cadrul articolului „Datorii față de FMI” includ, de asemenea, creditele primite de Bancă de la FMI. Aceste credite sunt exprimate în Drepturi Speciale de Tragere (XDR), iar în bilanțul contabil sunt prezentate în echivalentul în lei la finele perioadei de raportare.

În scopul prezentării poziției complete a Republicii Moldova la FMI, valoarea creditelor și finanțărilor primite de Republica Moldova de la FMI, alocate pe instituțiile destinate ale finanțărilor, este prezentată în tabelul de mai jos:

	Sold 31.12.2023	Rambursări	Încasări	Sold 31.12.2024
	MII XDR	MII XDR	MII XDR	MII XDR
Banca Națională a Moldovei	42 175	7 725	-	34 450
Ministerul Finanțelor al RM	835 917	68 778	244 325	1 011 464
Credite și alte finanțări de la FMI	878 092	76 503	244 325	1 045 914
<i>inclusiv pe facilități:</i>				
Banca Națională a Moldovei	35 775	7 725	-	28 050
Ministerul Finanțelor al RM	237 550	5 858	163 100	394 792
EFF	273 325	13 583	163 100	422 842
Banca Națională a Moldovei	6 400	-	-	6 400
Ministerul Finanțelor al RM	171 570	5 420	38 100	204 250
ECF	177 970	5 420	38 100	210 650
Ministerul Finanțelor al RM	86 250	57 500	-	28 750
RFI	86 250	57 500	-	28 750
Ministerul Finanțelor al RM	57 500	-	-	57 500
RCF	57 500	-	-	57 500
Ministerul Finanțelor al RM	-	-	43 125	43 125
RSF	-	-	43 125	43 125
Ministerul Finanțelor al RM	283 047	-	-	283 047
Alocări XDR	283 047	-	-	283 047

Facilitatea de finanțare extinsă (EFF) reprezintă împrumuturi acordate membrilor pentru finanțarea deficitului balanței de plăți. FMI acordă credite în cadrul EFF pentru o perioadă de 10 ani cu perioada de grație de 4,5 ani. Rata dobânzii pentru acest tip de credite este variabilă și este stabilită săptămânal de către FMI. Pentru perioada de raportare încheiată la 31 decembrie 2024, rata medie a constituit 4,79% anual (2023: 4,82%).

7. Active la/datorii față de FMI și alte OFI (continuare)

Facilitatea de creditare extinsă (ECF, anterior PRGF) reprezintă împrumuturi acordate țărilor care întrunesc criteriile de eligibilitate aprobate de către FMI pentru finanțarea concesională. FMI a acordat credite în cadrul ECF pentru o perioadă de 10 ani cu perioada de grație de 5,5 ani. Rata dobânzii pentru aceste credite este de 0,25% pe an. În conformitate cu decizia Consiliului directorilor executivi al FMI, dobânzi la facilității ECF nu se calculează până la finalizarea programului curent al Republicii Moldova cu FMI.

Pe 21 decembrie 2021, Consiliul directorilor executivi al FMI a aprobat cererea Republicii Moldova privind programul de reforme economice post Covid-19, finanțat în baza ECF și EFF, pe o durată de 40 luni, în mărime de 400 000 mii XDR, la 11 mai 2022, fiind aprobată majorarea asistenței financiare, aferentă aceluiași program, până la 594 262,5 mii XDR și redistribuirea tranșelor. Programul este orientat spre susținerea redresării economice post Covid-19, abordarea nevoilor stringente de dezvoltare și consolidarea cadrului instituțional și de guvernanță al Republicii Moldova.

Facilitatea de creditare rapidă (RCF) și Instrumentul de finanțare rapidă (RFI) sunt facilități ale FMI ce oferă asistență financiară de urgență țărilor membre. RFI este o asistență financiară rapidă neconcesională disponibilă tuturor țărilor membre ce înregistrează deficite în balanței de plăți. RFI debursată Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova are scadența în 5 ani, cu o perioadă de grație de 3,25 ani și o rată a dobânzii variabilă. RCF oferă finanțare concesională rapidă, fără dobândă, țărilor cu venituri reduse, ce înregistrează deficite ale balanței de plăți. Se acordă pe o perioadă de 10 ani, cu o perioadă de grație de 5,5 ani.

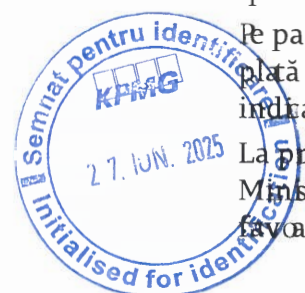
Facilitatea de Reziliență și Sustenabilitate (RSF) este un instrument de finanțare al FMI destinat sprijinirii țărilor membre în implementarea reformelor structurale necesare pentru consolidarea rezilienței economice și abordarea provocărilor pe termen lung, cum ar fi schimbările climatice și sustenabilitatea datoriei. RSF debursată Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova pe parcursul anului 2024 are scadența în 20 ani, cu o perioadă de grație de 10,5 ani și o rată a dobânzii redusă, specifică acestui tip de finanțare. Fondurile sunt destinate susținerii reformelor structurale esențiale pentru îmbunătățirea sustenabilității fiscale, creșterea eficienței energetice și consolidarea capacității instituționale a țării, contribuind, astfel, la o dezvoltare economică echilibrată și durabilă.

Pe parcursul anului 2024, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a primit 2 tranșe ale creditului în cadrul facilității EFF în sumă de 202 071 mii euro (echivalentul a 163 100 mii XDR), 2 tranșe ale creditului în cadrul facilității ECF în sumă totală de 47 204 mii euro (echivalentul a 38 100 mii XDR), precum și 2 tranșe ale creditului în cadrul facilității RSF în sumă de 53 209 mii euro (echivalentul a 43 125 mii XDR).

Alocările de XDR în sold la 31 decembrie 2024 reprezintă alocările generale de rezerve în XDR efectuate de către FMI în august 2009, alocările speciale distribuite de FMI în septembrie 2009 în temeiul Amendamentului IV la statutul FMI în sumă de 117 714 mii XDR și alocările speciale distribuite de FMI în august 2021 în sumă de 165 333 mii XDR, care au fost utilizate pentru finanțarea necesităților bugetului de stat și, respectiv, atribuite Ministerului Finanțelor al RM în temeiul *Legii nr. 138* privind utilizarea Drepturilor Speciale de Tragere alocate de FMI Republicii Moldova.

Pe parcursul perioadei de referință, Banca nu a înregistrat nerespectări ale termenelor de plată a principalului și a dobânzii aferente creditelor primite de la FMI sau ale altor indicatori relevanți rambursabilității împrumuturilor acordate de către FMI.

La primirea facilităților acordate din Contul resurselor generale ale FMI (EFF și RFI), Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a emis câte o cambie în moneda națională în favoarea FMI, transmisă spre păstrare în tezaurul Băncii.

8. Aur monetar

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Aur monetar	115 639	85 533	115 639	85 533
	115 639	85 533	115 639	85 533

Aurul monetar reprezintă cantitatea de 74 133,48 grame aur pur (31 decembrie 2023 – 74 133,48 grame de aur pur), sub formă de lingouri de calitate Good Delivery (în conformitate cu cerințele London Bullion Market Association). Variația înregistrată pe parcursul perioadei de raportare reprezintă reevaluarea valorii aurului efectuată pe parcursul perioadei de raportare la prețul aurului în lei determinat de către Bancă în conformitate cu indicatorul $P_{Au\ USD}$ fixat de compania London Gold Market Fixing Ltd.

9. Instrumente derivate

Poziția "Instrumente derivate" din bilanțul contabil consolidat și individual se prezintă astfel:

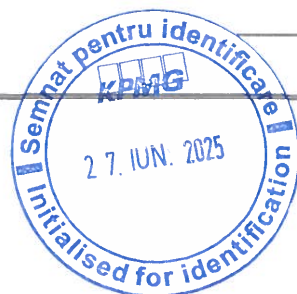
	CONSOLIDAT			BANCA		
	Valoarea justă		Noțional	Valoarea justă		Noțional
	Active	Datorii		Active	Datorii	
31 decembrie 2024	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Swap valutar	-	192	50 000	-	192	50 000
din care						
Dobânda calculată de plătit	-	7	-	-	7	-
Diferențe din reevaluarea valutei de primit	-	185	-	-	185	-
Instrumente derivate	-	192	50 000	-	192	50 000
31 decembrie 2023						
Swap valutar	-	-	-	-	-	-
din care						
Dobânda calculată de plătit	-	-	-	-	-	-
Diferențe din reevaluarea valutei de primit	-	-	-	-	-	-
Instrumente derivate	-	-	-	-	-	-

La 31 decembrie 2024, Banca avea încheiat cu BERD un swap valutar (operațiune de vânzare reversibilă) în moneda națională contra USD în mărime de 2 716 mii USD, cu data contractului la 23 decembrie 2024 și scadența la 6 ianuarie 2025. La 31 decembrie 2023, Banca nu avea încheiate swap-uri valutare. Tranzacția swap valutar cuprinde simultan două operațiuni de schimb valutar între aceiași doi participanți la tranzacție, și anume operațiunea de cumpărare (vânzare) și concomitent operațiunea inversă de vânzare (cumpărare) a sumelor identice ale unei valute contra moneda națională sau contra altă valută cu diferite date ale valutei și cu aplicarea cursurilor valutare diferite (diferența fiind exprimată în puncte swap) care sunt determinate la data tranzacției swap valutar.

Considerând caracteristicile de schimb valutar, aceste operațiuni nu sunt colateralizate.

10. Valori mobiliare emise de Guvernul RM

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Valoarea nominală a valorilor mobiliare de stat	11 421 200	11 751 200	11 421 200	11 751 200
Dobânda calculată la valorile mobiliare de stat	144 176	145 303	144 176	145 303
Amortizarea la rata efectivă a dobânzii	251 096	251 309	251 096	251 309
Pierderi de credit așteptate (Nota 4.2)	(40 203)	(38 985)	(40 203)	(38 985)
Valori mobiliare de stat derivate din garanții de stat evaluate la cost amortizat	11 776 269	12 108 827	11 776 269	12 108 827
Valoarea nominală a valorilor mobiliare de stat	2 069 523	2 133 430	2 069 523	2 133 430
Scont la valorile mobiliare de stat	(3 701)	(29 362)	(3 701)	(29 362)
Dobânda calculată la valorile mobiliare de stat	15 962	20 053	15 962	20 053
Pierderi de credit așteptate (Nota 4.2)	(5 503)	(6 831)	(5 503)	(6 831)
Valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior evaluate la cost amortizat	2 076 281	2 117 290	2 076 281	2 117 290
Valoarea nominală a valorilor mobiliare de stat	32 616	26 737	-	-
Scont la valorile mobiliare de stat	(700)	(811)	-	-
Valori mobiliare de stat deținute de DCU în portofoliul de investiții evaluate la cost amortizat	31 916	25 926	-	-
	13 884 466	14 252 043	13 852 550	14 226 117

10. Valori mobiliare emise de Guvernul RM (continuare)**a. Valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat**

Valorile mobiliare de stat derivate din garanții de stat au fost emise conform *Legii nr. 235/2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015* și transmise Băncii la 4 octombrie 2016 sub formă de obligațiuni de stat purtătoare de dobândă (cupon) cu valoarea nominală de 13 341 200 mii lei.

Această sumă reprezintă soldul integral al creditelor de urgență acordate de Bancă pentru BC „Banca de Economii” S.A., BC „Banca Socială” S.A. și BC „Unibank” S.A., care nu au fost rambursate la data emisiunii acestor obligațiuni de stat. Obligațiunile de stat în portofoliul Băncii sunt evaluate la cost amortizat, Banca având intenția de a încasa fluxurile contractuale.

Obligațiunile de stat au fost emise pe termene de până la 25 de ani, cu rate fixe ale dobânzii (rata nominală de 1,4% și 5,3%), rata efectivă a dobânzii portofoliului de obligațiuni fiind de 5%, rată care reprezenta valoarea justă la data recunoașterii inițiale. Tranzacționarea de către Bancă pe piața secundară a acestor obligațiuni de stat e limitată la 40% din volumul de obligațiuni de stat transmise Băncii de către Ministerul Finanțelor. Pe parcursul anului 2024, Banca nu a tranzacționat aceste obligațiuni pe piața secundară (2023: 0 lei).

Considerând modalitatea de structurare a emisiunii de obligațiuni de stat derivate din garanțiile de stat conform *Legii nr. 235/2016* în portofoliu cu caracteristici similare de scop, încheiere, rata dobânzii efective agreeate pe portofoliul total, modalitatea de gestionare a instrumentelor în portofoliu și prevederile privind posibilitățile de tranzacționare și răscumpărare, portofoliul de obligațiuni de stat a fost recunoscut drept un instrument financiar unic în temeiul IFRS 9, cu recunoașterea veniturilor din dobânzi asupra instrumentului unic conform metodei ratei efective a dobânzii de 5%, amortizarea acesteia la rata efectivă a dobânzii fiind recunoscută în componenta „Amortizarea la rata efectivă a dobânzii”.

La 23 aprilie 2021, a fost adoptată *Legea nr. 71 privind abrogarea Legii nr. 235/2016*, dar nu a fost promulgată, fiind restituită spre reexaminare Parlamentului Republicii Moldova la 12 mai 2021. La data aprobării acestor situații financiare, legea respectivă se afla în curs de reexaminare în cadrul Parlamentului.

b. Valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior

Valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior au fost emise și transmise în portofoliul Băncii sub formă de bonuri de trezorerie ca rezultat al conversiunii în valori mobiliare de stat a împrumuturilor contractate de către Ministerul Finanțelor de la Bancă pe parcursul anilor precedenți. Aceste valori mobiliare sunt evaluate la cost amortizat. Valorile mobiliare de stat ajunse la scadență au fost răscumpărate de Guvern și au fost emise în același volum noi valori mobiliare care au fost transmise Băncii.

Pe parcursul anului 2024, reemisiunea valorilor mobiliare de stat ajunse la scadență a fost efectuată sub formă de bonuri de trezorerie cu termenul de circulație de 91 de zile.

10. Valori mobiliare emise de Guvernul RM (continuare)

La situația din 31 decembrie 2024, portofoliul valorilor mobiliare emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior este compus din bonuri de trezorerie, care constituie 989 862 mii lei la valoarea nominală, rata efectivă medie ponderată a dobânzii constituind 2,52%, și obligațiuni de stat în sumă de 1 079 661 mii lei la valoarea nominală, rata efectivă medie ponderată a dobânzii constituind 7,12% (31 decembrie 2023: bonuri de trezorerie cu valoarea nominală de 893 368 mii lei cu rata efectivă medie ponderată a dobânzii de 8,53% și obligațiuni de stat în sumă de 1 240 062 mii lei la valoarea nominală, cu rata efectivă medie ponderată a dobânzii de 7,12%).

Valorile mobiliare de stat, disponibile în portofoliul Băncii, sunt unul dintre instrumentele monetare la care Banca poate apela în orice moment în scopul realizării politicii monetare.

c. Valorile mobiliare de stat deținute de DCU

Valorile mobiliare de stat deținute de DCU în portofoliul său investițional sunt evaluate la cost amortizat, fiind achiziționate în scopul colectării fluxurilor de numerar. Valorile mobiliare de stat deținute în portofoliul DCU la 31 decembrie 2024 cuprind 10 bonuri de trezorerie cu scadența de 364 zile și cu rate fixe ale dobânzii variind între 4,67% și 6,30% (31 decembrie 2023: 6 bonuri de trezorerie cu scadența de 364 zile și o rată fixă a dobânzii cuprinsă între 6,75% și 12,00%).

Pe parcursul anului 2024, mijloacele financiare obținute la scadența valorilor mobiliare de stat deținute în portofoliul DCU au fost, în principal, reinvestite.

11. Credite acordate băncilor și altor persoane

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Operațiuni repo, din care:	150 222	-	150 222	-
Valori mobiliare cumpărate	150 000	-	150 000	-
Dobânda calculată	222	-	222	-
Credite acordate altor persoane	37 971	21 987	37 971	21 987
	188 193	21 987	188 193	21 987

Banca utilizează tranzacțiile repo în scopul injectării de lichiditate pe piața monetară.

Operațiunile repo se recunosc în bilanțul contabil în calitate de credite acordate băncilor, valorile mobiliare procurate fiind înregistrate în calitate de garanție a creditelor acordate.

La situația din 31 decembrie 2024, valoarea nominală a valorilor mobiliare de stat depuse în gaj constituie 153 030 mii lei, iar valoarea justă a acestora – 152 831 mii lei.

La situația din 31 decembrie 2024, valoarea garanțiilor depuse ca asigurare a rambursării creditelor acordate altor persoane și a dobânzilor aferente constituie 64 520 mii lei (la 31 decembrie 2023: 47 003 mii lei).

Pe parcursul anului 2024 și al anului 2023, nu au fost înregistrate reduceri pentru pierderi de credit așteptate în privința creditelor acordate altor persoane, ca urmare a riscului de credit redus, asigurărilor disponibile și a indicatorilor de probabilitate și pierderi istorice nemateriale.

12. Filiala Băncii

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI
Investiții în filiale		
S.A. Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	24 000	24 000
	24 000	24 000

Investiția în filiale ale Băncii reprezintă cota deținută de către Bancă în S.A. "Depozitarul central unic al valorilor mobiliare" în mărime de 98,36% ce reprezintă 480 acțiuni cu o valoare nominală unitară de 50 mii lei. Banca desemnează 4 din cei 7 membri ai Consiliului de supraveghere, astfel, în conformitate cu IFRS 10, deține controlul asupra SA "Depozitarul central unic al valorilor mobiliare" în calitate de filială a Băncii.

S.A. "Depozitarul central unic al valorilor mobiliare" (în continuare DCU, filială) este creat în baza Legii cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare nr. 234 din 03.10.2016 și este singura instituție din Republica Moldova care desfășoară activități de evidență, depozitare și decontare a valorilor mobiliare de stat și a valorilor mobiliare corporative. Mecanismul de evidență și decontare, oferit de DCU, asigură transparență, siguranță și eficiență la efectuarea operațiunilor cu valori mobiliare. Modelul de activitate al Depozitarului central unic este bazat pe standardele și practicile internaționale în domeniul sistemelor de decontare.

Valoarea investiției în filiale în situațiile financiare individuale este recunoscută la cost și evaluată la cost minus orice pierdere din depreciere.

La 31 decembrie 2024 și 31 decembrie 2023 nu au fost identificați indicatori de depreciere a investiției în filiale și, respectiv, nu au fost înregistrate pierderi din deprecierea acesteia.

În conformitate cu Legea nr. 234/2016, capitalul propriu al S.A. „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare” va constitui în orice moment echivalentul în lei a cel puțin 1 000 mii EUR (echivalentul la 31 decembrie 2024: 19 311 mii lei), aspect regulator ce impune restricții în abilitatea Băncii de a accesa sau utiliza activele sale și de a deconta datoriile sale din subsidiară.

În anul 2024, DCU a înregistrat un profit net în mărime de 832 mii lei (anul 2023: profit net în mărime de 1 287 mii lei).

12. Filiala Băncii (continuare)**Interese care nu controlează**

Informația cu privire la interesele care nu controlează, cu referire la filiala Băncii, înainte de excluderea tranzacțiilor reciproce, este prezentată în tabelul de mai jos:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI
Cota intereselor care nu controlează	1,64%	1,64%
Total active	35 672	35 358
Total datorii	(1 712)	(2 230)
Active nete	33 960	33 128
Active nete atribuibile intereselor care nu controlează	557	543
Venituri	14 043	14 622
Profit net	832	1 287
Total rezultat global al perioadei	832	1 287
Profit alocat intereselor care nu controlează	14	22
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea operațională	(5 205)	4 956
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea de investiții	(16)	(25)
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea financiară (dividende achitate: 0 mii lei)	(434)	(363)
Diferențe din reevaluări ale numerarului și echivalentelor de numerar	(19)	(2)
(Descreșterea)/Creșterea numerarului și echivalentelor de numerar	(5 674)	4 566

13. Active și datorii financiare

Instrumentele financiare ale Băncii constau din numerar și plasamente pe termen scurt, active la FMI, valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova și de guverne străine, agenții străine și instituții financiare internaționale, credite acordate băncilor și altor persoane, moneda națională în circulație, disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova și disponibilități ale băncilor, valori mobiliare emise de Banca Națională a Moldovei, datorii față de FMI și alte OFI, instrumente derivate și alte active și datorii financiare.

Activele financiare ale Băncii sunt evaluate la cost amortizat, cu excepția valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG, a cotei Republicii Moldova la FMI evaluate la valoarea justă prin AERG și a instrumentelor derivate evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere. Datoriile financiare nederivate sunt evaluate la cost amortizat, instrumentele derivate înregistrate în conturile de datorie fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Ierarhia valorii juste a instrumentelor financiare

În ierarhia valorii juste, nivelul prioritar îl ocupă prețurile cotate (neajustate) pe piețele active pentru active sau datorii identice, iar cel mai scăzut nivel de prioritate este cel al datelor de intrare neobservabile.

13. Active și datorii financiare (continuare)

Potrivit metodologiei de ierarhizare a valorii juste a valorilor mobiliare în valută deținute în portofoliul Băncii, la determinarea ierarhiei valorii juste, sunt examinate atât cotațiile ferme sau indicative (CBBT), precum și nivelul marjei bid-ask și al indicelui de lichiditate (accesând funcția Bloomberg LQA), ce reflectă o analiză comparativă a valorilor mobiliare pe baza lichidității relative a acestora. Indicele de lichiditate reflectă poziția procentuală a instrumentului în cadrul unui grup similar și este reprezentat printr-o valoare cuprinsă între 1 și 100, unde un scor de 100 indică valoarea mobilă cea mai lichidă.

În tabelul de mai jos sunt prezentate instrumentele financiare evaluate la valoarea justă ulterior recunoașterii inițiale, grupate în cadrul nivelurilor 1-3 în funcție de metoda de evaluare utilizată.

CONSOLIDAT

31 decembrie 2024	Nota	Sold	Nivel	Tehnică de evaluare	Componente neobservabile
		MII LEI			
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	6	69 655 684	Nivel 1	Cotații ferme de preț pe piețele active*	Neaplicabil
	6	1 544 298	Nivel 2	Cotații indicative*	Cotații indicative
Cota RM la FMI	7	4 141 816	Nivel 3	Cotația XDR/MDL Cotația valuta/MDL	Neaplicabil
Instrumente derivate	9	(192)	Nivel 3	SOFR, ESTR, EURIBOR, USD OIS ANNUAL VS SOFR rata credite overnight/rata de bază/ rata REPO	Rata de actualizare (extrapolare/interpolare)
Total		75 341 606			
31 decembrie 2023					
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	6	62 312 478	Nivel 1	Cotații ferme de preț pe piețele active*	Neaplicabil
	6	3 456 671	Nivel 2	Cotații indicative*	Cotații indicative
Cota RM la FMI	7	4 063 317	Nivel 3	Cotația XDR/MDL	Neaplicabil
Total		69 832 466			

13. Active și datorii financiare (continuare)

BANCA

31 decembrie 2024	Nota	Sold	Nivel	Tehnică de evaluare	Componente neobservabile
		MII LEI			
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	6	69 655 684	Nivel 1	Cotații ferme de preț pe piețele active*	Neaplicabil
Cota RM la FMI	7	1 544 298	Nivel 2	Cotații indicative*	Cotații indicative
		4 141 816	Nivel 3	Cotația XDR/MDL	Neaplicabil
Instrumente derivate	9	(192)	Nivel 3	Cotația valuta/MDL SOFR, ESTR, EURIBOR, USD OIS ANNUAL VS SOFR rata credite overnight/rata de bază/ rata REPO	Rata de actualizare (extrapolare/interpolare)
Total		75 341 606			
31 decembrie 2023					
Valori mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	6	62 312 478	Nivel 1	Cotații ferme de preț pe piețele active*	Neaplicabil
Cota RM la FMI	7	3 456 671	Nivel 2	Cotații indicative*	Cotații indicative
		4 063 317	Nivel 3	Cotația XDR/MDL	Neaplicabil
Total		69 832 466			

*Sursele: Bloomberg, ICE data

Tehnicile de evaluare includ metoda veniturilor (fluxurilor de numerar actualizate), comparația cu instrumente similare cotate, opțiunea polinomială și alte metode, după caz. Prezumțiile și datele utilizate în tehnicile de evaluare includ ratele dobânzii de referință, marje de risc de credit, alte marje utilizate în estimarea ratelor de actualizare a fluxurilor, prețurile valorilor mobiliare investiționale (sursa: Bloomberg, ICE), cotațiile de la cele mai recente licitații ale valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, prețurile pe piața secundară a valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, ratele de schimb valutar, volatilități prognozate și alte corelații. În determinarea valorii juste a instrumentelor financiare simple (valori mobiliare cotate), Banca utilizează metode recunoscute bazate pe informații disponibile pe piață.

Valorile mobiliare în valută la valoarea justă prin AERG din Nivelul 2 cuprind titluri emise de guverne, agenții și instituții financiare supranaționale care sunt mai puțin lichide decât obligațiunile de Nivelul 1.

Ele sunt clasificate la Nivelul 2, în special atunci când prețurile externe pentru același titlu pot fi observate în mod regulat de la un număr rezonabil de creatori de piață care sunt activi în acest titlu, dar aceste prețuri nu reprezintă prețuri direct tranzacționabile. Acestea includ, printre altele, servicii de stabilire a prețurilor de consens cu un număr rezonabil de contribuitori care sunt formatori de piață activi, precum și cotații indicative de la brokeri și/sau dealeri activi. Totodată, la Nivelul 2 pot fi atribuite valorile mobiliare în valută la valoarea justă prin AERG atunci când nivelul mediu al indicelui de lichiditate și/sau marja bid-ask sunt inferioare nivelurilor stabilite în metodologia de ierarhizare a valorii juste.

13. Active și datorii financiare (continuare)

Pentru instrumentele mai complexe sau care nu sunt cotate/tranzacționate pe o piață activă, Banca utilizează modele interne bazate pe metode de evaluare internaționale, cu date de intrare care sunt derivate din cotații de piață sau rate de dobânzi care sunt determinate pe bază de prezumții. Valorile juste obținute ca rezultat al aplicării modelelor interne sunt ajustate la diverși factori, precum riscul de lichiditate (pentru instrumentele fără o piață activă, lipsă de tranzacții etc.), riscul de credit/contrapărții sau incertitudini ale modelului, factori care ar fi considerați de o parte terță în determinarea prețului unei tranzacții. Datele de intrare și rezultatele modelelor sunt calibrate, iar conducerea își aplică judecata expres pentru a selecta rezultatul cel mai relevant din intervalul valorilor oferite de modelele de evaluare.

Cota la FMI reprezintă un instrument netransferabil și netranzacționabil care, în general, reflectă poziția statului membru în economia globală. Cota la FMI definește dreptul de vot în FMI, figurează în calitate de indicator-limită pentru valoarea împrumuturilor pe care o țară membră (prin Bancă și Guvernul Republicii Moldova) îl poate accesa de la FMI și indică cota în alocările generale de DST efectuate de FMI. Cota FMI, grație caracterului său unic, nu poate fi încadrată într-o tehnică de evaluare a valorii juste specifică instrumentelor de capital sau datorie (cotații sau fluxuri viitoare de numerar), în acest sens, pentru valoarea justă în calitate de indicator fiind utilizată cotația DST/MDL.

În determinarea și validarea valorilor juste, Banca asigură implementarea procedurilor sistemului de control intern: verificarea datelor-sursă ale valorilor de piață (cotații exportate și validate de back-office), recalcularea rezultatelor modelelor de evaluare, aprobarea procedurilor de evaluare și a modificărilor în procedură, analiza și verificarea variațiilor în rezultatele metodelor etc.

13. Active și datorii financiare (continuare)

Reconcilierea de la soldurile de deschidere la soldurile de închidere a instrumentelor financiare evaluate la valoarea justă clasificate la nivelul 3 se prezintă în tabelul de mai jos:

CONSOLIDAT	Note	2024			2023		
		Cota RM la FMI MII LEI	Instrumente derivate – active/(datorii) MII LEI	Total MII LEI	Cota RM la FMI MII LEI	Instrumente derivate – active/(datorii) MII LEI	Total MII LEI
Sold la 1 ianuarie	7,9	4 063 317	-	4 063 317	4 426 857	(2 731)	4 424 126
Câștiguri din valoarea justă recunoscute:							
în profit sau pierderi		78 499	(460)	78 039	(363 540)	(15 929)	(379 469)
- Venituri/(pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase	25	78 499	-	78 499	(363 540)	-	(363 540)
- Pierderi din tranzacții cu active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	-	(460)	(460)	-	(15 929)	(15 929)
în alte elemente ale rezultatului global		-	-	-	-	-	-
Achiziții/Emisii		-	-	-	-	-	-
Decontări		-	268	268	-	18 660	18 660
Sold la 31 decembrie		4 141 816	(192)	4 141 624	4 063 317	-	4 063 317
Venituri/(pierderi) nerealizate aferente activelor sau datoriilor deținute la finele perioadei	26	78 499	(185)	78 314	(363 540)	-	(363 540)

13. Active și datorii financiare (continuare)

BANCA	Note	2024			2023		
		Cota RM la FMI MII LEI	Instrumente derivate – active/(datorii) MII LEI	Total MII LEI	Cota RM la FMI MII LEI	Instrumente derivate – active/(datorii) MII LEI	Total MII LEI
Sold la 1 ianuarie	7,9	4 063 317	-	4 063 317	4 426 857	(2 731)	4 424 126
Căștiguri din valoarea justă recunoscute:							
în profit sau pierderi		78 499	(460)	78 039	(363 540)	(15 929)	(379 469)
- Venituri/(pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase	25	78 499	-	78 499	(363 540)	-	(363 540)
- Pierderi din tranzacții cu active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	-	(460)	(460)	-	(15 929)	(15 929)
în alte elemente ale rezultatului global		-	-	-	-	-	-
Achiziții/Emisii		-	-	-	-	-	-
Decontări		-	268	268	-	18 660	18 660
Sold la 31 decembrie		4 141 816	(192)	4 141 624	4 063 317	-	4 063 317
Venituri/(pierderi) nerealizate aferente activelor sau datoriilor deținute la finele perioadei	26	78 499	(185)	78 314	(363 540)	-	(363 540)

Metode și ipoteze de determinare a valorii juste de Nivelul 3:

Cota Republicii Moldova la FMI este stabilită în Drepturi Speciale de Tragere (XDR), evidența contabilă fiind ținută în MDL cu reevaluarea lunară, în ultima zi lucrătoare a lunii gestionare, la cursul XDR față de leul moldovenesc, calculat de FMI. Valoarea cotei fiind stabilită în XDR, aproximează cel mai bine valoarea justă a acesteia, fiind prețul la care cotele sunt „cumpărate și vândute”, similar celei mai recente revizuirii a cotelor la FMI (curs XDR/MDL - 31.12.2024: 24,1110; 31.12.2023: 23,3534).

13. Active și datorii financiare (continuare)

Pentru a determina valoarea justă a instrumentelor derivate, considerând imposibilitatea identificării unui preț de piață cotel activ sau tranzacții recente cu instrumente financiare similare, Banca estimează valoarea justă utilizând valorile actualizate ale fluxurilor viitoare de numerar (DCF) și cursurile valutare spot din piață de la data evaluării. Totodată, considerând termenul tranzacțiilor cu instrumente derivate (de tip swap valutar) de până la 14 zile, factorul de actualizare are un impact nesemnificativ, prin urmare, valoarea justă a instrumentelor derivate este aproximată sumei cumulative a punctelor SWAP până la data evaluării și diferențelor din reevaluare utilizând prețul la cursul oficial de schimb valutar la data de raportare a valutei de primit sau de livrat (curs EUR/MDL - 31.12.2024 - 19,3106; 31.12.2023 - 19,3574; curs USD/MDL - 31.12.2024 - 18,4791; 31.12.2023 - 17,4062; rata EURIBOR, rata USD OIS ANNUAL VS SOFR și rata de bază stabilită de Bancă la data tranzacției și data evaluării).

Clasificarea instrumentelor financiare, instrumente financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă

Toate instrumentele financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă în bilanțul contabil se atribuie la Nivelul 2 al ierarhiei valorii juste, cu excepția valorilor mobiliare în valută evaluate la cost amortizat în mărime de 8 465 280 mii lei care se încadrează în Nivelul 1 (31 decembrie 2023: toate instrumentele financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă în bilanțul contabil se încadrează în Nivelul 2 al ierarhiei valorii juste, cu excepția valorilor mobiliare în valută evaluate la cost amortizat în mărime de 9 030 394 mii lei care se referă la Nivelul 1).

Conducerea Băncii, în urma analizelor efectuate, consideră că datorită termenului scurt al plasamentelor în bănci, scopului și naturii specifice ale creditelor acordate și creanțelor, care nu sunt înregistrate la valoarea justă în situațiile financiare, valoarea justă a acestora nu diferă semnificativ de valoarea cu care sunt înregistrate în bilanțul contabil.

De asemenea, conducerea Băncii consideră că valorile la care sunt înregistrate datoriile Băncii în bilanțul contabil aproximează valoarea justă a acestora datorită termenului scurt pentru care sunt plasate sau datorită tipului de tranzacții specifice unei bănci centrale și pentru care nu există o piață distinctă sau modele de evaluare care să estimeze credibil valoarea justă.

Toate activele financiare sunt clasificate în modelul de afaceri pentru colectarea fluxurilor contractuale, cu excepția portofoliului de valori mobiliare investiționale care este deținut pentru colectarea fluxurilor și pentru tranzacționare. Toate instrumentele de datorie deținute în portofoliu sunt pasibile testului privind plățile de principal și dobândă, inclusiv instrumentele deținute cu rate flotante, indexate la rata inflației (valori mobiliare investiționale) și valorile mobiliare cu clauze de răscumpărări anticipate.

Instrumentele de capital în cota Republicii Moldova la FMI au fost desemnate la modelul de afaceri aplicabil clasificării la valoarea justă prin AERG.

13. Active și datorii financiare (continuare)

În tabelul de mai jos este prezentată reconcilierea dintre elementele din bilanțul contabil și categoriile de instrumente financiare și valoarea justă a activelor și datoriilor financiare.

CONSOLIDAT**31 decembrie 2024**

	Nota	Valoarea justă prin AERG Instrumente de datorie	Valoarea justă prin AERG Instrumente de capital	Valoarea justă prin profit sau pierdere	Cost amortizat	Total valoarea contabilă	Valoarea Justă
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	-	-	-	18 862 810	18 862 810	18 862 810
Valori mobiliare investiționale:	6						
-Evalue la valoarea justă		71 199 982	-	-	-	71 199 982	71 199 982
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	13 160 036	13 160 036	12 928 194
Active la FMI	7						
-Evalue la valoarea justă		-	4 141 816	-	-	4 141 816	4 141 816
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	21 683	21 683	21 683
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	-	-	-	13 884 466	13 884 466	13 916 950
Credite acordate	11						
-băncilor (REPO)		-	-	-	150 222	150 222	150 222
-altor persoane		-	-	-	37 971	37 971	37 971
Alte active	15	-	-	-	4 246	4 246	4 246
Total active financiare		71 199 982	4 141 816	-	46 121 434	121 463 232	121 263 874
Datorii							
Moneda națională în circulație	16	-	-	-	48 548 977	48 548 977	48 548 977
Disponibilități ale Guvernului RM	17	-	-	-	14 378 442	14 378 442	14 378 442
Disponibilități ale băncilor	18	-	-	-	34 044 742	34 044 742	34 044 742
Disponibilități ale altor clienți	20	-	-	-	191 777	191 777	191 777
Certificate emise de BNM	19	-	-	-	9 767 606	9 767 606	9 767 606
Datorii față de FMI	7	-	-	-	4 974 304	4 974 304	4 974 304
Datorii față de alte OFI	7	-	-	-	44	44	44
Datorii privind leasingul	20	-	-	-	5 038	5 038	5 038
Instrumente derivate	9	-	-	192	-	192	192
Alte datorii	20	-	-	-	322 040	322 040	322 040
Total datorii financiare		-	-	192	112 232 970	112 233 162	112 233 162

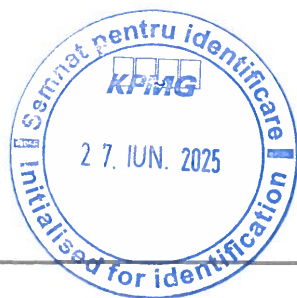

13. Active și datorii financiare (continuare)

CONSOLIDAT

31 decembrie 2023

	Nota	Valoarea justă prin AERG Instrumente de datorie MII LEI	Valoarea justă prin AERG Instrumente de capital MII LEI	Valoarea justă prin profit sau pierdere MII LEI	Cost amortizat MII LEI	Total valoarea contabilă MII LEI	Valoarea justă MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	-	-	-	19 831 357	19 831 357	19 831 357
Valori mobiliare investiționale:	6						
-Evalue la valoarea justă		65 769 149	-	-	-	65 769 149	65 769 149
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	9 029 187	9 029 187	9 092 435
Active la FMI	7						
-Evalue la valoarea justă		-	4 063 317	-	-	4 063 317	4 063 317
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	203 829	203 829	203 829
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	-	-	-	14 252 043	14 252 043	14 305 665
Credite acordate	11						
-băncilor (REPO)		-	-	-	-	-	-
-altor persoane		-	-	-	21 987	21 987	21 987
Alte active	15	-	-	-	4 839	4 839	4 839
Total active financiare		65 769 149	4 063 317	-	43 343 242	113 175 708	113 292 578
Datorii							
Moneda națională în circulație	16	-	-	-	42 090 746	42 090 746	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	17	-	-	-	10 769 559	10 769 559	10 769 559
Disponibilități ale băncilor	18	-	-	-	40 239 046	40 239 046	40 239 046
Disponibilități ale altor clienți	20	-	-	-	313 981	313 981	313 981
Certificate emise de BNM	19	-	-	-	11 179 999	11 179 999	11 179 999
Datorii față de FMI	7	-	-	-	5 063 104	5 063 104	5 063 104
Datorii față de alte OFI	7	-	-	-	1 821	1 821	1 821
Datorii privind leasingul	20	-	-	-	9 535	9 535	9 535
Alte datorii	20	-	-	-	310 629	310 629	310 629
Total datorii financiare		-	-	-	109 978 420	109 978 420	109 978 420

13. Active și datorii financiare (continuare)

BANCA

31 decembrie 2024

	Nota	Valoarea justă prin AERG Instrumente de datorie MII LEI	Valoarea justă prin AERG Instrumente de capital MII LEI	Valoarea justă prin profit sau pierdere MII LEI	Cost amortizat MII LEI	Total valoarea contabilă MII LEI	Valoarea justă MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	-	-	-	18 862 647	18 862 647	18 862 647
Valori mobiliare investiționale:	6						
-Evalue la valoarea justă		71 199 982	-	-	-	71 199 982	71 199 982
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	13 160 036	13 160 036	12 928 194
Active la FMI	7						
-Evalue la valoarea justă		-	4 141 816	-	-	4 141 816	4 141 816
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	21 683	21 683	21 683
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	-	-	-	13 852 550	13 852 550	13 885 069
Credite acordate	11						
-băncilor (REPO)		-	-	-	150 222	150 222	150 222
-altor persoane		-	-	-	37 971	37 971	37 971
Investiții în filiale	12	-	-	-	24 000	24 000	33 403
Alte active	15	-	-	-	3 989	3 989	3 989
Total active financiare		71 199 982	4 141 816	-	46 113 098	121 454 896	121 264 976
Datorii							
Moneda națională în circulație	16	-	-	-	48 548 977	48 548 977	48 548 977
Disponibilități ale Guvernului RM	17	-	-	-	14 378 442	14 378 442	14 378 442
Disponibilități ale băncilor	18	-	-	-	34 044 742	34 044 742	34 044 742
Disponibilități ale altor clienți	20	-	-	-	193 473	193 473	193 473
Certificate emise de BNM	19	-	-	-	9 767 606	9 767 606	9 767 606
Datorii față de FMI	7	-	-	-	4 974 304	4 974 304	4 974 304
Datorii față de alte OFI	7	-	-	-	44	44	44
Datorii privind leasingul	20	-	-	-	4 594	4 594	4 594
Instrumente derivate	9	-	-	192	-	192	192
Alte datorii	20	-	-	-	321 939	321 939	321 939
Total datorii financiare		-	-	192	112 234 121	112 234 313	112 234 313

13. Active și datorii financiare (continuare)

BANCA

31 decembrie 2023	Nota	Valoarea justă prin AERG Instrumente de datorie MII LEI	Valoarea justă prin AERG Instrumente de capital MII LEI	Valoarea justă prin profit sau pierdere MII LEI	Cost amortizat MII LEI	Total valoarea contabilă MII LEI	Valoarea justă MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	-	-	-	19 831 322	19 831 322	19 831 322
Valori mobiliare investiționale:	6						
-Evalue la valoarea justă		65 769 149	-	-	-	65 769 149	65 769 149
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	9 029 187	9 029 187	9 092 435
Active la FMI	7						
-Evalue la valoarea justă		-	4 063 317	-	-	4 063 317	4 063 317
-Evalue la cost amortizat		-	-	-	203 829	203 829	203 829
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	-	-	-	14 226 117	14 226 117	14 279 441
Credite acordate	11						
-băncilor (REPO)		-	-	-	-	-	-
-altor persoane		-	-	-	21 987	21 987	21 987
Investiții în filiale	12	-	-	-	24 000	24 000	32 585
Alte active	15	-	-	-	4 652	4 652	4 652
Total active financiare		65 769 149	4 063 317	-	43 341 094	113 173 560	113 298 717
Datorii							
Moneda națională în circulație	16	-	-	-	42 090 746	42 090 746	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	17	-	-	-	10 769 559	10 769 559	10 769 559
Disponibilități ale băncilor	18	-	-	-	40 239 046	40 239 046	40 239 046
Disponibilități ale altor clienți	20	-	-	-	321 479	321 479	321 479
Certificate emise de BNM	19	-	-	-	11 179 999	11 179 999	11 179 999
Datorii față de FMI	7	-	-	-	5 063 104	5 063 104	5 063 104
Datorii față de alte OFI	7	-	-	-	1 821	1 821	1 821
Datorii privind leasingul	20	-	-	-	8 684	8 684	8 684
Alte datorii	20	-	-	-	310 561	310 561	310 561
Total datorii financiare		-	-	-	109 984 999	109 984 999	109 984 999

14. Imobilizări corporale și necorporale

Mișcările în imobilizări corporale și necorporale se prezintă astfel:

CONSOLIDAT	Terenuri, clădiri și construcții similare	Echipamente și alte imobilizări corporale	Imobilizări corporale în curs de execuție	Imobilizări necorporale	Imobilizări necorporale în curs de execuție	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cost						
La 1 ianuarie 2024	79 348	211 372	634	127 011	13 117	431 482
Intrări	33	-	22 797	669	41 224	64 723
Transferuri	5 336	14 308	(19 644)	53 812	(53 812)	-
Ieșiri	(129)	(5 689)	-	(8 100)	-	(13 918)
La 31 decembrie 2024	84 588	219 991	3 787	173 392	529	482 287
Amortizarea acumulată						
La 1 ianuarie 2024	44 796	170 609	-	101 234	-	316 639
Amortizarea	6 156	12 037	-	18 344	-	36 537
Ieșiri	(80)	(5 667)	-	(8 100)	-	(13 847)
La 31 decembrie 2024	50 872	176 979	-	111 478	-	339 329
Valoarea de bilanț						
La 1 ianuarie 2024	34 552	40 763	634	25 777	13 117	114 843
La 31 decembrie 2024	33 716	43 012	3 787	61 914	529	142 958
Cost						
La 1 ianuarie 2023	70 810	197 277	1 441	123 506	1 071	394 105
Intrări	11 665	138	25 180	1 075	21 721	59 779
Transferuri	2 845	22 509	(25 354)	9 675	(9 675)	-
Ieșiri	(5 972)	(8 552)	(633)	(7 245)	-	(22 402)
La 31 decembrie 2023	79 348	211 372	634	127 011	13 117	431 482
Amortizarea acumulată						
La 1 ianuarie 2023	42 774	165 540	-	93 994	-	302 308
Amortizarea	6 296	13 621	-	14 485	-	34 402
Ieșiri	(4 274)	(8 552)	-	(7 245)	-	(20 071)
La 31 decembrie 2023	44 796	170 609	-	101 234	-	316 639
Valoarea de bilanț						
La 1 ianuarie 2023	28 036	31 737	1 441	29 512	1 071	91 797
La 31 decembrie 2023	34 552	40 763	634	25 777	13 117	114 843

14. Imobilizări corporale și necorporale (continuare)

BANCA	Terenuri, clădiri și construcții similare	Echipamente și alte imobilizări corporale	Imobilizări corporale în curs de execuție	Imobilizări necorporale	Imobilizări necorporale în curs de execuție	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cost						
La 1 ianuarie 2024	78 112	210 464	589	126 929	13 116	429 210
Intrări	-	-	22 780	669	41 224	64 673
Transferuri	5 336	14 277	(19 613)	53 812	(53 812)	-
Ieșiri	(129)	(5 678)	-	(8 100)	-	(13 907)
La 31 decembrie 2024	83 319	219 063	3 756	173 310	528	479 976
Amortizarea acumulată						
La 1 ianuarie 2024	44 291	169 809	-	101 199	-	315 299
Amortizarea	5 744	11 986	-	18 336	-	36 066
Ieșiri	(80)	(5 656)	-	(8 100)	-	(13 836)
La 31 decembrie 2024	49 955	176 139	-	111 435	-	337 529
Valoarea de bilanț						
La 1 ianuarie 2024	33 821	40 655	589	25 730	13 116	113 911
La 31 decembrie 2024	33 364	42 924	3 756	61 875	528	142 447
Cost						
La 1 ianuarie 2023	69 574	196 406	1 364	123 427	1 071	391 842
Intrări	11 665	138	25 159	1 075	21 717	59 754
Transferuri	2 845	22 472	(25 317)	9 672	(9 672)	-
Ieșiri	(5 972)	(8 552)	(617)	(7 245)	-	(22 386)
La 31 decembrie 2023	78 112	210 464	589	126 929	13 116	429 210
Amortizarea acumulată						
La 1 ianuarie 2023	42 681	164 868	-	93 967	-	301 516
Amortizarea	5 884	13 493	-	14 477	-	33 854
Ieșiri	(4 274)	(8 552)	-	(7 245)	-	(20 071)
La 31 decembrie 2023	44 291	169 809	-	101 199	-	315 299
Valoarea de bilanț						
La 1 ianuarie 2023	26 893	31 538	1 364	29 460	1 071	90 326
La 31 decembrie 2023	33 821	40 655	589	25 730	13 116	113 911

14. Imobilizări corporale și necorporale (continuare)

În categoria „Terenuri, clădiri și construcții similare” se include valoarea contabilă și amortizarea activelor aferente dreptului de utilizare deținute în baza contractelor de leasing. Detalii privind intrările și amortizarea activului aferent dreptului de utilizare sunt expuse în Nota 33.

Imobilizările necorporale includ softuri, aplicații și licențe achiziționate și dezvoltate intern, inclusiv soluțiile pentru Registrul riscului de credit, Depozitarul central unic, soluția pentru eficientizarea procesului de licențiere și notificare, soluția pentru prevenirea și combaterea spălării banilor. Intrările pe parcursul perioadei de raportare reprezintă aditii de imobilizări necorporale de la terțe părți, inclusiv soluția finanțată din surse externe (a se vedea Nota 20).

În conformitate cu prevederile pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr.91/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, terenurile proprietate publică a statului aflate în gestiunea și înregistrate în bilanțul contabil al Băncii în valoare de 8 636 mii lei rămân în folosința/gestiunea Băncii până la emiterea, conform legislației, a altor acte administrative în privința acestora, cu asigurarea înregistrării dreptului de administrare a Agenției Proprietății Publice în Registrul bunurilor imobile, în limitele mijloacelor financiare disponibile.

15. Alte active

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Alte active în valută				
<i>Active financiare</i>				
Alte creanțe	39	2 874	39	2 874
	39	2 874	39	2 874
Alte active în moneda națională				
<i>Active financiare</i>				
Alte creanțe	4 220	1 982	3 958	1 783
Pierderi de credit așteptate	(13)	(17)	(8)	(5)
	4 207	1 965	3 950	1 778
<i>Active nefinanciare</i>				
Avansuri acordate	470	207	36	141
Cheltuieli anticipate	8 580	6 371	8 580	6 371
Materiale și mărfuri	3 835	3 771	3 763	3 712
Alte active nefinanciare	-	165	-	165
Reduceri pentru stocuri	(46)	(56)	(46)	(56)
	12 839	10 458	12 333	10 333
	17 046	12 423	16 283	12 111
Total alte active	17 085	15 297	16 322	14 985

Sume încasate în curs de clarificare la 31 decembrie 2024 nu erau înregistrate (31 decembrie 2023: 0 lei).

Banca, în conformitate cu prevederile IFRS 9, recunoaște valoarea pierderilor de credit așteptate privind creanțele depreciate și constituie provizioane privind creanțele depreciate în mărime de 100%, pentru fiecare debitor. La data autorizării acestor situații financiare, suma creanțelor necollectate depreciate constituiau 13 mii lei.

15. Alte active (continuare)

Descifrarea altor creanțe incluse în categoria activelor financiare este prezentată mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Aferente comisioanelor de angajament achitate FMI	-	2 874	-	2 874
Aferente comisioanelor SAPI	1 713	1 406	1 713	1 406
Aferente comisioanelor privind deservirea hârtiilor de valoare	571	508	-	-
Din serviciile de tehnologii informaționale	-	-	309	309
Alte creanțe la terți	1 975	68	1 975	68
Pierderi de credit așteptate	(13)	(17)	(8)	(5)
	4 246	4 839	3 989	4 652

În componenta altor creanțe la terți se include valoarea bancnotelor în moneda națională în mărime de 1 922 mii lei exportate temporar în scopul adaptării și testării echipamentelor de numărat și ambalat bancnote.

16. Moneda națională în circulație**CONSOLIDAT**

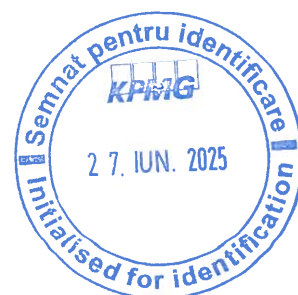
	31 decembrie 2024		31 decembrie 2023	
	Cantitatea	Valoarea	Cantitatea	Valoarea
	MII UNITĂȚI	MII LEI	MII UNITĂȚI	MII LEI
Bancnote	372 406	48 059 277	334 058	41 686 673
1 MDL	75 824	75 824	78 549	78 549
5 MDL	11 770	58 850	13 017	65 085
10 MDL	15 912	159 116	16 450	164 501
20 MDL	14 240	284 805	13 057	261 139
50 MDL	48 844	2 442 182	41 080	2 054 016
100 MDL	68 179	6 817 918	53 339	5 333 922
200 MDL	114 610	22 922 065	97 051	19 410 202
500 MDL	15 458	7 728 893	14 391	7 195 668
1000 MDL	7 569	7 569 624	7 124	7 123 591
Monede metalice divizionare	981 075	144 450	960 456	140 762
0,01 MDL	71 014	710	71 014	710
0,05 MDL	245 900	12 295	245 721	12 286
0,10 MDL	306 167	30 617	296 627	29 663
0,25 MDL	312 676	78 169	301 776	75 444
0,50 MDL	45 318	22 659	45 318	22 659
Monede metalice în lei și seturi de prezentare	137 582	327 637	113 495	246 144
1 MDL	69 025	69 025	60 352	60 352
2 MDL	42 874	85 747	36 530	73 059
5 MDL	16 794	83 973	10 680	53 400
10 MDL	8 889	88 892	5 933	59 333
Bancnote comemorative și monede comemorative și jubiliare	-	17 613	-	17 167
	-	48 548 977	-	42 090 746

16. Moneda națională în circulație (continuare)

BANCA	31 decembrie 2024		31 decembrie 2023	
	Cantitatea	Valoarea	Cantitatea	Valoarea
	MII UNITĂȚI	MII LEI	MII UNITĂȚI	MII LEI
Bancnote	372 406	48 059 277	334 058	41 686 673
1 MDL	75 824	75 824	78 549	78 549
5 MDL	11 770	58 850	13 017	65 085
10 MDL	15 912	159 116	16 450	164 501
20 MDL	14 240	284 805	13 057	261 139
50 MDL	48 844	2 442 182	41 080	2 054 016
100 MDL	68 179	6 817 918	53 339	5 333 922
200 MDL	114 610	22 922 065	97 051	19 410 202
500 MDL	15 458	7 728 893	14 391	7 195 668
1000 MDL	7 569	7 569 624	7 124	7 123 591
Monede metalice divizionare	981 075	144 450	960 456	140 762
0,01 MDL	71 014	710	71 014	710
0,05 MDL	245 900	12 295	245 721	12 286
0,10 MDL	306 167	30 617	296 627	29 663
0,25 MDL	312 676	78 169	301 776	75 444
0,50 MDL	45 318	22 659	45 318	22 659
Monede metalice în lei și seturi de prezentare	137 582	327 637	113 495	246 144
1 MDL	69 025	69 025	60 352	60 352
2 MDL	42 874	85 747	36 530	73 059
5 MDL	16 794	83 973	10 680	53 400
10 MDL	8 889	88 892	5 933	59 333
Bancnote comemorative și monede comemorative și jubiliare	-	17 613	-	17 167
	-	48 548 977	-	42 090 746

Moneda națională în circulație nu include numerarul în moneda națională aflat în casieria și tezaurul Băncii.

17. Disponibilități ale Guvernului RM

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Disponibilități ale Guvernului RM în valută				
Disponibilități în valută ale Ministerului Finanțelor	2 371 026	1 273 531	2 371 026	1 273 531
	2 371 026	1 273 531	2 371 026	1 273 531
Disponibilități ale Guvernului RM în moneda națională				
Depozite la termen ale Ministerului Finanțelor, din care	65 232	103 071	65 232	103 071
<i>Depozite la termen</i>	<i>63 100</i>	<i>100 602</i>	<i>63 100</i>	<i>100 602</i>
<i>Dobânda calculată</i>	<i>2 132</i>	<i>2 469</i>	<i>2 132</i>	<i>2 469</i>
Depozite la vedere ale Ministerului Finanțelor, din care	11 942 184	9 392 957	11 942 184	9 392 957
<i>Cont unic trezorerial</i>	<i>11 931 212</i>	<i>9 378 118</i>	<i>11 931 212</i>	<i>9 378 118</i>
<i>Dobânda calculată</i>	<i>10 972</i>	<i>14 839</i>	<i>10 972</i>	<i>14 839</i>
	12 007 416	9 496 028	12 007 416	9 496 028
	14 378 442	10 769 559	14 378 442	10 769 559

Disponibilitățile în valută ale Ministerului Finanțelor nu sunt purtătoare de dobândă.

Pentru depozitele la termen ale Ministerului Finanțelor, Banca plătește o dobândă în funcție de termenul depozitului, aplicând rata medie ponderată a dobânzii constituită la valorile mobiliare de stat plasate la ultima licitație pe termenul respectiv. În cazul în care termenul depozitelor este diferit de termenul valorilor mobiliare de stat vândute la ultima licitație, rata dobânzii se determină prin metoda interpolării/extrapolării lineare.

Rata medie ponderată la depozitele atrase la termen ale Ministerului Finanțelor în sold la 31 decembrie 2024 a constituit 8,88% (31 decembrie 2023: 9,01%).

Depozitele la vedere ale Ministerului Finanțelor sunt purtătoare de o dobândă variabilă, calculată lunar, pornind de la rata medie a dobânzii pe sistemul bancar, disponibilă pentru ultimele trei luni, la depozitele în lei moldovenești purtătoare de dobândă atrase la vedere de la persoanele juridice. Rata dobânzii la depozitele la vedere ale Ministerului Finanțelor la 31 decembrie 2024 a constituit 1,62% (la 31 decembrie 2023: 2,27%).

18. Disponibilități ale băncilor

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Disponibilități ale băncilor în valută				
Rezerve obligatorii	16 769 652	17 667 546	16 769 652	17 667 546
	16 769 652	17 667 546	16 769 652	17 667 546
Disponibilități ale băncilor în moneda națională				
Conturi Loro ale băncilor, inclusiv rezerve obligatorii	17 236 958	22 377 085	17 236 958	22 377 085
Dobânda calculată la rezerve obligatorii ale băncilor	38 132	74 388	38 132	74 388
Depozite ale băncilor	-	120 027	-	120 027
	17 275 090	22 571 500	17 275 090	22 571 500
	34 044 742	40 239 046	34 044 742	40 239 046

Disponibilitățile băncilor reprezintă mijloacele din conturile „Loro” ale băncilor licențiate și ale băncilor rezidente în proces de lichidare, precum și rezervele obligatorii ale băncilor licențiate la Bancă în lei moldovenești, dolari SUA și euro.

Conform cerințelor regimului rezervelor obligatorii stabilit de Bancă, la situația din 31 decembrie 2024, băncile sunt obligate să mențină rezerve obligatorii în lei moldovenești la nivelul de 25% și în valute (dolari SUA și euro) la nivelul de 34% din baza de calcul (31 decembrie 2023: în lei moldovenești - 33%, în valută (dolari SUA și euro) - 43%). Rezervele obligatorii în lei moldovenești se mențin de bănci în conturile „Loro” la Bancă în medie pe perioada de aplicare. Rezervele obligatorii în valută se mențin în conturile special deschise în Bancă. Pe parcursul perioadei de aplicare, o parte din rezervele obligatorii în valută (5% din baza de calcul) se mențin în medie, iar partea rămasă (calculată prin aplicarea normei rezervelor obligatorii în valută diminuată cu 5 p.p. la baza de calcul) se menține în volum neschimbat.

Conform cadrului normativ, în cazul în care rezervele obligatorii sunt remunerate, Banca plătește dobândă la cota din rezervele obligatorii ce depășește 5% din pasivele în baza cărora se calculează aceste rezerve. Ratele de remunerare a rezervelor obligatorii sunt stabilite prin HCE nr.139/2019 (a se vedea nivelul ratelor în Nota 24).

Depozite în moneda națională ale băncilor licențiate reprezintă depozitele overnight ale băncilor plasate la Bancă și dobânda calculată pentru aceste depozite. Rata dobânzii aferentă depozitelor overnight ale băncilor, la situația din 31 decembrie 2024, a constituit 1,60% (la 31 decembrie 2023: 2,75%).

19. Certificate emise de BNM

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie	31 decembrie
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Certificate emise de Bancă la preț de vânzare	9 759 848	11 169 946	9 759 848	11 169 946
Scont amortizat	7 758	10 053	7 758	10 053
	9 767 606	11 179 999	9 767 606	11 179 999

19. Certificate emise de BNM (continuare)

Certificatele BNM reprezintă valori mobiliare vândute băncilor licențiate prin intermediul licitațiilor în scopul absorbției excesului de lichiditate pe piața monetară. Acestea sunt emise cu scont (rata dobânzii fixă) și răscumpărate la scadență la valoarea nominală. Pe parcursul anului 2024, certificatele Băncii au fost emise, preponderent, cu scadența de 14 zile (2023: 14 zile). Rata nominală medie ponderată a dobânzii la certificatele Băncii aflate în circulație, la 31 decembrie 2024, a constituit 3,60% (la 31 decembrie 2023: 4,75%), iar rata efectivă a dobânzii a constituit 3,66% (la 31 decembrie 2023: 4,86%).

Pe parcursul perioadei de referință, Banca nu a înregistrat nerespectări ale termenelor de plată a certificatelor emise de Bancă.

20. Disponibilități ale altor clienți și alte datorii

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Disponibilități ale altor clienți în moneda națională				
Disponibilități ale altor clienți	191 777	313 981	193 473	321 479
	191 777	313 981	193 473	321 479
Alte datorii în valută				
<i>Datorii financiare</i>				
Datorii comerciale	15 736	23 410	15 446	23 118
Datorii privind leasingul	5 038	9 535	4 594	8 684
Alte datorii financiare	270 425	254 422	270 425	254 422
	291 199	287 367	290 465	286 224
Alte datorii în moneda națională				
<i>Datorii financiare</i>				
Datorii comerciale	4 582	5 634	4 575	5 633
Datorii față de personal	109	17	105	17
Provizioane aferente concediilor neutilizate	31 188	27 146	31 086	27 041
Alte datorii financiare	-	-	302	330
	35 879	32 797	36 068	33 021
<i>Datorii nefinanciare</i>				
Datorii nemonetare	8 636	8 636	8 636	8 636
Venituri amânate din subvenții privind activele	30 057	2 985	30 057	2 985
Alte datorii nefinanciare	520	20 968	17	20 297
	39 213	32 589	38 710	31 918
	75 092	65 386	74 778	64 939

Disponibilitățile altor clienți includ conturile bancare ale Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, cele ale DCU, contul "Loro" temporar al Centrului de casă și decontări din Tiraspol și conturile curente ale societăților emitente de monedă electronică.

Datoriile nemonetare cuprind datoria Băncii privind deținerea terenului – proprietate de stat, primit în folosință, pe teritoriul căruia sunt construite clădirea sediului Băncii (inclusiv anexele clădirii).

20. Disponibilități ale altor clienți și alte datorii (continuare)

Veniturile amânate reprezintă soldul subvențiilor neamortizate primite de la Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) pentru achiziționarea unor soluții informatice. Pe parcursul anului 2024 a fost înregistrată subvenția privind costul softului de prevenire și combatere a spălării banilor în mărime de 28 761 mii lei, implementat de Bancă cu suportul Proiectului USAID „Transparența Sectorului Financiar în Moldova” (FSTA (costul proiectului finanțat, inclusiv servicii de instruire și extindere a termenului de garanție, constituind în valută 1 987,8 mii USD). Subvenția este recunoscută la venituri în situația rezultatului global sistematic pe parcursul duratei de viață utilă a activului, odată cu transmiterea în exploatare a soluției informatice achiziționate, iar în cazul cotei-părți pentru compensarea cheltuielilor suportate (cheltuielile din contractul de achiziționare a soluției), la recepționarea subvenției.

La alte datorii nefinanciare se referă datoriile privind contribuțiile de asigurări sociale și prime de asigurări medicale, impozitul pe venit aferent salariilor calculate, datoriile privind taxa pe valoarea adăugată calculată aferentă serviciilor importate și datorii privind alte impozite și taxe datorate de Bancă și filială.

21. Capital și rezerve

La 31 decembrie 2024, capitalul autorizat a fost majorat cu 998 608 mii lei, până la 2 122 980 mii lei, iar fondul general de rezervă a fost majorat cu 2 223 333 mii lei, până la 4 245 959 mii lei.

Note	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Total datorii	112 272 429	110 011 009	112 273 023	110 016 917
Ajustări din consolidare	594	5 908	-	-
Total datorii ale Băncii	112 273 023	110 016 917	112 273 023	110 016 917
Datorii față de FMI	7 (4 974 304)	(5 063 104)	(4 974 304)	(5 063 104)
Datorii față de Guvernul RM	17 (14 378 442)	(10 769 559)	(14 378 442)	(10 769 559)
Datorii monetare	92 920 277	94 184 254	92 920 277	94 184 254
Capitalul autorizat	2 122 980	1 124 372	2 122 980	1 124 372
Fondul general de rezervă	4 245 959	2 022 626	4 245 959	2 022 626
Capital statutar	6 368 939	3 146 998	6 368 939	3 146 998
Nivelul capitalului, %				
până la distribuirea profitului	3,39	3,05	3,39	3,05
după distribuirea profitului	6,85	3,34	6,85	3,34

Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare și a metalelor prețioase cuprinde venituri nete nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare și diferențe din reevaluarea metalelor prețioase.

La 31 decembrie 2024, în rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare au fost defalcate venituri nerealizate în mărime de 2 753 773 mii lei (31 decembrie 2023: pierderi nerealizate în mărime de 5 787 275 mii lei, acoperite parțial din rezerva veniturilor nerealizate, diferența de 293 718 mii lei rămânând în profitul disponibil pentru distribuire și fiind acoperită implicit din fondul general de rezervă), până la defalcare soldul rezervei fiind nul.

21. Capital și rezerve (continuare)

În rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase, la 31 decembrie 2024 au fost defalcate venituri nerealizate în mărime de 30 106 mii lei (31 decembrie 2023: venituri nerealizate defalcate în mărime de 3 221 mii lei), fiind majorată până la 70 076 mii lei (31 decembrie 2023: 39 970 mii lei).

Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale reprezintă rezerva legală stabilită conform Legii nr. 548/1995 pentru acoperirea pierderilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare evaluate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere (formată conform tratamentului contabil al valorilor mobiliare investiționale evaluate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere până la implementarea IFRS 9).

Alte rezerve ale Băncii cuprind diferențele din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG (componenta valorii de piață și diferențele de curs aferente reevaluării) și diferențele din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG pentru următoarele 12 luni. În componenta altor rezerve la nivel consolidat se include și rezultatul nedistribuit din activitatea filialei atribuibil Băncii. Toate elementele conturilor de reevaluare reprezintă articole ale altor elemente ale rezultatului global care pot fi sau sunt redistribuite în profit sau pierdere. Mișcarea în „Alte rezerve” este prezentată în tabelul de mai jos:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
<i>Rezerva din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG</i>				
Sold la 1 ianuarie	(22 436)	(247 698)	(22 436)	(247 698)
Diferențe din reevaluarea la valoarea de piață	21 598	78 811	21 598	78 811
Reclasificat în profit și pierdere la derecunoaștere (Nota 27)	53 607	146 451	53 607	146 451
Sold la 31 decembrie	52 769	(22 436)	52 769	(22 436)
<i>Rezerva din diferențe de curs din reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG</i>				
Sold la 1 ianuarie	15 648	534	15 648	534
Diferențe de curs din reevaluarea la valoarea de piață	13 290	18 642	13 290	18 642
Reclasificat în profit și pierdere la derecunoaștere	(9 136)	(3 528)	(9 136)	(3 528)
Sold la 31 decembrie	19 802	15 648	19 802	15 648
<i>Rezerva din deprecierea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG</i>				
Sold la 1 ianuarie	7 813	4 349	7 813	4 349
Pierderi de credit așteptate (Nota 4.2)	362	3 963	362	3 963
Diferențe de curs din reevaluare (Nota 4.2)	331	(499)	331	(499)
Sold la 31 decembrie	8 506	7 813	8 506	7 813
<i>Rezultat din activitatea filialei atribuibil Băncii</i>				
Sold la 1 ianuarie	8 585	7 320	-	-
Rezultat financiar al perioadei	818	1 265	-	-
Sold la 31 decembrie	9 403	8 585	-	-
	90 480	9 610	81 077	1 025

22. Determinarea profitului disponibil pentru distribuire

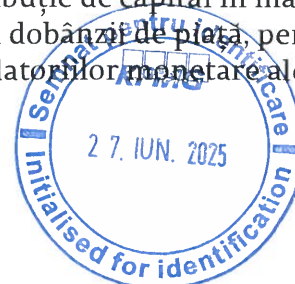
	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Profit/(Pierdere) net(ă) din activitatea Băncii	6 005 820	(5 215 924)	6 005 820	(5 215 924)
(Defalcarea)/Acoperirea (veniturilor)/pierderilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare (Nota 25,26)	(2 753 773)	5 493 557	(2 753 773)	5 493 557
Defalcarea veniturilor nerealizate din diferențe de la reevaluarea metalelor prețioase (Nota 25)	(30 106)	(3 221)	(30 106)	(3 221)
Profit disponibil pentru distribuire	3 221 941	274 412	3 221 941	274 412
Distribuie:				
Majorarea capitalului autorizat	998 608	-	998 608	-
Majorarea fondului general de rezervă	2 223 333	274 412	2 223 333	274 412
Contribuție de capital necesară	-	620 372	-	620 372

Pe parcursul anului 2024, Banca a înregistrat un profit net în mărime de 6 005 820 mii lei (2023: pierdere netă – 5 215 924 mii lei), dintre care venituri nerealizate din diferențe de curs valutar în mărime de 2 753 773 mii lei (2023: pierderi nerealizate în mărime de 5 493 557 mii lei) și venituri nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase în mărime de 30 106 mii lei (2023: venituri nerealizate – 3 221 mii lei) care au fost defalcate în rezerva veniturilor nerealizate (în anul 2023, pierderile nerealizate fiind acoperite parțial din rezerva veniturilor nerealizate), în conformitate cu prevederile art. 20 din Legea nr. 548/1995. Astfel, profitul disponibil pentru distribuire a constituit 3 221 941 mii lei (2023: profit disponibil pentru distribuire în mărime de 274 412 mii lei).

Considerând că nivelul capitalului la 31 decembrie 2024, până la distribuirea profitului disponibil pentru distribuire constituia 3,39% din totalul datoriilor monetare, ceea ce este sub nivelul minim admisibil de 4,00%, profitul disponibil pentru distribuire a fost alocat în totalitate pentru majorarea capitalului autorizat, până la nivelul de 1/3 din capitalul statutar, și a fondului general de rezervă, până la nivelul de 2/3 din capitalul statutar, în conformitate cu prevederile Legii nr. 548/1995. Astfel, nivelul capitalului la 31 decembrie 2024 după distribuirea profitului disponibil pentru distribuire a crescut până la 6,85%.

În aceste condiții, Banca nu va solicita pe parcursul anului 2025 contribuție de capital din partea Guvernului, în persoana Ministerului Finanțelor, profitul disponibil pentru distribuire înregistrat în anul 2024 fiind suficient pentru restabilirea nivelului capitalului peste nivelul minim de 4,00%.

La 31 decembrie 2023, nivelul capitalului după distribuirea profitului disponibil pentru distribuire constituia 3,34% din totalul datoriilor monetare, ceea ce este sub nivelul minim de 4,00%. Astfel, pe parcursul anului 2024 era necesar ca Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor să transfere Băncii Naționale o contribuție de capital în mărime de 620 372 mii lei sub formă de valori mobiliare de stat la o rată a dobânzii de piață, pentru a majora nivelul capitalului statutar până la 4,00% din totalul datoriilor monetare ale Băncii.

22. Determinarea profitului disponibil pentru distribuire (continuare)

Până la finele anului 2024, Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor, nu a emis valori mobiliare de stat în volumul stabilit de 620 372 mii lei necesar pentru majorarea capitalului statutar până la 4,00% din totalul datoriilor monetare ale Băncii înregistrate la 31 decembrie 2023.

Pe parcursul primilor zece ani de la data înregistrării de stat a DCU, profitul net al acestuia poate fi folosit doar pentru acoperirea pierderilor anilor precedenți, formarea capitalului de rezervă și investirea cu scop de dezvoltare, conform Statutului aprobat prin Hotărârea Adunării de constituire a S.A. „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare” din 29 martie 2018, cu modificările ulterioare.

23. Venituri din dobânzi

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Venituri din dobânzi din activele oficiale de rezervă				
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt				
Dobânzi la depozite la termen în bănci străine	427 086	647 415	427 086	647 415
Dobânzi la depozite overnight	152 815	211 328	152 815	211 328
Dobânzi la conturile "Nostro" la bănci străine și alte OFI	3 347	2 250	3 347	2 250
Dobânzi la disponibilități la FMI	3 054	2 087	3 054	2 087
	586 302	863 080	586 302	863 080
Venituri din dobânzi la valori mobiliare				
Dobânzi la valori mobiliare investiționale evaluate la valoarea justă prin AERG	2 877 394	2 388 332	2 877 394	2 388 332
Dobânzi la valori mobiliare investiționale evaluate la cost amortizat	375 543	126 495	375 543	126 495
	3 252 937	2 514 827	3 252 937	2 514 827
	3 839 239	3 377 907	3 839 239	3 377 907
Venituri din dobânzi din instrumente în moneda națională				
Venituri din dobânzi la creditele acordate și repo				
Dobânzi la operațiuni repo	4 597	591	4 375	582
Dobânzi la creditele acordate băncilor	1 785	3 362	1 785	3 362
Dobânzi la creditele acordate altor persoane	914	1 115	914	1 115
	7 296	5 068	7 074	5 059
Venituri din dobânzi la valori mobiliare				
Dobânzi la valori mobiliare de stat, derivate din garanții de stat, evaluate la cost amortizat	596 196	611 468	596 196	611 468
Dobânzi la valori mobiliare de stat emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior evaluate la cost amortizat	119 532	216 512	119 532	216 512
Dobânzi la valori mobiliare de stat deținute de DCU evaluate la cost amortizat	1 835	3 798	-	-
	717 563	831 778	715 728	827 980
Venituri din dobânzi la alte disponibilități	-	2	-	-
	724 859	836 848	722 802	833 039
Total venituri din dobânzi calculate utilizând metoda dobânzii efective	4 564 098	4 214 755	4 562 041	4 210 946

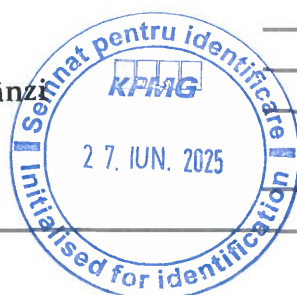
23. Venituri din dobânzi (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă veniturile și cheltuielile din dobânzi calculate conform metodei ratei efective a dobânzii, aferente instrumentelor financiare:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Venituri din dobânzi				
Active financiare evaluate la cost amortizat	1 686 704	1 826 423	1 684 647	1 822 614
Active financiare evaluate la valoarea justă prin AERG	2 877 394	2 388 332	2 877 394	2 388 332
	4 564 098	4 214 755	4 562 041	4 210 946
Cheltuieli cu dobânzi				
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	1 218 659	3 027 734	1 221 259	3 030 334
Cheltuieli cu dobânzi negative la plasamente	-	6	-	6
Venituri nete din dobânzi cu utilizarea metodei dobânzii efective	3 345 439	1 187 015	3 340 782	1 180 606

24. Cheltuieli cu dobânzi

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli cu dobânzi în moneda națională				
Cheltuieli cu dobânzi aferente disponibilităților				
Dobânzi aferente rezervelor obligatorii	657 549	1 508 600	657 549	1 508 600
Dobânzi aferente depozitelor de la bănci	5 984	38 112	5 984	38 112
Dobânzi la depozitele de la Ministerul Finanțelor	139 992	252 656	139 992	252 656
	803 525	1 799 368	803 525	1 799 368
Cheltuieli cu dobânzi aferente operațiunilor cu valori mobiliare și repo				
Dobânzi la certificatele BNM (amortizarea scontului și costurilor de originare)	376 466	1 181 823	379 066	1 184 423
	376 466	1 181 823	379 066	1 184 423
	1 179 991	2 981 191	1 182 591	2 983 791
Cheltuieli cu dobânzi în valută				
Cheltuieli cu dobânzi la creditele primite				
Dobânzi la creditele primite de la FMI	38 668	46 543	38 668	46 543
	38 668	46 543	38 668	46 543
Cheltuieli cu dobânzi negative la plasamente				
	-	6	-	6
	38 668	46 549	38 668	46 549
Total cheltuieli cu dobânzi	1 218 659	3 027 740	1 221 259	3 030 340
Alte cheltuieli similare				
	396	569	256	340
	396	569	256	340

24. Cheltuieli cu dobânzi (continuare)

Pe parcursul anului 2024, norma rezervelor obligatorii menținute de băncile licențiate în lei moldovenești și în valută neconvertibilă a fost diminuată treptat: cu 2 p.p. de la 33% la începutul anului până la 31% din baza de calcul, începând cu perioada de aplicare 16 iunie 2024 - 15 iulie 2024, cu 2 p.p., până la 29% din baza de calcul, începând cu perioada 16 iulie 2024 - 15 august 2024, cu 2 p.p., până la 27% din baza de calcul, începând cu perioada 16 noiembrie 2024 - 15 decembrie 2024 și cu alte 2 p.p., până la 25% din baza de calcul, începând cu perioada 16 decembrie 2024 - 15 ianuarie 2025.

Totodată, norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în valută liber convertibilă a fost diminuată de la 43% la începutul anului până la 41% din baza de calcul, începând cu perioada de aplicare 16 iunie 2024 - 15 iulie 2024, apoi până la 39% - începând cu perioada 16 iulie 2024 - 15 august 2024, până la 36% din baza de calcul, începând cu perioada de aplicare 16 noiembrie 2024 - 15 decembrie 2024 și, ulterior, până la 34% din baza de calcul, începând cu perioada de aplicare 16 decembrie 2024 - 15 ianuarie 2025.

În conformitate cu ratele de politică monetară, pe parcursul perioadei de raportare, rata de remunerare a rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă s-a diminuat în 3 pași: de la 2,75% la 2,25% începând cu 6 februarie 2024, de la 2,25% la 1,75% din 21 martie 2024 și de la 1,75% la 1,60% din 07 mai 2024 (pe parcursul anului 2023: diminuată în 5 pași, interval de variație 18,00% - 2,75%).

Pe parcursul anului 2024, rezervele obligatorii menținute în dolari SUA au fost remunerate la rate încadrate în intervalul de variație de 2,52% - 3,34%, iar rezervele obligatorii menținute în EUR - în intervalul de variație de 1,05%-1,91% (2023: în ianuarie - octombrie, până la intrarea în vigoare a HCE nr. 221/2023, remunerate la rata de 0,01%, ulterior rezervele obligatorii menținute în dolari SUA au fost remunerate la o rată anuală de 3,32% în noiembrie și 3,34% în decembrie, iar rezervele obligatorii menținute în EUR - cu 1,90%).

Soldul mediu zilnic al certificatelor Băncii pe parcursul anului 2024 a constituit 9 657 093 mii lei (2023: 10 923 627 mii lei). Rata nominală medie a dobânzii la certificatele Băncii plasate pe parcursul perioadei de raportare a constituit 3,86% (2023: 10,60%).

25. Venituri/(Pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Venituri/(Pierderi) nete realizate din operațiuni de conversie valutară	524 665	(151 322)	524 672	(151 886)
Venituri nete realizate din diferențe de curs de la reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG	9 136	3 528	9 136	3 528
Venituri/(Pierderi) nete nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	2 753 958	(5 787 275)	2 753 958	(5 787 275)
Venituri nete nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase	30 106	3 221	30 106	3 221
	3 317 865	(5 932 348)	3 317 872	(5 932 412)

25. Venituri/ (Pierderi) din tranzacții, diferențe de curs valutar și din reevaluarea metalelor prețioase (continuare)

Pe parcursul anului 2024, veniturile realizate s-au înregistrat la vânzarea valutei și reprezintă diferența pozitivă dintre cursul de vânzare și costul stocului valutei respective (sau cursul mediu al valutei cumpărate) multiplicată la volumul vânzărilor.

Veniturile și pierderile realizate din diferențe de curs de la reevaluarea valorilor mobiliare în valută evaluate la valoarea justă prin AERG cuprind diferențele de curs cumulative de la data recunoașterii inițiale a instrumentelor până la data tranzacției (scadență sau vânzare) (Nota 21).

Veniturile și pierderile nete nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare se formează ca rezultat al reevaluării zilnice a stocurilor valutare evaluate la cost amortizat sau valoarea justă prin AERG, ca diferență dintre cursul oficial al leului moldovenesc față de valutele care formează stocurile valutare respective și costul mediu al stocurilor valutare, și al reevaluării conturilor FMI pe parcursul perioadei de raportare.

Veniturile și pierderile nete nerealizate din reevaluarea metalelor prețioase se formează de la reevaluarea aurului efectuată în perioada de raportare la prețul în lei publicat de către Bancă în conformitate cu indicatorul $P_{Au\ USD}$ fixat de compania London Gold Market Fixing Ltd.

26. Pierderi din tranzacții cu instrumente financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli nete din dobânzi	(22)	(11 677)	(22)	(11 677)
Pierderi nete realizate din diferențe de curs	(253)	(4 252)	(253)	(4 252)
Pierderi nete nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	(185)	-	(185)	-
	(460)	(15 929)	(460)	(15 929)

Pierderile din tranzacții cu instrumente financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere se referă la operațiunile swap și forward efectuate cu organizații financiare internaționale (BERD) sau bănci.

27. Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Pierderi nete realizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	(53 607)	(146 451)	(53 607)	(146 451)
	(53 607)	(146 451)	(53 607)	(146 451)

Pierderile din reevaluare sunt generate la scadența sau vânzarea valorilor mobiliare și reprezintă reevaluarea cumulativă a valorii mobiliare de la recunoașterea inițială până la scadență sau vânzare. Pe parcursul deținerii instrumentului în portofoliul Băncii, reevaluările periodice (nerealizate) se reflectă în „Alte elemente ale rezultatului global” și „Alte rezerve” (Nota 21).

28. Alte venituri

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Venituri din comisioane și taxe	72 550	64 775	64 111	57 524
Alte venituri	11 742	46 415	12 885	47 931
	84 292	111 190	76 996	105 455

Veniturile din comisioane și taxe din contractele cu clienții în baza prevederilor IFRS 15, dezagregate pe segmentele și sectoarele serviciilor prestate, sunt prezentate mai jos:

CONSOLIDAT	Din care pe sector:			2024	2023
	Bănci	Instituții	Alte	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Sistemul automatizat de plăți interne	15 213	1 739	338	17 290	14 693
Operațiuni cu numerar	29 536	-	-	29 536	26 207
Atribuții de agent și bancher al statului	-	17 285	-	17 285	16 624
Comisioane aferente activității DCU	4 571	3 240	628	8 439	7 251
	49 320	22 264	966	72 550	64 775

BANCA	Din care pe sector:			2024	2023
	Bănci	Instituții	Alte	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Sistemul automatizat de plăți interne	15 213	1 739	338	17 290	14 693
Operațiuni cu numerar	29 536	-	-	29 536	26 207
Atribuții de agent și bancher al statului	-	17 285	-	17 285	16 624
	44 749	19 024	338	64 111	57 524

Veniturile din comisioane și taxe sunt evaluate în baza prețurilor tranzacției indicate în contractele cu clienții și actele normative ale Băncii. Venitul din comisioane și taxe se recunoaște atunci când se transferă controlul asupra serviciului către client.

Veniturile din alte activități din contractele cu clienții în scop de IFRS 15, dezagregat pe segmentele și sectoarele serviciilor prestate, sunt prezentate mai jos:

CONSOLIDAT	Din care pe sector:			2024	2023
	Bănci	Instituții	Alte	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Vânzarea monedei comemorative	5 199	83	2 415	7 697	7 612
Alte venituri	308	-	3 737	4 045	38 803
	5 507	83	6 152	11 742	46 415

BANCA	Din care pe sector:			2024	2023
	Bănci	Instituții	Alte	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Vânzarea monedei comemorative	5 199	83	2 415	7 697	7 612
Servicii de tehnologii informaționale	-	-	1 143	1 143	1 516
Alte venituri	308	-	3 737	4 045	38 803
	5 507	83	7 295	12 885	47 931

În categoria „Instituții” sunt incluse veniturile obținute din tranzacțiile cu Ministerul Finanțelor și alte instituții publice. În categoria „Alte” sunt incluse veniturile obținute din tranzacțiile cu alți terți, care nu sunt incluși în primele două categorii.

28. Alte venituri (continuare)

În componenta „Alte venituri” de la bănci, aferente anului 2023, se include valoarea dobânzilor plătite în plus pentru menținerea rezervelor obligatorii în conturile „Loro” la Bancă, determinate ca urmare a unui control al conformității constituirii rezervelor obligatorii la o bancă licențiată, inițiat în anul 2022 și finalizat pe parcursul anului 2023.

Creanțele aferente altor venituri sunt reflectate în categoria „Alte active” (Nota 15).

	CONSOLIDAT		BANCA	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Creanțe din comisioane	2 271	4 771	1 705	4 275
Creanțe din alte venituri	-	-	309	309
	2 271	4 771	2 014	4 584

Tabelul de mai jos prezintă informații despre natura și termenele de îndeplinire a obligațiilor de executare din contractele cu clienții, inclusiv termene semnificative de plată și politicile respective de recunoaștere a veniturilor din comisioane și din alte venituri.

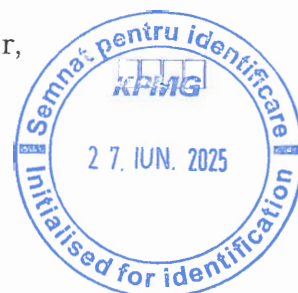
Tipul serviciilor	Natura și termene de îndeplinire a obligațiilor de executare, inclusiv termene semnificative de plată	Politici de recunoaștere a veniturilor IFRS 15
Venituri din comisioane și taxe		
Sistemul automatizat de plăți interne	Banca administrează Sistemul automatizat de plăți interne (SAPI) care reprezintă sistemul prin intermediul căruia sunt efectuate în mod automatizat plățile în lei moldovenești ale/prin intermediul participanților pe teritoriul Republicii Moldova. Banca acordă acces gratuit participanților în SAPI pentru efectuarea și decontarea operațiunilor de plată. SAPI este format din sistemul de decontare pe bază brută în timp real (sistemul DBTR), sistemul de compensare cu decontare pe bază netă (sistemul CDN) și sistemul de plăți instant (sistemul Instant) care a fost implementat pe parcursul anului 2024, fiind destinat procesării plăților instant. Banca aplică comisioane pentru procesarea în cadrul SAPI a documentelor de plată sau pachetelor de documente transmise de către participanții SAPI, în conformitate cu contractele privind participarea în SAPI și <i>Regulamentul cu privire la sistemul automatizat de plăți interne</i>. În baza atribuțiilor de mandat acordate Băncii, comisioanele sunt percepute la începutul lunii din conturile participanților SAPI, pentru documentele procesate în luna anterioară în conturile de decontare ale participanților.	Veniturile din procesarea documentelor de decontare în SAPI sunt recunoscute la momentul specific în timp când procesarea documentelor are loc.

Tipul serviciilor	Natura și termene de îndeplinire a obligațiilor de executare, inclusiv termene semnificative de plată	Politici de recunoaștere a veniturilor IFRS 15
Operațiuni cu numerar	Cuquantumurile comisioanelor stabilite conform tarifelor aprobate prin actele normative ale Băncii sunt fixe și identice pentru toți participanții (sectoarele). Banca, în calitate de organ unic de emisiune a monedei naționale, efectuează schimbul monedei naționale care este în circulație în Republica Moldova. În conformitate cu Regulamentul cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii, băncile licențiate pot depune și retrage numerar de la Bancă. Pentru operațiunile de retragere a bancnotelor și monedelor metalice de către băncile licențiate și alți clienți, Banca percepe comisioane fixe, la data retragerii de numerar. Cuquantumurile comisioanelor sunt fixe și stabilite identice pentru toate băncile licențiate separat după scop. Retragerile de numerar ale Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar pentru plata depozitelor devenite indisponibile au comision nul.	Veniturile din retragerea numerarului sunt recunoscute când are loc eliberarea numerarului din Bancă.
Atribuții de agent și bancher al statului	Banca, în calitate de agent al statului, organizează și desfășoară, în numele Ministerului Finanțelor, plasarea valorilor mobiliare de stat (VMS) pe piața primară, prin organizarea licitațiilor VMS, în temeiul <i>Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei</i> și Acordului de agent al statului. Pentru operațiunile de organizare a licitațiilor de VMS, Banca percepe comisioane din volumul alocat la valoarea nominală a VMS în cadrul licitațiilor, care sunt încasate în următoarea zi lucrătoare zilei licitațiilor. În calitate de bancher al statului, Banca asigură efectuarea plăților valutare ale statului, inclusiv conversiile valutare. Banca percepe comisioane pentru fiecare tranzacție în data procesării tranzacției (conversiei, transferului de credit).	Veniturile din organizarea licitațiilor de VMS se recunosc în ziua finalizării licitației de valori mobiliare. Veniturile din efectuarea operațiunilor în conturile valutare ale statului (plăți și conversii) sunt recunoscute în data tranzacțiilor.
Comisioane aferente activității DCU	În temeiul Legii nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, Regulilor DCU și deciziilor Consiliului de	Veniturile din serviciile prestate sunt recunoscute în timp pe măsura prestării

Tipul serviciilor	Natura și termene de îndeplinire a obligațiilor de executare, inclusiv termene semnificative de plată	Politici de recunoaștere a veniturilor IFRS 15
	supraveghere a DCU, filiala Băncii prestează servicii privind - deschiderea și menținerea conturilor de valori mobiliare; - înregistrarea emitenților și valorilor mobiliare în Sistemul DCU; - operațiuni de înregistrare în sistemul DCU, procesare și decontare a valorilor mobiliare; - depozitarea valorilor mobiliare; - alte servicii suplimentare acordate de DCU etc. Cuquanturile comisioanelor sunt stabilite pe sectoare și tipuri de instrumente (separat pentru VMS și instrumentele Băncii și pentru piața reglementată sau Sistemul multilateral de tranzacționare al Bursei de Valori (MTF), în afara pieței reglementate sau MTF) și sunt relative (în %) pentru operațiunile de înregistrare în cont, de decontare, răscumpărare, pentru înregistrarea garanției, depozitarea valorilor în conturi și în valori absolute pentru ținerea evidenței acționarilor, procesarea ordinelor etc. Comisioanele sunt percepute la începutul lunii din conturile participanților DCU, pentru operațiunile procesate în luna anterioară în conturile de decontare ale participanților, cu excepția comisioanelor pentru operațiunile cu valori corporative care se percep la data tranzacției.	serviciilor. Veniturile din tranzacțiile/activitățile efectuate în anumite perioade în timp (tranzacții specifice) sunt recunoscute în perioada în care au fost efectuate.
Alte venituri		
Vânzarea bancnotelor și monedelor comemorative și jubiliare, inclusiv seturi de prezentare	În calitate de organ unic emitent al monedei naționale, Banca emite inclusiv bancnote și monede comemorative și jubiliare, care au valoare numismatică și reprezintă mijloc de plată, iar la punerea în circulație (vânzare) constituie parte componentă a monedei naționale. Vânzarea (punerea în circulație) monedelor comemorative și jubiliare se efectuează băncilor licențiate în temeiul actelor normative ale Băncii, instituțiilor statului în bază de contracte și altor persoane. Monedele comemorative sunt vândute la prețul stabilit lunar de către Bancă. Contraprestația pentru vânzarea bancnotelor comemorative și jubiliare se încasează în ziua eliberării acestora.	Veniturile din vânzarea monedelor comemorative sunt recunoscute la punerea în circulație a monedelor și eliberarea acestora, la prețul de vânzare a monedelor comemorative.

Tipul serviciilor	Natura și termene de îndeplinire a obligațiilor de executare, inclusiv termene semnificative de plată	Politici de recunoaștere a veniturilor IFRS 15
Venituri din servicii informaționale	În temeiul Legii nr. 234 /2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare și Contractului de externalizare a serviciilor tehnologiilor informaționale, Banca acordă suport în domeniul tehnologiilor informaționale DCU. Prețul serviciilor este format din costurile suportate de către Bancă în prestarea serviciilor în domeniul asigurării funcționalității soluțiilor informaționale ale filialei (cheltuieli externe refacturate) și costul serviciilor IT corporative, integrate de rețea și securitatea informațională. Veniturile din prestarea serviciilor sunt recunoscute pe măsura prestării serviciilor și suportării costurilor (costuri refacturate) (trimestrial), fiind plătibile în următoarea lună din data facturării serviciilor.	Veniturile din serviciile prestate sunt recunoscute pe măsura prestării serviciilor. Veniturile din tranzacțiile/activitățile efectuate în anumite perioade în timp (tranzacții specifice) sunt recunoscute în perioada în care au fost efectuate.

Asistență tehnică și subvenții ale instituțiilor financiare internaționale privind veniturile

Pe parcursul anilor 2024 și 2023, Banca a beneficiat de asistență tehnică din partea unor instituții financiare internaționale pentru compensarea unor cheltuieli operaționale suportate de către Bancă (cheltuieli de consultanță, cheltuieli de instruire și deplasări etc). Banca prezintă asistența financiară internațională recepționată pentru compensarea cheltuielilor ca deducere a cheltuielilor operaționale compensate (Nota 30).

29. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice

Grupul și Banca își desfășoară activitatea doar pe teritoriul Republicii Moldova.

Analiza veniturilor din dobânzi, din comisioane și a altor venituri, a diferențelor din reevaluarea valorilor mobiliare, a diferențelor de curs din tranzacții, din reevaluarea stocurilor valutare și a metalelor prețioase, pentru perioada de raportare, pe activități și zone geografice (țara emitentului/debitorului instrumentului financiar) este prezentată după cum urmează:

29. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice (continuare)

CONSOLIDAT	Rezerve	Politică	Moneda	Relațiile financiare	Tranzacții, schimb	Alte	Total
Țara emitentului/ debitorului	valutare	monetară	națională	cu organele statului	valutar și reevaluarea		
2024:	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Moldova	-	5 922	37 233	739 827	3 317 865	23 706	4 124 553
SUA	1 979 788	-	-	-	-	1 689	1 981 477
Germania	705 660	-	-	-	-	-	705 660
Franța	343 455	-	-	-	-	-	343 455
Marea Britanie	204 129	-	-	-	-	-	204 129
OFI	156 484	-	-	-	-	-	156 484
Regatul Țărilor de Jos	138 386	-	-	-	-	2	138 388
Canada	120 469	-	-	-	-	-	120 469
Suedia	57 322	-	-	-	-	-	57 322
Finlanda	36 875	-	-	-	-	-	36 875
Singapore	13 985	-	-	-	-	-	13 985
Austria	12 410	-	-	-	-	-	12 410
Coreea de Sud	8 172	-	-	-	-	-	8 172
Belgia	4 043	-	-	-	-	-	4 043
Danemarca	2 239	-	-	-	-	-	2 239
Norvegia	1 765	-	-	-	-	-	1 765
Alte țări	758	-	-	-	-	4	762
Total	3 785 940	5 922	37 233	739 827	3 317 865	25 401	7 912 188
2023:							
Moldova	-	(11 976)	33 819	853 356	(5 932 348)	56 310	(5 000 839)
SUA	1 834 858	-	-	-	-	552	1 835 410
Franța	398 351	-	-	-	-	-	398 351
OFI	302 428	-	-	-	-	-	302 428
Germania	288 953	-	-	-	-	-	288 953
Regatul Țărilor de Jos	124 545	-	-	-	-	-	124 545
Marea Britanie	123 630	-	-	-	-	-	123 630
Canada	62 886	-	-	-	-	-	62 886
Singapore	43 714	-	-	-	-	-	43 714
Suedia	35 467	-	-	-	-	-	35 467
Finlanda	7 036	-	-	-	-	-	7 036
Austria	4 308	-	-	-	-	8	4 316
Norvegia	3 374	-	-	-	-	-	3 374
Coreea de Sud	1 172	-	-	-	-	-	1 172
Alte țări	755	-	-	-	-	19	774
Total	3 231 477	(11 976)	33 819	853 356	(5 932 348)	56 889	(1 768 783)

29. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice (continuare)

BANCA Țara emitentului/ debitorului	Rezerve valutare	Politică monetară	Moneda națională	Relațiile financiare cu organele statului	Tranzacții, schimb valutar și reevaluarea	Alte	Total
2024:	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Moldova	-	5 700	37 233	734 752	3 317 872	19 650	4 115 207
SUA	1 979 788	-	-	-	-	1 689	1 981 477
Germania	705 660	-	-	-	-	-	705 660
Franța	343 455	-	-	-	-	-	343 455
Marea Britanie	204 129	-	-	-	-	-	204 129
OFI	156 484	-	-	-	-	-	156 484
Regatul Țărilor de Jos	138 386	-	-	-	-	2	138 388
Canada	120 469	-	-	-	-	-	120 469
Suedia	57 322	-	-	-	-	-	57 322
Finlanda	36 875	-	-	-	-	-	36 875
Singapore	13 985	-	-	-	-	-	13 985
Austria	12 410	-	-	-	-	-	12 410
Coreea de Sud	8 172	-	-	-	-	-	8 172
Belgia	4 043	-	-	-	-	-	4 043
Danemarca	2 239	-	-	-	-	-	2 239
Norvegia	1 765	-	-	-	-	-	1 765
Alte țări	758	-	-	-	-	4	762
Total	3 785 940	5 700	37 233	734 752	3 317 872	21 345	7 902 842
2023:							
Moldova	-	(11 985)	33 819	846 160	(5 932 412)	53 971	(5 010 447)
SUA	1 834 858	-	-	-	-	552	1 835 410
Franța	398 351	-	-	-	-	-	398 351
OFI	302 428	-	-	-	-	-	302 428
Germania	288 953	-	-	-	-	-	288 953
Regatul Țărilor de Jos	124 545	-	-	-	-	-	124 545
Marea Britanie	123 630	-	-	-	-	-	123 630
Canada	62 886	-	-	-	-	-	62 886
Singapore	43 714	-	-	-	-	-	43 714
Suedia	35 467	-	-	-	-	-	35 467
Finlanda	7 036	-	-	-	-	-	7 036
Austria	4 308	-	-	-	-	8	4 316
Norvegia	3 374	-	-	-	-	-	3 374
Coreea de Sud	1 172	-	-	-	-	-	1 172
Alte țări	755	-	-	-	-	19	774
Total	3 231 477	(11 985)	33 819	846 160	(5 932 412)	54 550	(1 778 391)

29. Veniturile pe segmente de activitate și pe zone geografice (continuare)

Rezultatele nete din diferențele de curs nerealizate și realizate sunt prezentate separat de alte activități. Acestea reprezintă rezultatul cumulativ derivat al activităților Băncii din implementarea operațiunilor de politică monetară (intervențiile valutare, rezervele obligatorii în valută), deservirea plăților și încasărilor în valută ale Guvernului și nemijlocit al activităților de gestiune a rezervelor valutare. Veniturile din relațiile financiare cu organele statului includ veniturile din dobânzile la valorile mobiliare de stat deținute în portofoliul Grupului și al Băncii (Nota 23) și alte venituri din exercitarea funcției de agent și banker al statului (Nota 28).

	Note	CONSOLIDAT		BANCA	
		2024	2023	2024	2023
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Rezerve valutare		3 785 940	3 231 477	3 785 940	3 231 477
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt	23	586 302	863 080	586 302	863 080
Venituri din dobânzi la valori mobiliare în valută	23	3 252 937	2 514 827	3 252 937	2 514 827
Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare	27	(53 607)	(146 451)	(53 607)	(146 451)
Alte venituri	28	308	21	308	21
Politică monetară		5 922	(11 976)	5 700	(11 985)
Venituri din dobânzi la operațiuni repo	23	4 597	591	4 375	582
Venituri din dobânzi la creditele acordate băncilor	23	1 785	3 362	1 785	3 362
Pierderi din tranzacții cu instrumente financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	(460)	(15 929)	(460)	(15 929)
Moneda națională		37 233	33 819	37 233	33 819
Alte venituri - Vânzarea monedelor comemorative	28	7 697	7 612	7 697	7 612
Alte venituri - Operațiuni cu numerar	28	29 536	26 207	29 536	26 207
Relațiile financiare cu organele statului		739 827	853 356	734 752	846 160
Venituri din dobânzi la valori mobiliare în moneda națională	23	717 563	831 778	715 728	827 980
Alte venituri - Atribuții de agent și banker al statului	28	17 285	16 624	17 285	16 624
Alte venituri - Sistemul automatizat de plăți interne	28	1 739	1 556	1 739	1 556
Alte venituri - Comisioane aferent activității DCU	28	3 240	3 398	-	-
Tranzacții, schimb valutar și reevaluarea	25	3 317 865	(5 932 348)	3 317 872	(5 932 412)
Alte		25 401	56 889	21 345	54 550
Venituri din dobânzi la creditele acordate altor persoane	23	914	1 115	914	1 115
Venituri din dobânzi la alte disponibilități	23	-	2	-	-
Alte venituri	28	24 487	55 772	20 431	53 435
Total		7 912 188	(1 768 783)	7 902 842	(1 778 391)

30. Cheltuieli operaționale

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli privind remunerarea muncii și alte beneficii	311 084	255 814	303 651	248 805
Contribuții privind asigurările sociale de stat obligatorii	89 149	74 065	87 393	72 328
Alte cheltuieli cu personalul	597	454	597	454
Cheltuieli cu personalul	400 830	330 333	391 641	321 587
Cheltuieli aferente producerii monedei naționale	169 031	21 678	169 031	21 678
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor corporale	13 590	15 502	13 538	15 373
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor necorporale	18 344	14 485	18 336	14 477
Cheltuieli privind amortizarea dreptului de utilizare a activelor	4 603	4 415	4 192	4 004
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor	36 537	34 402	36 066	33 854
Cheltuieli cu servicii informaționale, consultanță și audit	35 925	31 999	34 368	30 382
Cheltuieli pentru întreținerea imobilizărilor corporale	12 805	13 747	12 590	13 533
Cheltuieli cu taxe și comisioane	2 316	1 933	3 263	2 890
Alte cheltuieli	28 457	18 080	28 102	17 751
Alte cheltuieli operaționale	79 503	65 759	78 323	64 556

Pentru a asigura un nivel de remunerare a angajaților Băncii care nu este inferior nivelului de remunerare a posturilor similare ca impact și complexitate din sectorul bancar și/sau piața generală de servicii specializate, conform prevederilor legale, sistemul salarial al Băncii este actualizat/ajustat periodic prin aplicarea de instrumente de mentenanță care consideră evoluțiile din piața de referință. Corespunzător, începând cu 1 ianuarie 2024, sistemul salarial al Băncii a fost ajustat prin aplicarea indicatorului evoluției anuale relative calculat în baza datelor aferente câștigului salarial mediu lunar brut pe activități economice publicate de Biroul Național de Statistică, acesta constituind un factor major al creșterii cheltuielilor cu personalul. Un alt factor important care a influențat majorarea cheltuielilor cu personalul este creșterea numărului angajaților activi cu circa 6,4% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Creșterea respectivă derivă din necesitatea consolidării capacității instituționale și a structurii organizatorice în domeniile de activitate de bază și cel de guvernare și suport, în special în domeniul de reglementare și supraveghere, în contextul preluării atribuțiilor respective asupra sectorului financiar nebanca și demarării procesului de integrare europeană.

Cheltuielile cu personalul includ și cheltuielile aferente provizionului înregistrat pentru concedii neutilizate.

30. Cheltuieli operaționale (continuare)

La 31 decembrie 2024, numărul angajaților activi al Grupului au constituit 586 angajați, iar ai Băncii - 568 angajați (la 31 decembrie 2023: Grupul: 551 angajați, Banca: 534 angajați activi).

Numărul mediu al salariaților repartizați pe categorii în decursul perioadei a fost:

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	angajați	angajați	angajați	angajați
Manageri	118	115	116	113
Specialiști	367	319	354	307
Personal tehnic	64	66	64	66
	549	500	534	486

Auditorul situațiilor financiare ale Băncii pentru anii financiari 2024 și 2023 este KPMG Moldova SRL, iar cel al filialei - Baker Tilly Klitou and Partners SRL. În anul 2024, cheltuielile privind onorariile de audit facturate ale Băncii au constituit 1 307 mii lei (2023: 1 149 mii lei) (onorariile pentru auditul situațiilor financiare anuale fiind stabilit în mărime de 1 307 mii lei), iar cheltuielile filialei privind onorariile de audit - 176 mii lei (2023: 176 mii lei). Alte servicii nu au fost contractate de la auditorii Băncii și ale filialei în decursul perioadelor de raportare.

Cheltuielile din comisioane și taxe includ comisioane:

CONSOLIDAT	Din care pe sector:			2024	2023
	Bănci	OFI	Alte		
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Deservirea achizițiilor de valută	-	-	-	-	530
Linii de creditare	-	9	-	9	-
Deservirea operațiunilor în conturi	2 307	-	-	2 307	1 403
	2 307	9	-	2 316	1 933
BANCA	Din care pe sector:			2024	2023
	Bănci	OFI	Alte		
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Depozitarea valorilor mobiliare	-	-	947	947	957
Deservirea achizițiilor de valută	-	-	-	-	530
Linii de creditare	-	9	-	9	-
Deservirea operațiunilor în conturi	2 307	-	-	2 307	1 403
	2 307	9	947	3 263	2 890

Comisioanele din depozitarea valorilor mobiliare de stat reprezintă comisioanele percepute de către DCU pentru păstrarea portofoliului de valori mobiliare de stat deținut de Bancă, inclusiv din operațiunile repo, în Sistemul depozitarului central unic (DEPO/x). Cheltuielile reprezintă cheltuieli din comisioane pentru activele financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.

30. Cheltuieli operaționale (continuare)

Cheltuielile operaționale (instruiri, consultanță) compensate prin asistență tehnică internațională acordată de către organizații financiare internaționale au fost prezentate compensat cu veniturile aferente. Pe parcursul anului 2024 și al anului 2023, Banca a beneficiat de asistență din partea Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională, a Trezoreriei Băncii Mondiale, a Trezoreriei Statelor Unite ale Americii, a Fondului European pentru Europa de Sud-Est, a Fondului Monetar Internațional și a unor bănci centrale.

31. Părți afiliate

Părțile afiliate Grupului sunt filiala SA „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare” și conducerea (membrii Consiliului de supraveghere, Comitetului executiv și conducătorii de nivel mediu), iar părțile afiliate Băncii reprezintă conducerea Băncii.

Conducerea Grupului și a Băncii

Cheltuielile de remunerare și compensare aferente conducerii Grupului pe parcursul anului 2024 au constituit 76 914 mii lei, dintre care pentru membrii Consiliului de supraveghere 5 705 mii lei remunerare (Banca: 5 089 mii lei, filiala: 616 mii lei) și 1 565 mii lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (Banca: 1 417 mii lei, filiala: 148 mii lei); pentru membrii Comitetului executiv – 13 947 mii lei remunerare (Banca: 11 792 mii lei, filiala: 2 155 mii lei), 3 932 mii lei contribuții de asigurări sociale (Banca: 3 415 mii lei, filiala: 517 mii lei); și pentru conducătorii de nivel mediu – 40 186 mii lei remunerare (Banca: 40 186 mii lei), 11 579 mii lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (Banca: 11 579 mii lei).

Cheltuielile de remunerare și compensare aferente conducerii Grupului pe parcursul anului 2023 au constituit 64 593 mii lei, dintre care pentru membrii Consiliului de supraveghere 5 261 mii lei remunerare (Banca: 4 776 mii lei, filiala: 485 mii lei) și 1 397 mii lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (Banca: 1 280 mii lei, filiala: 117 mii lei); pentru membrii Comitetului executiv – 14 777 mii lei remunerare (Banca: 12 666 mii lei, filiala: 2 111 mii lei), 4 173 mii lei contribuții de asigurări sociale (Banca: 3 666 mii lei, filiala: 507 mii lei); și pentru conducătorii de nivel mediu – 30 230 mii lei remunerare (Banca: 30 230 mii lei), 8 755 mii lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (Banca: 8 755 mii lei).

Cheltuielile de remunerare includ salarii și beneficii pe termen scurt. Factorii care au dus la majorarea cheltuielilor de remunerare sunt enumerați în Nota 30.

Tranzacțiile cu conducerea Băncii includ tranzacțiile aferente creditelor acordate. Soldul creditelor acordate conducerii Băncii, acordarea și rambursarea pe parcursul perioadei, precum și mișcarea acestora rezultată din modificările în structura de personal (transferuri interne de la/la poziții de conducători de nivel mediu) sunt prezentate mai jos:

	Sold la 1 ianuarie	Credite acordate	Transferuri	Rambursări	Sold la 31 decembrie
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Conducătorii de nivel mediu					
2024	1 462	350	-	(1 216)	596
2023	1 930	200	-	(668)	1 462

31. Părți afiliate (continuare)

Creditele au fost acordate la rate ale dobânzii similare pentru toți salariații în condițiile prevăzute de actele normative interne ale Băncii. Aceste credite sunt asigurate prin garanții depuse de fiecare persoană beneficiară și, la situația din 31 decembrie 2024, aveau o valoare de gaj în suma de 1 766 mii lei (la 31 decembrie 2023: 3 304 mii lei). La situația din 31 decembrie 2024 și din 31 decembrie 2023, aceste credite erau clasificate în categoria creditelor standard și nu au fost formate reduceri pentru pierderi de credit așteptate din depreciere preconizată a acestora. Pe parcursul perioadei încheiate la 31 decembrie 2024 și 31 decembrie 2023, Banca nu a încheiat tranzacții de creditare cu membrii Consiliului de supraveghere și ai Comitetului executiv.

Filiala Băncii

Banca deține 98,36% în capitalul S.A. „Depozitarului central unic al valorilor mobiliare” și desemnează 4 din cei 7 membri ai Consiliului de supraveghere al S.A. „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare”, astfel, în conformitate cu IFRS 10, deține controlul asupra S.A. „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare” în calitate de filială a Băncii. Soldul și tranzacțiile Băncii cu S.A. „Depozitarul central unic al valorilor mobiliare” sunt prezentate în tabelul de mai jos:

<i>Solduri</i>	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Active	MII LEI	MII LEI
Investiții în filiale – aport în capitalul filialei în mijloace bănești	24 000	24 000
Alte creanțe pe termen scurt	309	309
	24 309	24 309
Alte datorii		
Contul curent al filialei în Bancă	1 696	7 499
Alte datorii	302	330
	1 998	7 829
<i>Tranzacții</i>	2024	2023
	MII LEI	MII LEI
Venituri din dobânzi		
Comisioane pentru decontarea rezultatelor licitațiilor aferente tranzacțiilor repo	(222)	(9)
	(222)	(9)
Alte venituri		
Venituri din compensarea cheltuielilor la externalizarea serviciilor IT	1 143	1 516
	1 143	1 516
Cheltuieli din dobânzi		
Comisioane din procesarea și decontarea certificatelor Băncii	2 600	2 600
	2 600	2 600
Cheltuieli operaționale		
Comisioane pentru depozitarea valorilor mobiliare de stat	947	957
	947	957

Banca nu a identificat indicatori de depreciere a investiției sale în filială și nu au fost formate provizioane din deprecierea investiției în filială. Creanțele față de filială au fost clasificate în categoria standard, au fost colectate în termen și nu au fost formate reduceri din pierderi de credit preconizate.

31. Părți afiliate (continuare)

Cheltuielile Băncii cu filiala au fost înregistrate la tarifele standard aprobate de Consiliul de supraveghere al filialei (comisioane) și tarifele aplicate de Bancă pentru datorii similare (dobânzi). Veniturile din compensarea cheltuielilor au fost facturate în scopul compensării costurilor suportate de Bancă aferente activității de prestare a serviciilor de externalizare a serviciilor IT ale filialei.

Capitalul

Capitalul autorizat al Băncii este deținut exclusiv de către stat. Luând în considerație prevederile art. 1 din *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei*, care stipulează expres că Banca este o persoană juridică publică autonomă responsabilă față de Parlament, Guvernul și alte entități afiliate Guvernului nu sunt considerate a fi părți afiliate Băncii. Tranzacțiile efectuate cu aceste entități sunt prezentate în notele corespunzătoare la situațiile financiare.

32. Angajamente și datorii contingente

Cambii emise în favoarea terților

La 31 decembrie 2024, valoarea cambiei emisă de către Bancă în favoarea Fondului Monetar Internațional pentru asigurarea creditelor primite în cadrul Angajamentelor FFI a constituit 673 495 mii lei (la 31 decembrie 2023: 842 697 mii lei).

Angajamente investiționale

La 31 decembrie 2024, Banca a încheiat o tranzacție de cumpărare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 31 650 mii USD (echivalentul în moneda națională la 31 decembrie 2024 – 584 864 mii lei) și 4 tranzacții de vânzare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 81 000 mii USD (echivalentul în moneda națională la 31 decembrie 2024 – 1 496 807 mii lei), toate având data valutei 2 ianuarie 2025. La 30 decembrie 2024, Banca a încheiat 6 tranzacții de cumpărare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 269 000 mii EUR (echivalentul în moneda națională la 31 decembrie 2024 – 5 194 551 mii lei), toate având data valutei 2 ianuarie 2025.

Totodată, în cadrul programului de gestionare externă a rezervelor, Banca Mondială a încheiat la 31 decembrie 2024, 2 tranzacții de cumpărare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 9 600 mii USD (echivalentul în moneda națională la 31 decembrie 2024 – 177 399 mii lei), având data valutei 2 ianuarie 2025. La 30 decembrie 2024, Banca Mondială a încheiat o tranzacție de cumpărare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 3 000 mii USD (echivalentul în moneda națională la 31 decembrie 2024 – 55 437 mii lei) și 2 tranzacții de vânzare a valorilor mobiliare în valoare nominală de 5 400 mii USD (echivalentul în moneda națională la 31 decembrie 2024 – 99 787 mii lei), toate având data valutei 2 ianuarie 2025.

Angajamente de creditare

La situația din 31 decembrie 2024, nu existau angajamente condiționale cu caracter creditor (la 31 decembrie 2023 nu existau angajamente condiționale cu caracter creditor).

Angajamente de capital

La 31 decembrie 2024, în conformitate cu contractele încheiate, Grupul și Banca erau angajate să onoreze pe parcursul perioadelor viitoare obligații financiare privind achizițiile de imobilizări corporale și necorporale aferente activității Băncii în sumă de 16 738 mii lei (în valuta originală 391 mii EUR, 322 mii USD și 3 223 mii lei) (la 31 decembrie 2023: 13 349 mii lei, în valuta originală 300 mii USD, 99 mii EUR și 6 202 mii lei).

32. Angajamente și datorii contingente (continuare)

Litigii și datorii contingente

La situația din 31 decembrie 2024, Grupul a fost implicat în 52 de litigii (31 decembrie 2023: 44 litigii).

Conform situației la 31 decembrie 2024, Banca este implicată în 26 litigii judiciare în calitate de pârât, 12 litigii în calitate de copârât și 9 litigii judiciare în calitate de parte terță sau organ de supraveghere (31 decembrie 2023: 19 litigii judiciare în calitate de pârât, 14 litigii în calitate de copârât și 9 litigii judiciare în calitate de parte terță sau organ de supraveghere).

4 din litigiile în care Banca figurează în calitate de pârât reprezintă litigiile inițiate de foști acționari ai B.C. „Energbank” S.A pe marginea Hotărârii Comitetului executiv al BNM nr. 13 din 11.01.2019 „Cu privire la acțiunea concertată a acționarilor B.C. „Energbank” S.A. (în continuare *Hotărârea BNM nr.13/2019*), Hotărârilor Comitetului executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019 și nr. 167 din 10.07.2020 prin care au fost respinse cererile acționarilor de prelungire a termenului de vânzare a acțiunilor B.C. „Energbank” S.A. și litigiile inițiate în anul 2022 cu privire la repararea prejudiciilor pretinse a fi cauzate prin Hotărârea BNM nr. 13 din 11.01.2019.

Prin Hotărârea BNM nr. 13/2019 s-a constatat că mai mulți acționari ai B.C. „Energbank” S.A. acționează concertat și dețin în capitalul social al băncii în total deținerea calificată de 52,55% fără aprobarea Băncii. Ca rezultat, unele drepturi ale acționarilor respectivi, prevăzute de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, au fost suspendate și acești acționari aveau obligația să înstrăineze, în termen de 3 luni, acțiunile aferente deținerii în capitalul B.C. „Energbank” S.A. Dacă în acest termen acțiunile nu erau înstrăinate, B.C. „Energbank” S.A. urma să anuleze acțiunile deținute de acești acționari, să emită noi acțiuni și să le expună spre vânzare la bursa de valori, iar suma încasată din vânzare urma să fie transmisă foștilor deținători ai acțiunilor. Având în vedere că acționarii vizați nu au înstrăinat în termenele stabilite acțiunile deținute în capitalul B.C. „Energbank” S.A., aceasta a anulat acțiunile, a emis acțiuni noi și le-a expus spre vânzare conform Legii nr. 202/2017. Ulterior obținerii la data de 18.03.2021 a aprobării BNM pentru răscumpărarea de către B.C. „Energbank” S.A. a acțiunilor noi emise în urma anulării acțiunilor deținute de acționarii respectivi care nu au fost vândute la bursa de valori în termene legale, B.C. „Energbank” S.A. a transferat foștilor acționari suma convenită pentru acțiunile anulate.

Între timp, 9 acționari din cei vizați de Hotărârea BNM nr. 13/2019 au înaintat în instanța de judecată acțiuni privind anularea Hotărârii nr. 13/2019. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 21.12.2021, hotărârea dată a fost anulată.

Decizia Curții de Apel din 21.12.2021 a fost menținută prin Decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 29.03.2023. Prin Încheierea Curții Supreme de Justiție din 18.09.2024, cererea Băncii de revizuire a acestei decizii a fost respinsă.

În ianuarie 2022, foștii acționari vizați de Hotărârea BNM nr.13/2019 (11 la număr) au înaintat Băncii cereri de reparare a prejudiciilor materiale pretinse a fi cauzate prin această hotărâre determinate de ei ca diferența dintre prețul acțiunilor anulate evaluat de acționari ca fiind preț „real”/„corect” și suma primită de la B.C. „Energbank” S.A. ca urmare a răscumpărării acțiunilor nou-emise și de reparare a prejudiciilor morale. Banca a respins cererile menționate. Ca urmare, foștii deținători de acțiuni (10 persoane juridice și fizice) au înaintat în martie 2022 la Curtea de Apel Chișinău (în prezent „Curtea de Apel Centru”) acțiuni de judecată privind repararea prejudiciilor.

Examinarea în fond a acțiunilor respective privind repararea prejudiciilor la Curtea de Apel Centru nu a început (până în prezent fiind examinate unele incidente procedurale).

32. Angajamente și datorii contingente (continuare)

Litigii și datorii contingente

Considerând natura și statutul acțiunilor de judecată și condițiile de determinare a existenței și mărimii prejudiciului patrimonial pretins în lipsa evaluării independente și obiective, pe baza consultărilor cu juriștii Băncii și a înțelegerii riscurilor asociate cazului la situația din 31 decembrie 2024 (precum și la situația din 31 decembrie 2023), conducerea Băncii a concluzionat că prezentarea unei datorii contingente în situațiile financiare satisface cerințele IAS 37, astfel, Banca neînregistrând un provizion aferent acestui caz. Banca va monitoriza evoluția acestui caz la fiecare dată de raportare în conformitate cu prevederile relevante ale standardelor și reglementărilor contabile.

Un alt litigiu în care Banca figurează vizează atragerea Băncii în calitate de parte civilmente responsabilă în cauza penală intentată împotriva unor foști membri ai organelor de conducere, a unui angajat al Băncii și altor persoane.

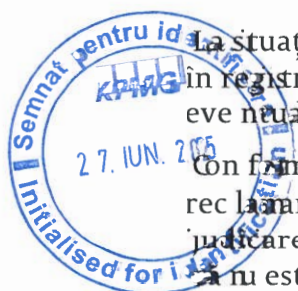
Prin încheierile Judecătorei Chișinău din 22.01.2024 și 27.03.2024, Banca a fost recunoscută ca „parte civilmente responsabilă” (persoană care, în baza legii sau conform acțiunii civile, poate fi supusă răspunderii materiale pentru prejudiciul material cauzat de faptele inculpaților) pe marginea acțiunii civile depuse de Ministerul Finanțelor în cauza penală intentată împotriva unor foști membri ai organelor de conducere, a unui angajat al Băncii și altor persoane (unul din procesele penale din dosarul denumit generic ”Frauda bancară”). Având în vedere stadiul curent al examinării cauzei penale și circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei, conducerea Băncii a concluzionat că prezentarea unei datorii contingente în situațiile financiare satisface cerințele IAS 37, deoarece nu consideră că există dovezi suficiente de eventuale ieșiri viitoare de fluxuri economice aferente acestora.

De menționat că începând cu 1 iulie 2023, odată cu preluarea de către Bancă a unor atribuții ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), în temeiul art. X alin. (5) și (16) din Legea nr.214/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative), în litigiile pendinte în instanțele de judecată (31 decembrie 2024: 21 litigii, 31 decembrie 2023: 20 litigii) în legătură cu actele emise în exercitarea atribuțiilor CNPF, Banca are calitatea de copârât sau autoritatea de supraveghere.

Potrivit art. X. alin. (18) din Legea nr. 214/2023, CNPF va efectua, din contul bugetului său, plata prejudiciilor și a cheltuielilor de judecată cauzate de actele juridice, actele administrative, operațiunile administrative sau inacțiunile CNPF, încheiate, emise, realizate sau manifestate până la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative, în cazul în care instanța de judecată constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceasta, cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt care este legat de exercitarea atribuțiilor sale și care a cauzat prejudicii unor terți, Astfel, Banca nu va fi ținută responsabilă pentru eventuale prejudicii și cheltuieli de judecată menționate, inclusiv în cazul participării acesteia în procesele de judecată prevăzute la art. VIII alin.(16) din legea citată.

La situația din 31 decembrie 2024 (precum și la situația din 31 decembrie 2023), Banca nu a înregistrat provizioane pentru litigii, deoarece nu consideră că există dovezi suficiente de eventuale ieșiri viitoare de fluxuri economice aferente acestora.

Conform situației din 31 decembrie 2024, DCU este implicat în 2 litigii în calitate de reclaman și 3 litigii în calitate de intervenient accesoriu (31 decembrie 2023: 2 litigii în calitate de reclaman și 1 litigiu în calitate de intervenient accesoriu) și nu a înregistrat provizioane pentru litigii, considerând că nu estimează eventuale ieșiri viitoare de fluxuri economice aferente acestora.

33. Contracte de leasing

Grupul și Banca utilizează spații administrative în regim de leasing.

Contractul de leasing al Băncii este încheiat pe o perioadă de până la 31 decembrie 2025, cu opțiunea extinderii termenului de leasing pe perioade anuale consecutive, în cazul lipsei obiecțiilor părților contractante. Contractul poate fi reziliat de către locatar cu un preaviz de 1 lună, fără suportarea unor cheltuieli de reziliere. Pe parcursul anului 2023, a fost înregistrat activul aferent dreptului de utilizare și datoria aferentă privind contractul de leasing al Băncii, cu termenul de până la 31 decembrie 2025 și aplicând rata de împrumut în euro derivată din rata dobânzii de depozit publicată de FMI la data recunoașterii pentru determinarea valorii actualizate a plăților viitoare de leasing.

Începând cu anul 2018, filiala utilizează spațiul administrativ în regim de leasing.

Contractul de leasing a fost încheiat pe o perioadă de 3 ani cu posibilitatea rezilierii, cu un preaviz de 15 zile lucrătoare, fără suportarea unor cheltuieli de reziliere. La 11 octombrie 2022, contractul a fost prelungit pentru 3 ani, cu aplicarea ratei de bază a BNM la data revizuirii pentru valoarea actualizată a plăților de leasing.

Active aferente dreptului de utilizare

Activele aferent dreptului de utilizare se referă la spațiile administrative arendate și sunt incluse în Nota 14 în categoria „Terenuri, clădiri și construcții similare”.

Spații administrative	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Sold inițial la 1 ianuarie	9 114	3 563	8 383	2 421
Adiții	32	11 665	-	11 665
Amortizarea calculată	(4 603)	(4 415)	(4 192)	(4 004)
Diminuări	-	(1 699)	-	(1 699)
Sold la 31 decembrie	4 543	9 114	4 191	8 383

Sume recunoscute în situația rezultatului global

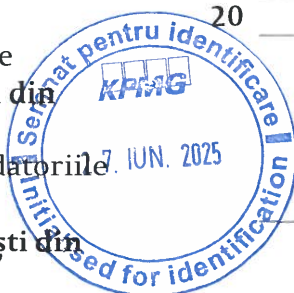
	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli privind amortizarea dreptului de utilizare a activelor	(4 603)	(4 415)	(4 192)	(4 004)
Cheltuieli cu dobânzi privind leasingul	(396)	(569)	(256)	(340)
	(4 999)	(4 984)	(4 448)	(4 344)

Sume recunoscute în situația fluxurilor de mijloace bănești

	CONSOLIDAT		BANCA	
	2024	2023	2024	2023
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Plăți totale privind leasingul	(4 886)	(4 428)	(4 312)	(3 836)
	(4 886)	(4 428)	(4 312)	(3 836)

34. Modificări în datorii din activitatea financiară

CONSOLIDAT 31 Decembrie 2024	Note	Datorii față de buget MII LEI	Datorii privind leasingul MII LEI	Total MII LEI
Sold la 1 ianuarie	20	-	9 535	9 535
Datorii financiare calculate		-	32	32
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea financiară				
Plăți de principal privind datoriile de leasing		-	(4 490)	(4 490)
Flux net de mijloace bănești din activitatea financiară		-	(4 490)	(4 490)
Diferențe de curs valutar		-	(39)	(39)
Sold la 31 decembrie	20	-	5 038	5 038
31 Decembrie 2023				
Sold la 1 ianuarie	20	-	3 814	3 814
Datorii financiare calculate		-	9 878	9 878
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea financiară				
Plăți de principal privind datoriile de leasing		-	(3 859)	(3 859)
Flux net de mijloace bănești din activitatea financiară		-	(3 859)	(3 859)
Diferențe de curs valutar		-	(298)	(298)
Sold la 31 decembrie	20	-	9 535	9 535
BANCA				
31 decembrie 2024	Note	Datorii față de buget MII LEI	Datorii privind leasingul MII LEI	Total MII LEI
Sold la 1 ianuarie	20	-	8 684	8 684
Datorii financiare calculate		-	-	-
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea financiară				
Plăți de principal privind datoriile de leasing		-	(4 056)	(4 056)
Flux net de mijloace bănești din activitatea financiară		-	(4 056)	(4 056)
Diferențe de curs valutar		-	(34)	(34)
Sold la 31 decembrie	20	-	4 594	4 594
31 Decembrie 2023				
Sold la 1 ianuarie	20	-	2 544	2 544
Datorii financiare calculate		-	9 878	9 878
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea financiară				
Plăți de principal privind datoriile de leasing		-	(3 496)	(3 496)
Flux net de mijloace bănești din activitatea financiară		-	(3 496)	(3 496)
Diferențe de curs valutar		-	(242)	(242)
Sold la 31 decembrie	20	-	8 684	8 684

35. Structura activelor și datoriilor după maturitate

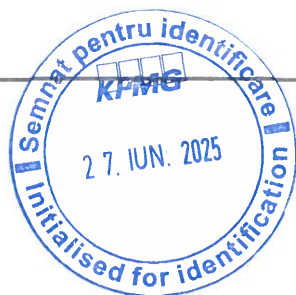
Tabelul de mai jos prezintă clasificarea activelor și datoriilor în funcție de perioadele de recuperare sau decontare înainte și după 12 luni după perioada raportării:

CONSOLIDAT	Nota	2024			2023		
		Mai puțin de 1 an	Mai mult de 1 an	Total	Mai puțin de 1 an	Mai mult de 1 an	Total
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	18 862 810	-	18 862 810	19 831 357	-	19 831 357
Valori mobiliare investiționale	6	44 232 318	40 127 700	84 360 018	36 986 981	37 811 355	74 798 336
Active la FMI	7	21 683	4 141 816	4 163 499	203 829	4 063 317	4 267 146
Aur monetar	8	-	115 639	115 639	-	85 533	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	2 862 202	11 022 264	13 884 466	1 792 708	12 459 335	14 252 043
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	156 360	31 833	188 193	2 902	19 085	21 987
Imobilizări corporale	14	-	80 515	80 515	-	75 949	75 949
Imobilizări necorporale	14	-	62 443	62 443	-	38 894	38 894
Active privind impozitul pe profit amânat		-	13	13	-	15	15
Alte active	15	17 085	-	17 085	15 297	-	15 297
Total active		66 152 458	55 582 223	121 734 681	58 833 074	54 553 483	113 386 557
Datorii							
Moneda națională în circulație	16	48 548 977	-	48 548 977	42 090 746	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	17	14 378 442	-	14 378 442	10 719 459	50 100	10 769 559
Disponibilități ale băncilor	18	34 044 742	-	34 044 742	40 239 046	-	40 239 046
Disponibilități ale altor clienți	20	191 777	-	191 777	313 981	-	313 981
Certificate emise de BNM	19	9 767 606	-	9 767 606	11 179 999	-	11 179 999
Datorii față FMI	7	4 366 065	608 239	4 974 304	4 252 912	810 192	5 063 104
Datorii față de alte OFI	7	18	26	44	1 795	26	1 821
Instrumente derivate	9	192	-	192	-	-	-
Datorii privind impozitul pe profit		54	-	54	-	-	-
Alte datorii	20	327 598	38 693	366 291	336 476	16 277	352 753
Total datorii		111 625 471	646 958	112 272 429	109 134 414	876 595	110 011 009
Poziția netă la 31 decembrie		(45 473 013)	54 935 265	9 462 252	(50 301 340)	53 676 888	3 375 548

35. Structura activelor și datoriilor după maturitate (continuare)

BANCA	Nota	2024			2023		
		Mai puțin de 1 an	Mai mult de 1 an	Total	Mai puțin de 1 an	Mai mult de 1 an	Total
		MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt	5	18 862 647	-	18 862 647	19 831 322	-	19 831 322
Valori mobiliare investiționale	6	44 232 318	40 127 700	84 360 018	36 986 981	37 811 355	74 798 336
Active la FMI	7	21 683	4 141 816	4 163 499	203 829	4 063 317	4 267 146
Aur monetar	8	-	115 639	115 639	-	85 533	85 533
Valori mobiliare emise de Guvernul RM	10	2 830 286	11 022 264	13 852 550	1 766 782	12 459 335	14 226 117
Credite acordate băncilor și altor persoane	11	156 360	31 833	188 193	2 902	19 085	21 987
Investiții în filiale	12	-	24 000	24 000	-	24 000	24 000
Imobilizări corporale	14	-	80 044	80 044	-	75 065	75 065
Imobilizări necorporale	14	-	62 403	62 403	-	38 846	38 846
Alte active	15	16 322	-	16 322	14 985	-	14 985
Total active		66 119 616	55 605 699	121 725 315	58 806 801	54 576 536	113 383 337
Datorii							
Moneda națională în circulație	16	48 548 977	-	48 548 977	42 090 746	-	42 090 746
Disponibilități ale Guvernului RM	17	14 378 442	-	14 378 442	10 719 459	50 100	10 769 559
Disponibilități ale băncilor	18	34 044 742	-	34 044 742	40 239 046	-	40 239 046
Disponibilități ale altor clienți	20	193 473	-	193 473	321 479	-	321 479
Certificate emise de BNM	19	9 767 606	-	9 767 606	11 179 999	-	11 179 999
Datorii față FMI	7	4 366 065	608 239	4 974 304	4 252 912	810 192	5 063 104
Datorii față de alte OFI	7	18	26	44	1 795	26	1 821
Instrumente derivate	9	192	-	192	-	-	-
Alte datorii	20	326 550	38 693	365 243	335 298	15 865	351 163
Total datorii		111 626 065	646 958	112 273 023	109 140 734	876 183	110 016 917
Poziția netă la 31 decembrie		(45 506 449)	54 958 741	9 452 292	(50 333 933)	53 700 353	3 366 420

36. Evenimente ulterioare

După data bilanțului contabil, au fost înregistrate evenimente ulterioare semnificative care nu conduc la ajustarea rezultatelor înregistrate la data bilanțului.

1. Deciziile de politică monetară

Comitetul executiv al BNM a decis majorarea ratei de bază aplicate la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt, la 10 ianuarie 2025, de la 3,60% la 5,60% și la 5 februarie 2025 de la 5,60% la 6,50%. La aceleași date, au fost majorate ratele dobânzii la depozitele overnight până la 4,50%, la operațiuni repo până la 6,75% și creditele overnight - până la 8,50% anual.

Deciziile nu au impact semnificativ asupra evaluării instrumentelor financiare deținute de Bancă la 31 decembrie 2024, considerând că instrumentele financiare (datorii monetare) pentru care se aplică aceste rate sunt evaluate la cost amortizat și sunt instrumente pe termen scurt sau la vedere.

2. Schimbarea monedei de referință pentru stabilirea cursului oficial al leului moldovenesc

Începând cu 2 ianuarie 2025, Banca utilizează euro ca monedă de referință pentru stabilirea cursului oficial al leului moldovenesc, înlocuind dolarul SUA.

Înlocuirea monedei de referință urmărește alinierea la realitățile economice, în contextul în care Uniunea Europeană este cel mai important partener comercial al Moldovei și principala sursă de remiteri și investiții străine directe. Totodată, utilizarea euro ca monedă de referință este o decizie metodologică, menită să alinieze structurile financiare ale Moldovei cu cele ale Uniunii Europene, fără a afecta politica monetară a Băncii Naționale.

Această schimbare va reduce fluctuațiile cursului leului moldovenesc față de euro și diferențele dintre cursurile de cumpărare și vânzare ale euro, aducând beneficii economiei și contribuind la reducerea costurilor de schimb valutar.

În context, leul moldovenesc s-a apreciat față de dolarul SUA, în concordanță cu evoluțiile monedei americane față de euro pe piețele internaționale, fapt ce a generat înregistrarea în situația rezultatului global a Băncii de pierderi nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare. La data aprobării acestor situații financiare, soldul rezervei veniturilor nerealizate fiind suficient pentru acoperirea acestor diferențe.

3. Incertitudini actuale și riscuri

În perioada ulterioară datei bilanțului, piețele financiare internaționale au continuat să fie afectate de incertitudini majore, inclusiv de tensiunile comerciale intensificate, cauzate de impunerea unor noi taxe vamale de către Statele Unite ale Americii, precum și de efectele prelungite ale conflictului militar din regiune.

Aceste evenimente au generat fluctuații ale cursului de schimb, ale ratelor dobânzilor și au influențat negativ încrederea investitorilor. În acest context, poziția financiară a Băncii poate fi afectată de volatilitatea sporită a piețelor valutare și de variațiile valorii de piață a activelor financiare deținute.

Până la data aprobării situațiilor financiare, nu au fost identificate evenimente ulterioare care să impună ajustarea informațiilor prezentate. Cu toate acestea, Banca monitorizează îndeaproape evoluțiile pieței pentru a evalua în mod continuu implicațiile potențiale asupra poziției sale financiare și asupra stabilității financiare generale.

